

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 73 / 28 Şubat 1989 / 2.50 DM

Sömürgeci operasyonlar boşa çıktı
Mücadelemiz yükselerek sürüyor

Şubat ayı Kürdistan'da sömürgeci operasyonların boyutlanarak sürdüğü, ancak buna rağmen ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesini sürdürerek sümürgecileri yeni tedbirler almak zorunda bıraktığı bir ay oldu. Aralık ayı ortalarından başlayarak Ocak ayı boyunca yaygınca ve yoğun bir şekilde sürdürülen operasyonlar Şubat ayında Botan ve Dersim alanlarına kaydırıldı.

Sayısı yüzbinlere varan sömürgeci ordu birlikleri, özel timler ve köy korucularının katıldığı ve en modern savaş araçları ile takviye edilen operasyonlar Botan'ın Şırnak, Cudi ve Yekmal bölgeleri ile Dersim'in dağlık kesimlerini kapsamaktaydı. Şubat ayı boyunca her tarafı ablukaya alarak didik didik arayan ve ulusal kurtuluş birliklerimizi üslendikleri alanlarda kıstırıp kökten imha etmeyi hedefleyen sömürgeciler bu son operasyonlarından da hiçbir sonuç elde edemeyerek hezimete uğradılar. Milyarlar dökerek gerçekleştirdikleri ope-

Devamı 3. sayfada

ESKİŞEHİR CEZAEVİNDE İSTEKLER KABUL EDİLDİ

● 203 devrimci tutsağın başlattığı açlık grevi 19. gününde anlaşma sağlanması üzerine sonuçlandırıldı. Böylece devrimci tutsaklar haklarını gaspa yönelik bir saldırıyı daha boşa çıkardılar.

9 Şubat günü, Eskişehir cezaevinde Ekim-Kasım direnişinde kazanılmış olan hakların gaspına yönelik saldırılara karşı başlatılan açlık grevine 203 devrimci tutsak katıldı.

Sömürgeciler, devrimci tutsakların başlattığı açlık grevi direnişini kırmak için eskiden beri uygulayageldiği komplolarına yeniden sarıldı. Açlık grevine karşı duyarsızlığını ilk günlerde tümden gösteren cezaevi idaresi, direnişçilerin kararlılığı karşısında bu tutumunu terkederek, anlaşmaya yanaştı.

Ekim-Kasım direnişleri döneminde, özellikle de dışardan yoğun kitlesel desteklerin gelişmesi, faşist rejimi korkutan bir gelişmeydi. Eskişehir cezaevinde açlık grevinin başladığını duyan tutuklu aile ve yakınlarının yeniden açlık grevi vb. gösterilere başlamaları, yeni bir kitlesel eylemliliğin fitilini ateşledi.

Kitlesel tepkinin genişlemesi ve cezaevi direnişinin diğer tüm cezaevlerine de yansıması ihtimalinin güçlü olması karşısında, yaklaşan yerel seçimlerde durumunun tehlikeye gireceğini gören faşist rejim anlaşmaya erkenden yanaştı. Kitlesel direnişin cezaevinde ve dışarda bir yangın gibi büyümesi, yerel seçimlerini de tehdit eden ve ANAP'a prestij kaybettiren bir durum olacaktı. İşte, bundan çekinen hükümet, direnişçilerin kararlılığı karşısında geri adım attı ve isteklerini kabul etti.

İsteklerin kabul edilmesi ile birlikte, açlık grevinin 19. gününde eylem sonuçlandırıldı.

Eskişehir cezaevinde PKK'li savaş esirlerinin açlık grevine başlaması üzerine Diyarbakır, Ceyhan ve Çanakkale cezaevlerinde bulunan savaş esirleri de 21 Şubat günü Eskişehir direnişini desteklemek amacıyla açlık grevine başladılar. Böylece açlık grevlerine katılan savaş esirlerinin sayısı 500'e ulaştı. Eylem sürecinde Eskişehir'de tutuklu eylemcilerden **Şükrü Göktaş, Erdoğan Sönmez** ve **İhsan Açıkça**'nın durumları ağırlaştı. Ancak güçlü bir dayanışma örneği sergileyen savaş esirleri sonunda isteklerini sömürgecilere kabul ettirmeyi başardılar.

Yurtseverler, ilericiler, demokratlar
"NEWROZ BİRLİK, DİRENİŞ VE İSYAN GECELERİ"ne katılalım!

Ulusal duygularımızın canlandığı, bağımsızlık ve özgürlük ateşinin daha da gürleştiği bir Newroz dönemine, yükselen ulusal kurtuluş mücadelemizin coşkusu ile giriyoruz.

Her Newroz, ülkemiz ve mücadele tarihimizde yeni atılım ve zafer demektir. Bu yılki Newroz'u da yeni atılım ve zaferle karşılamaya hazırlanıyoruz. PKK önderliğinde yükselen bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz, bu yılki Newroz'a muazzam gelişmelerle giriyor. Halkımızın tarihindeki anlamına uygun bir büyüklükte karşılanan Newroz, yeni günlerin halkımıza armağan edilmesinin dönemeci oluyor.

21 Mart 1982'de Mazlum'un Kawalaşması ve 21 Mart 1985'de hakımızın birlik yönündeki en ciddi adımı ERNK'nin ilanı ile birlikte, Newroz geçmişten günümüze uzanan bir geleneğin temsil edilmesi anlamına da kavuştu. Bu, halkımızın birlik, direniş ve isyan geleneği olan Newroz'un günümüze kadar ulaştırılmasıdır.

Newroz, günümüzde bu anlamına PKK'nin yükselttiği ulusal kurtuluş savaşında daha somut bir şekilde kavuştu. PKK Newroz geleneğini yaşatmakla kalmıyor, ERNK'nin ilanı ve Mazlum'un Kawalaşması ile, bugüne çağdaş bir anlam da kazandırıyor.

Çağdaş bir anlam kazanan Newroz'da birliğimizi pekiştirmek, direnişimize güç vermek ve isyan geleneğimizi yaşatmak için bu kutlama gecelerine katılalım. Yeni zaferlere ulaşacağımız bu Newroz'da görevlerimizi yerine getirmek için, ulusal kurtuluş seferberliğinde yerimizi alalım.

— Yaşasın birlik, direniş ve isyan geleneğimiz Newroz!
— Yaşasın PKK önderliğindeki bağımsızlık ve özgürlük savaşımız!

İNSANLIK ONURUNUN ZİNCİRLENMESİNE KARŞI DİRENİŞ

Cezaevlerinde kıyasıya süren mücadele devam ediyor. İnsanca yaşam uğruna verilen mücadele sonucu elde edilen kazanımların gaspına yönelik yeni girişimlerin gündeme girmesi ile birlikte, savaş esirleri yeniden açlık grevlerine başladılar. Kazanımlarını korumak, insanca yaşam olanaklarını çoğaltmak için savaş esirlerinin elindeki silah olan açlık grevi direnişleri son bir yıl içerisinde peşpeşe gelişti. Savaş esirleri, yıl-

Devamı 3. sayfada

Uluslararası kuruluşlardan işkenceye karşı tepkiler büyüyor

● Uluslararası Af Örgütü, faşist Türk devletinin işkence uygulamalarını protesto etmek için başlattığı kampanyayı sürdürüyor. Uluslararası Af Örgütü birçok Avrupa ülkesinde gerçekleştirdiği gösterilerde, işkence uygulamalarını kınadı. Af Örgütü ABD'de yaptığı afişlemede, çocuklara yapılan işkenceyi kınadı.

● 6 İskandinavyalı milletvekili Kürdistan'da incelemeler yaptı. Batman, Siirt, Mardin yörelerinde yaptıkları geziler sonucunda Türkiye'de işkence yapıldığını açıklayan milletvekilleri Cizre-Yeşilyurt'ta yurtsever köylülere insan dışkısı yedirilmesi olayı ile Batman, Siirt, Mardin'deki tutuklamaları kınadılar.

HABERİ 7. SAYFADA

Birlik, isyan ve direniş geceleri başladı
NORVEÇ'TE (Stavanger ve Trondheim) NEWROZ KUTLAMASI

"Birlik, isyan ve direniş geceleri"'nin ilki 17.2.89 günü Norveç'in Stavanger şehrinde kutlandı. Stavanger, ülkemizden binlerce kilometre uzaklıkta olup kuzey kutubuna yakın bir şehirdir. Buradaki Kürdistanlı yurtseverler sömürgecilerden uzaklara kaçmış olsalar da, artık PKK gibi bir kurtuluş öncüsüne kavuştukları için, "Kuzey kutuplarında olsak dahi, ulusal kurtuluş mücadelemize sahip çıkarak, bu alanda savaşkan PKK'ye, şehitlerimize ve önderimiz APO'ya bağlılığımızı ve hatta gerekirse kaynağa dönüşü gerçekleştirerek pratikte ispat edeceğiz" demektedirler.

Düzenlenen geceye 50'si Norveçli olmak üzere, yaklaşık 150 kişi katıldı.

Şehitlere saygı duruşuyla

Devamı 5. sayfada

TARİHSEL BENZERLİKLER

19. yüzyılda, özellikle bu yüzyılın son çeyreğinde Osmanlı İmparatorluğu için Avrupalılar tarafından "boğazların hasta adamı" denirdi. Türk egemen sınıfının Avrupa-Asya-Afrika üçgeninde, Ortadoğu düzleminde kurmuş olduğu feodal-askeri imparatorluk, her şeyiyle iflas etmiş, tam bir dağılma ve çöküş sürecini yaşıyordu. Dünya ölçüsünde egemenlik kurmuş ve dünyayı paylaşmış olan kapitalist-emperyalizme rağmen, bu imparatorluk egemenlik alanlarını bu gelişmelere kapatmaya çalışıyor, ancak emperyalizmin bir yarısömürgesi haline gelmekten kurtulamıyordu. Ekonomik yapısı ve devlet maliyesi dünyadaki gelişmelere göre en geri durumda bulunuyor ve iflası yaşıyordu. Toplumsal çelişkiler derinleşmişti; emekçi sınıfların ve özellikle bir halklar hapishanesi konumunda olan imparatorluk ezilen halklarının yönetime karşı sosyal ve ulusal kurtuluş

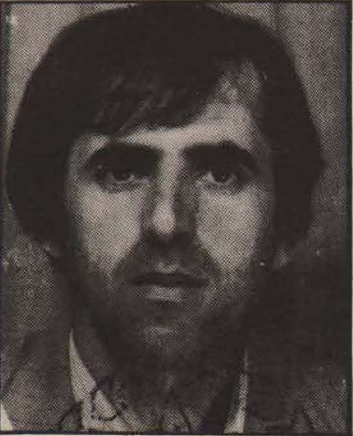
Devamı 12. sayfada

Devrimciliğe düşman her türlü olumsuzluğun düşmanı olan bir militan:

AHMET DOĞAN

DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

Ahmet yoldaş, Ağustos 1988 tarihinde içinde yer aldığı ARGK gerilla birliğinin çok sayıda düşmanın askeri gücü ile girdiği çarpışmada 8 yoldaşıyla birlikte şehit düştü. Ahmet yoldaş, Elazığ'a bağlı Karakoçan ilçesinin Hamzali köyünde, yoksul bir ailenin çocuğu olarak 1.7.1954 tarihinde dünyaya geldi.

Ahmet yoldaşın ailesi çok yoksul olduğu için, kendi köyünde ancak ilkokul üçüncü sınıfa kadar okur, geri kalan öğrenimini ailesinin girişimleri sonucunda Türk şovenist-kemalist zehirinin gencecik beyinlere akıtıldığı yatılı okullarda tamamlar. Yatılı okula Bursa'da devam eder; okuduğu okulda, Yunanistan, Bulgaristan gibi ülkelerden getirilen Türk göçmenlerinin çocukları ezici bir çoğunluğu teşkil etmekteydiler. Okulun bu bileşimi, şovenist-kemalist eğitime daha da ağırlık verilmesini beraberinde getirmekteydi. Bu eğitimin özünde, kişiyi kendisine, ailesine, halkına yabancılaştırma yatmaktadır. Bu tür okullarda Kemalist kadrolar çıkarılır, her türlü insanlık değerlerinden uzaklaştırılmış kişilikler şekillendirilir.

Ahmet yoldaş, belli bir yaşa geldikten sonra, Türkiye devrimci hareketinin gelişip yükselmesinden ve Kürdistan ulusal kurtuluşçu güçlerinin ortaya çıkmasından etkilenir. Kendisi üzerinde uygulanan politikayı kavrar. O, bu dönemi şöyle değerlendirmekteydi:

"Daha ülke, vatan kavramlarını öğrenmeden, ülkeden kopup Türkiye metropollerine okumaya gittim. Bu alana giderken, ne Türkiye'yi tanıyordum ve ne de Türkçe biliyordum. Okulda uygulanan eğitim tamamen kemalist-şoven bir eğitim idi. Bir nevi kişiyi tüm toplumsal gelişmelere kapalı tutarak, yoğun kemalist-şovenist eğitim ile kişiyi Kemalizmin savunucusu ve taşıyıcısı durumuna getirme politikası uygulanmaktaydı. Nasıl ki geçmişte 'Yeniçeri Orduları', 'Hamidiye Alayları' oluşturulmuşsa, bu okullarda da Kemalizmin kadrolarını, savunucularını yetiştirme politikasını gütmekteydiler. Ve bu okulda okuyan biri devrimci gelişmelere karşıdır; Kemalizmin bir numaralı savunucusu durumundadır. Bu politikanın benim üzerimde epeyce etkisi oldu. Okulda okuduğum dönemde bu politika zoruma gidiyordu. Çünkü, bu politika halklara düşman, özellikle Kürt halkına düşman bir politikaydı. Bu politikaya karşı bende tepki olayı gelişti. Ailemin sol görüşlü olması, yine o dönemde büyük direnişçi Deniz Gezmiş'lerin çıkışı vardı. Bunların benim üzerimde epey etkileri oldu. Bu etkilenmeler sonucunda devrimci düşüncelerle tanışım ve yoğun araştırma, incelemeler içine girdim."

Ahmet yoldaşın raporundan aktardığımız bu alıntı okulun durumunu, bulunduğu bu ortamın konumunu ve devrimci düşüncelerle tanışma düzeyini ortaya koymaktadır. Ahmet yoldaş, Deniz Gezmiş'lere duyduğu büyük sempatiden dolayı, 1972'den 1975'lere kadar THKO ile ilişki içinde olur. 1975 yılında katıldığı bir toplantıda, büyük komünist önder Mazlum DOĞAN yoldaşın yaptığı konuşmadan, çok derinden etkilenir ve Hareketimize sempati duymaya başlar.

Bu durumu Ahmet yoldaş, bir raporunda şöyle dile getiriyordu:

"HK'nin durumu ve konumu; özellikle Kürt ve Kürdistan gerçeğine, enternasyonalizme bakış açısı şovenist ve 'Misak-ı Milli' sınırlarını aşmıyordu ve bu durum beni tatmin etmiyordu. O dönemde büyük komünist önder Mazlum DOĞAN yoldaşın gelip konuşması ve konuşmasında gerçek devrimciliğin, enternasyonalizmin ve yurtseverliğin nasıl olduğu, ne olması gerektiği üzerinde durması, beni derinden etkiledi. Bende oluşan kanı, ulusal ve toplumsal kurtuluşu ancak PKK hareketi kucaklayabilir şeklindeydi. Bundan dolayı Partimize, inancım ve katılım kararlılığım daha da gelişti."

Ahmet yoldaş, Bursa'da yatılı liseyi bitirdikten sonra üniversiteye devam etmek için Almanya'ya gider. Ailesinin yoksul olması, dolayısıyla ekonomik durumunun iyi olmamasından okuyamayarak çeşitli işlerde çalışmaya başlar. Bu arada, ailesinden çalışabilecek kimse olmadığından dolayı ailesinin geçimini de üstlenir. Sorumlulukları daha da artan Ahmet yoldaş, bir yandan çalışıp ailesini geçindirirken, diğer yandan Almanya'da gördüğü öğrenimle telsiz operatörü (Mors) olarak haber alma ve haber vermede uzmanlaşır.

Bir yandan araştırıp inceleyen, dünyadaki siyasal gelişmeleri izleyen Ahmet yoldaş, diğer yandan içinde yaşadığı sorunların, yoksulluğun ve ülkeden kopuşun tek sorumlusunun TC. olduğunu kavrar. Ahmet yoldaş, Almanya'nın Hamburg şehrinde PKK taraftarları ile yeniden ilişki kurarak faaliyetlerde aktif yer alır. İlk yer aldığı faaliyet dalı Serxwebûn dağıtım ağıdır. Bir yandan bu faaliyeti yürütürken, diğer yandan da ülke ve halk gerçekliğimizi daha iyi öğrenmeye çalışır. Gerçekleri kavradıkça, Türk sömürgeciliğine karşı mücadele etmenin zorunluluğuna da inanır ve bu amaçla 1984 yılında profesyonel olarak faaliyetlere katılır. Bu süreden PKK'nin eylemciliğine ulaşmak için çaba harcar ve önemli görevler üstlenir. PKK III. Kongresi sonrasında Partinin çağrısı üzerine Ortadoğu'ya giderek, Partimizin siyasi okulu, halkımızın yüce önderlerinin yetiştirildiği Mahsum Korkmaz Akademisi'nde askeri-siyasi eğitime katılır. Akademi'ye geldiği ilk dönemde profesyonel devrimciliğe ve halk savaşına katılım nedenini şöyle dile getirir:

"Her şeyden önce PKK önderliğinde geliştirilen ulusal kurtuluş mücadelesi, bir halk hareketi, bir isyanın başlangıcıydı ve isyana kalkan halkın ayak sesleri duyuluyordu her tarafta. Ben de bir Kürt ve yurtsever olduğum için —ki yurtseverliğin temel ilkesi ulusal ve toplumsal kurtuluşu hedef alan özgürlük hareketine fiilen katılmaktır—, bu inanç ve bilinçle Akademi ortamına gelmiş bulunmaktayım."

Bu inanç ve bilinçle Akademi'de askeri ve siyasi faaliyetlere katılan Ahmet yoldaş, kısa sürede eğitimden yararlanıp büyük gelişmeler kaydedebildi. Dürüstlüğü ve olgunluğu ile yoldaşların saygı ve sevgisini kazanarak sevilen bir yoldaş durumuna geldi. O, Akademi'de takım komutanlığına yükseldi ve üstlendiği bu görevi başarı ile yerine getirebildi.

Ahmet yoldaş atikliği, çalışkanlığı ve yüksek morale sahip oluşu ile devamlı yoldaşlarına moral veren bir kaynak durumundaydı. Bu özelliğinin yanısıra, o devamlı öğrenen, öğreten özelliğe de sahipti. Ahmet yoldaş planlı-programlı yaşam özelliği ile devamlı ileriyi, devrimci görevleri düşünen bir yoldaşımızdı. Bu görevleri üstlenecek devrimci militanın özelliklerinin ne olması gerektiği konularında şunları dile getiriyordu:

"Bir PKK militanı olmak sürekli inceleyici, araştırıcı olmayı ve Parti taktiğini uygulayıp kendisini sürekli geliştirmeyi gerektirir. Önümüzdeki dönemde orduyu kurmak ve geliştirmek için bizlere büyük görevler düşüyor. Bunun için PKK hattında kendimizi en iyi şekilde geliştirmek, sorunları bilince çıkarmak ve böylece devrimci komutanın özelliklerine ulaşmak zorunludur. Zindan direnişçileri ve tüm şehitlerimiz, devrimci komutanın özellikleri konusunda bizlere en büyük mirası bırakmışlardır."

Bu inanç ve bilinçle hareket eden Ahmet yoldaş, şehitlere ve Partiye bağlılığını sömürgeciliğe karşı sergilediği görkemli direnişi ile kanıtladı.

Ahmet yoldaş, çocukluktan itibaren ülkesinden uzak kalmanın, kendi öz kimliğine yabancılaştırılmanın ve unutulmaz acılarla dolu yoksullukların, sürgünlerin ve katliamların tek sorumlusunun faşist Türk sömürgeciliği olduğunu çok iyi kavramıştı. O kendi kişiliğinde devrimciliğe düşman olan her türlü olumsuzluğun amansız düşmanıydı. Onu, özgür bir vatan için, bütün gücü, enerjisi, bilgisi ve yeteneği ile PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesine çeken bu anlayışıydı. O, PKK önderliğinde verilen devrimci direniş savaşımının sadece bağımsız, demokratik, birleşik, sosyalist ve müreffeh bir Kürdistan yaratmak değil; aynı zamanda kimliği kazanma, özgür yaşamı, onuru koruma ve dolayısıyla insanlığı yüceltme savaşımı olduğunu bilerek hareket etti.

Ahmet yoldaş, halkımızın ve Ordumuzun yüce önder ve komutanlarının yetiştirildiği Mahsum Korkmaz Akademisi'nde gördüğü askeri ve siyasi eğitimini güçlü kazanımlar elde ederek tamamladı. Yapılan diploma töreninde güçlü başarılar sergileyerek hakkettiği mezuniyet diplomasını alarak ülkeyi fethetme, özgürleştirme hareketine fiilen katılmak için bir grup yoldaşıyla birlikte ülkeye yöneldi. Akademi-

HANİ ŞEHİTLERİ (soldan sağa): Sayım CAV, Faruk YILDIZ, Ömer AKKAYA, Haydar UZUNYOL, Ahmet DOĞAN

den ayrılmadan önce Partiye verdiği son raporunda şunları söylüyordu:

"Önümüzdeki dönemde pratik mücadeleye yönelirken, açık ki belli eksikliklerim olabilir. Kişiliğimde var olan bu yanlış anlayışları atmak için, bunların üzerine Parti silahıyla, III. Kongre çizgisiyle pratikte en amansız bir şekilde ve her türlü yanlış anlayışlara, Parti dışı sınıf anlayışlarına karşı en sert şekilde gideceğime; bunu pratikte sergileyeceğime; hiçbir yanlış anlayışı kendimde yaşatmayacağıma; yine halk gerçekliğimize ve Partimize, Parti Önderliğimize yönelik her türlü düşman saldırılarına, ajan-provokatör, tasfiyeci eğilimlere, anlayışlara karşı amansız bir savaşımı yaşayacağıma; ve bunlara yaşam hakkı tanımayacağıma; Parti Önderliğinin ışıklı yolunda yürüyüp çizgi devrimcisi olacağıma; Partiye, Parti Önderliğine, devrim şehitlerimize, halkıma layık olmaya çalışacağıma; bunu pratikte kanımın son damlasına kadar savaşıp ispatlayacağıma söz veriyor, and içiyorum."

Ahmet yoldaş, verdiği bu sözün eri olduğunu pratikte, Diyarbakır-Hani direnişinde 8 yoldaşıyla birlikte sömürgeci Türk devletinin modern savaş teknolojisine karşı görkemli direniş sergileyip, sömürgeci kolluk kuvvetlerine onlarca kayıp verdirerek, saatlerce sürdürdüğü bir çatışma ile kanıtlamıştır. Bu görkemli direniş karşısında dehşete kapılan sömürgeciler, kimyasal silah kullanarak direnişi ancak kırabilmişlerdir. Kimyasal silah kullanmalarıyla da sömürgeciler, hem yenilgilerini kabul etmiş, hem de barbarlıklarını ve vahşiliklerini bir kez daha açığa çıkarmış oldular.

Ahmet yoldaş, bu görkemli direnişinde, büyük komünist Mazlum DOĞAN yoldaşla ilk karşılaştığı anıyı, Mazlum'un ilk konuşmasını hatırlar: Mazlum'un **"Berxwedan jiyane"**, **"Teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür"** şiarlarını beynine bir kez daha kazır ve görkemli direnişinde, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî Serxwebûn"** şiarlarını atarak şehit düşer.

Ahmet yoldaş şahadetiyle halkımızın yüce evladı, Partimizin değerli militanı sıfatına ulaşmıştır. Bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz şehitleri kervanına katılmıştır. Onun anısı ülke ve Parti tarihimizde, halkımızın zihninde ve devrimci mücadelemizde devamlı yaşayacaktır. Biz de, Ahmet yoldaşa ve tüm direniş şehitlerimize bir kez daha; akan kızıl kanlarının intikamını yerde bırakmayacağımıza ve onların uğruna savaşıp şehit düştükleri ülkenin bir karış toprağını sömürgeciliğin boyunduruğuna terketmeyeceğimize, her karışını özgürleştireceğimize ve bağlı bulundukları davayı zaferle taçlandıracağımıza, kanımızın son damlasına kadar savaşacağımıza ve anılarına bağlılığı sürekli kılacağımıza dair söz veriyoruz.

Bir silah arkadaşı

AHMET DOĞAN'IN ANISINA

9 yürek 9 can
kucaklarken Ağustos'u kızıllıkta
ikinci bir isyandı Hani'de yaşanan.
Dağlar özlemişti canlarını
kolay mıdır hasretliği
umudu bağrında taşıyanlara.
Yalnızlık karanlıkta acı...
Hızlı zaman geçidinde
yol alırken ağır ağır
ihanete bedel ödemek
düşman kurşunundan ağır ve acı...
Bugün başka bir gün
kleşlerin dinmez sesi
yavaşlatırken evrenin hararetini
daha bir hoş kuşların sesi
daha coşkulu...
Kararlı gözlerin selinde
eller tetikte
yürekler haykırıyordu:
Böyle bir güzel günde geliyoruz
ey ANA!
Terkederken Kürdistan baharı
kendisini Ağustos'a
taptaze fidanlar büyütecek
her mevsim tomurcuk açacak...
Yılların ateşiyle
sabırla bekleyen yollar
dindirememişti,
kendisini
sonsuzluğun derinliğine bırakıp da
dağlarda yankılanıyordu.
Biz ne ilkiz ne de
son şehit düşen...

Mazlum'un öğrencileri ağlamaz
gözlerden dökülen inci de olsa.
Ana'nın bağrı yumuşaktır.
Hem bak
sesler yayılıyor her yana
karanlığı hapsediyor.
Kemal'in komutlarında
aynı coşku var.
Ve bulutlar yorgan oldu
gözlerinde taşıdığı o parıltılarla
kucaklıyor...
kucakladı AHMET'imizi de...

Arhus'tan bir grup Türk ve Kürt arkadaşı adına S.N.

Sömürgeci operasyonlar boşa çıktı / Mücadelemiz yükselerek sürüyor

Baştarafı 1. sayfada

rasyonlar sonucunda hem eli boş kalan ve hem de güçleri yıpranarak moral çöküntüye uğrayan sümürgeciler tüm hırslarını Kürdistan'ın masum insanlarından alarak halktan kişilere baskı ve işkence yaptılar; köylerde terör estirdiler.

Baharla birlikte başlayacak ulusal direniş atılımı öncesinde güçlerimizi darbeleyerek sonuç almak isteyen sömürgeciler bu amaçlarına ulaşamadıkları gibi, kendileri maddi, manevi kayba uğradılar; otoriteleri bir kez daha tesis edilemeyecek denli darbelendi. Sömürgeci Türk ordusunun Kürdistan'daki başarısızlığı bir kez daha gözler önüne serildi.

Kürdistan'da uğradıkları bu başarısızlık sömürgecileri yeni tedbirler almaya itti. Özellikle seçimlere doğru giderken duydukları büyük endişeleri artık gizleyemiyorlar. PKK'nin seçimleri sabote edebileceği, büyük eylemler gerçekleştirebileceği yönünde demeçler vererek korkularını açığa vuruyorlar. Kürdistan'ın birçok şehrinde ve İstanbul'da gerçekleştirdikleri geniş çaplı operasyonlar sonucunda PKK'ye şehirlerde darbe vurduklarını, çökerttiklerini iddia eden sömürgeciler, bu iddialarının asılsızlığını yine kendileri itiraf etmek zorunda kalıyorlar. Bir kez daha dikkatleri şehir örgütlenmesine ve gelişebilecek eylemlere çekiyorlar. Gelişmeleri karşılayabilmek için çırpınıyorlar. TBMM kurulunda yaptıkları bir toplantıda tüm bu endişelerini açığa vurarak Kürdistan'da 1984'ten bu yana süregelen olağanüstü hal uygulamasını dört ay daha uzatma kararı aldılar, ki bu sömürgecilerin Kürdistan'da insiyatifi ele aldıkları iddialarının çürütülmesi anlamına geliyor.

Diğer taraftan, gelişen mücadelemiz karşısında işbirlikçilerini ve ekonomik-siyasi kuruluşlarını da koruyamaz duruma düşen sömürgeciler yeni koruma tedbirleri geliştirmeye çalışıyorlar. Şubat ayında aldıkları bir kararla, cangüvenliği bulunmayan muhtarlar ve köy ihtiyar heyetlerinin korunması amacıyla köy korucularının bir kısmının görevlendirilmesini kararlaştırdılar. Bu, sömürgecilerin her alanda giderek sıkıştıklarını ortaya koyuyor. Can telaşına düşen sömürgeciler ve işbirlikçiler mevcut güçleriyle saldırıda olmak bir yana, kendilerini savunma gücünü dahi bulamıyorlar.

Resmi kurum ve kuruluşlarını korumaktan aciz olan sömürgeciler buraların korunması görevini o kurum ve kuruluşlarda çalışan memurlara yükleyerek, "bölgesel savunma birlikleri" kararını hayata geçirmeye başladılar. Ancak karar daha ilk uygulama çabasında sömürgeciler ile memurlar arasında çelişkilerin derinleşmesi ve hoşnutsuzluğa yol açtı. Bu da sömürgecilerin çıkmazlarını ortaya koyan bir diğer gelişme durumundadır. "Güvenlik" gücü olması gereken devletin, çalışanlarını hedef durumuna getirmesi, devlet ile toplumun her kesimi arasındaki çelişkilerin derinleşmesi sonucunu doğuracaktır. Bu da giderek sömürgecilerin teşhir ve tecritini hızlandıracaktır.

Son gelişmeler de bir kez daha ortaya koymuştur ki sömürgeciler Kürdistan'da giderek derinleşen bir çıkmazı yaşıyorlar. Bu çıkmazdan kurtulmak için girişilen her çaba daha da ağır çıkmazları yaratmakta, sömürgecileri adım adım tükenişe götürmektedir. Gelişen ulusal kurtuluş mücadelemiz ve artan eylemlerimiz bu bunalımı açığa çıkaran, derinleştiren ve sömürgecileri her gün biraz daha tüketen bir rol oynamaya devam etmektedir.

İdil'de sömürgecilere darbe

23 Şubat gecesi Mardin'in İdil ilçesi Yuvalı köyünde devriye gezen bir düşman birliği ARGK güçlerinin pususuna düştü. Düşman gücünü gafil avlayan ARGK gerillaları birlikteki çok sayıda askeri öldürürken, bir çoğunu da yaraladılar. Düşman kayıplarını her zamanki gibi gizleyerek sadece bir askerin yaralandığını duyurdu.

ARGK gerillaları gerçekleştirdikleri başarılı eylemde hiç bir kayıp vermeden alandan uzaklaştılar.

Bismil'de büyük çatışma

Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Yukarı Kazancı Köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci kolluk kuvvetleri arasında büyük bir çatışma meydana geldi. 26 Şubat gecesi meydana gelen çatışmada sömürgeci özel hareket timinde görevli polislerden bir çoğu öldürülürken, bazıları da yaralandı. Kayıplarını 1 polisin öldürülmesi şeklinde açıklayan sömürgeciler 5 ARGK gerillasının da çatışmada hayatını kaybettiğini iddia ettiler.

Ancak, olaya ilişkin ayrıntılı bilgiler henüz elimize ulaşmamış bulunduğundan çatışmanın sonuçları konusunda net bir bilgi vermek imkanı şimdilik yoktur.

ARGK Birliklerine katılımlar sürüyor

Kürdistan gençliğinin her gün gruplar halinde katıldığı ARGK birliklerine son katılımlardan biri de Şırnak'ta gerçekleşti. Şırnak ile Cizre arasında bulunan Kere dağına oduna giden bir grup Kürdistanlıya yönelik propaganda yapan ARGK gerillalarına grupta bulunan 8 Kürdistanlı genç katıldı.

Geliştirdikleri mücadele ile halk arasında derin bir sempati ve güven yaratmış bulunan ARGK gerillaları saflarında yeralmak giderek her Kürdistanlı gencin rüyası haline gelmektedir. Dört gözle ARGK gerillaları ile karşılaşmayı bekleyen Kürdistan gençleri ellerine geçen ilk fırsatta ARGK birlikleri içinde yeralmakta adeta yarışmaktadır. Şırnak'ın Kere dağında yaşanan olay ARGK'nin Kürdistan halkı ve gençliği üzerindeki büyük etkisini ve halkımızın savaşta yeralma özlemini ortaya koyan örneklerden biridir.

İNSANLIK ONURUNUN ZİNCİRLENMESİNE KARŞI DİRENİŞ

Baştarafı 1. sayfada

lardır uğruna can ve kan vererek elde ettikleri kazanımları korumak için direnişi tercih etmekte ve tüm saldırılara anında cevap vermektedirler.

Son olarak, Eskişehir Cezaevinde gündeme gelen hak gaspına karşı PKK'li savaş esirleri 9 Şubat'ta süresiz açlık grevine başladılar. Yeniden gündeme giren saldırılar, faşist Türk sömürgecilerinin cezaevlerinde bulunan savaş esirlerini adım adım imha etme girişimlerinin bir parçasıdır. Türk sömürgecileri savaş esirlerine insanca yaşam olanağını kapatarak, insanlık dışı uygulamalarını yoğunlaştırmakla, PKK'li savaş esirlerinin kazanımlarını ortadan kaldırmak istiyor.

Son olarak, 20'yi aşkın cezaevinde Ekim-Kasım 1988'de yoğunlaşan açlık grevi eylemlerinde, devrimci tutsaklar Türk sömürgecilerinin 1 Ağustos Genelgesi ile yöneldiği hak gaspına karşı direnişi yükselttiler. Birçok cezaevinde ölüm sınırına kadar gelen açlık grevleri karşısında, Türk sömürgecileri hak gaspına yönelik girişimlerinden vazgeçip, öne sürülen koşulları kabul ettiler.

Devrimci tutsakların kararlılığı, tutuklu yakını ve ailelerinin, toplumun diğer kesimlerinin gösterdiği dayanışma ile uluslararası kamuoyundan yükselen tepki neticesinde, faşist rejimin temsilcileri geri adım attılar. Bu sonuca ulaşılması ile birlikte onur savaşını verenler bir kez daha kazandılar. **Direnmenin yaşamak** olduğu, pratikte bir kez daha kanıtlandı.

Bu kazanımlar karşısında, planlarını uygulama olanağı bulamayan faşist Türk sömürgecileri, yeniden saldırıya geçmek için pusuya yattılar. Nitekim bu saldırıların her an gündeme gireceği konusunda PKK'li savaş esirleri de uyarıda bulunmuştu. Urfa Cezaevi'nden Ceyhan'a sürgün edilen M. Selim Çürükkaya, bu duruma dikkat çekmiş; verilen sözlere rağmen devletin her an 1 Ağustos Genelgesi'ni gündemleştireceğini belirtmişti.

Şubat ayının ilk günlerinde, Adalet Bakanı Mehmet Topaç yaptığı bir açıklamada, 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılmadığını söyledi. Aslında bu açıklama, cezaevlerinde hak gaspına yönelik saldırıların gündeme getirilmesi için bir işaret oldu.

Bu açıklamanın ardından uzun bir zaman geçmeden, hak gaspına yönelik girişimlere başlandı. Eskiden beri pilot bir cezaevi olarak görülen bu uygulamalar için özel olarak seçilen Eskişehir Cezaevi'nde hak gaspı gündeme geldi. Ekim-Kasım direnişleri sonucunda elde edilen ve verileceğine dair söz verilen hakların gerekleri yerine getirilmeyip, uygulanmamaya başlandı. Yavaş yavaş gündeme giren kısıtlamalar, bütün insanca yaşam koşullarının ortadan kaldırılmasına yöneldi.

Yüzlerce şehit, kan ve nice zorluklar pahasına elde edilen kazanımların gasp edilmesine yönelik olarak gündeme giren hak gasplarına karşı savaş esirlerinin sassiz kalmayacağı açık olan bir durumdur.

PKK'li savaş esirleri, kendi açıklamalarında da sık sık belirttikleri gibi, gelinen aşamada elde ettikleri hiçbir haklarının geri alınmasına müsaade etmeyeceklerdir. Mazlumlar, Hayriler ve Kemaller'den devr alınan direniş bayrağını yükseltmek ve insanca yaşam olanaklarını daha da geliştirmek için direneceklerini sık sık açıklamaktadırlar.

Faşist Türk Sömürgecileri, özellikle 1988 yılı başı ile birlikte, savaş esirleri üzerinde yeni uygulamalar gündeme getirerek, yeniden teslimiyet ortamını yaratmak istiyorlar. Bundan dolayı sık sık hak gasplarına yönelerek, savaş esirlerine saldırıyorlar. Her açlık grevi ardından, kısa bir müddet sonra Türk sömürgecileri, kendi hukuklarını bile altüst ederek, verdikleri sözleri unutup, eski ortamı yeniden yaratmak istiyorlar. Kısaca, tutukluluk koşullarını insanca yaşanılacak bir düzeye yükseltmek isteyen savaş esirlerine tahammül edilemiyor.

Sadist ve insanlık düşmanı olan Türk egemen sınıfları, savaş esirlerinin direnişle insanca yaşam olanağını geliştirmesinden büyük korkuya kapılıyor. Teslim alamadığını gördükçe de, devrimci tutuklulara karşı saldırılarını yoğunlaştırıyor. Bir yandan sık sık saldırıları gündemleştirerek, savaş esirlerini fiziki olarak güçten düşürüp ölüme sürüklemek, direnemez duruma getirmek istiyor. Bunun için her açlık grevi ardından yeniden saldırıları gündemleştiriyor.

Faşist rejimin tüm insanlık dışı saldırılarına, hak gaspına yönelik alçakça girişimlerine rağmen, PKK'li savaş esirleri ve devrimci tutsaklar, elde ettikleri kazanımları korumak kararlılığındadırlar. Yıllardır cezaevlerinde süren direniş geleneğinin verdiği güçle direniş bayrağını yükselten devrimciler, ölümleri pahasına bile olsa, hak gaspı olarak gündeme gelen her türlü saldırıya karşı direnmektedirler.

Son bir yıl içerisinde 5 aya yakın bir süreyi açlık içinde geçiren savaş esirleri ve devrimci tutsakların, direnişi nasıl bir fedakarlıkla yükselttikleri çok açıktır. Çok kötü beslenme ve sağlık koşullarına rağmen, savaş esirlerinin bu kadar süreyi aç geçirerek direnmeleri küçümsenemez bir direnişçiliğin simgesidir.

Bu kadar direniş gücü veren kuşkusuz Mazlumlar'ın, Hayriler'in, Kemaller'in direniş mirasına bağlılık, PKK ideolojisine inançtır. Bu direniş gücü ile, faşist sömürgecilerin saldırılarına karşı direnen PKK'li savaş esirleri bu son deneyden de başarı ile çıkacak güçtedirler.

Türkiye ve Kürdistan halkı üzerinde derin bir etki bırakan cezaevi direnişleri, toplumu ayağa kaldıran direniş odağı olarak rolünü yine oynamaktadır. Eskişehir'de açlık grevinin başladığını duyan tutuklu aile ve yakınları destek eylemlerine girişerek, direnişin yanındaki yerlerini aldılar. Toplumun nabzını elinde tutan bir direniş odağı olarak cezaevi direnişleri, **direnmek yaşamaktır** gerçeğini bir kez daha kanıtlıyor. Her türlü teslimiyetin, boyun eğiciliğin, uzlaşıcılığın başına bir darbe olarak iniyor, direniş gerçeğini üstü örtülmez bir aydınlıkla açığa koyuyor.

Tutuklu ailelerinden dayanışma

9 Şubat'ta Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nde başlayan açlık grevi ile dayanışma için tutuklu aileleri açlık grevine başladılar.

22 Şubat günü Ankara İnsan Hakları Derneği'ne gelen tutuklu aileleri burada bir basın toplantısı düzenlediler. Tutuklu aileleri, basın toplantısında yaptıkları açıklamalarda, Eskişehir Özel Tip Cezaevinde süren açlık greviyle dayanışma içerisinde olduklarını açıkladılar. Tutuklu ve hükümlü aileleri ve yakınları, cezaevlerindeki yakınlarının haklarının kısıtlanmak istenmesi ve yeni saldırıların gündeme getirilmesi nedeniyle, kendilerinin, böyle bir eylemle evlatlarının yanında olduklarını göstermek için açlık grevi kararı aldıklarını açıkladılar.

Tutuklu ve hükümlü yakınları basın toplantısında cezaevlerine ilişkin gözlemlerini de şu sözlerle dile getirdiler: *"Biz tutuklu ve hükümlü yakınları 15.02. 1989 tarihinde itibaren de yakınlarımızı görmeye gittiğimizde 09.02.1989 tarihinden itibaren açlık grevinde olduklarını ve bu nedenle görüşlerinin yasaklandığını öğrendik."*

Açlık grevinin başlatıldığını öğrenen tutuklu yakınları Cumhuriyet Savcısı Uğur İbrahim Hakkıoğlu ile görüştüler. Savcı hükümlü yakınlarına, *"Çocuklarınız teröristtir, 8-10 kişiyi öldürmüş insanlara nasıl iyi davranırım"* demiştir. Tutuklu ve hükümlü yakınları savcının bu sözlerle, *"Cezaevlerinde çocuklarımıza uygulanan baskı ve işkenceleri meşru göstermeye çalıştığını ve savunduğunu da"* açıkladılar.

Ailelerin yaptığı basın toplantısının ardından İnsan Hakları Ankara Şubesi Başkanı Muzaffer Erdost da bir açıklama yaptı. Muzaffer Erdost, cezaevlerinde uygulanan insanlık dışı baskılar karşısında, tutukluların insanlık onurunu açlık grevi dışında başka bir araçla savunma koşulları olmadığını da belirtti. Muzaffer Erdost, bu nedenle, *"Sorunları kamuoyuna duyurmak ve düzelmeyi sağlamak için açlık grevlerini doğrudan, haklı bir tavır olarak karşılıyoruz"* diyerek, tutumlarını netçe ortaya koydu.

Eskişehir cezaevinde açlık grevinin sona ermesi ile birlikte, tutuklu aile ve yakınları da Ankara İHD şubesinde sürdürdükleri açlık grevini sona erdirdiler.

Kasaplar Deresi'nin açılması isteniyor

Siirt Belediye Çöplüğü olarak kullanılan Kasaplar Deresi'ne çatışmalarda ve işkencelerde katledilen ARGK komutan ve savaşçılarının cesetlerinin atılmasının açığa çıkması üzerine olaylar üzerinde yoğun tartışmalar başladı. İnsan hakları kuruluşları ve bazı milletvekilleri yaptıkları açıklamalarda Kasaplar Deresi'nin açılmasını istediler. Kasaplar Deresi'ne Avrupa'dan da çeşitli tepkiler geldi.

Son olarak Sosyalist Parti Genel Sekreteri Yalçın Büyükdağlı başkanlığındaki bir heyet incelemelerde bulundu. Yalçın Büyükdağlı, olayın sorumluluğunun Belediye temizlik işçilerine yüklenmek istendiğini de sözlerine ekledi. Yöredeki halkın ve ölü yakınlarının daha sonra başlarına geleceklerden korktukları için başvuruda bulunmadıklarını da belirtti.

Kasaplar Deresi'nde 46 kişinin olduğu sanılıyor. Bu kişilerin akibeti hakkında herhangi bir bilgi bilinmiyor. Bunların bir kısmı gözaltına alındıktan sonra, bir kısmı da çatışmalarda katledildikten sonra haklarında herhangi bir bilgi alınmayanlardan oluşuyor.

Soruşturmalar sürdürülürken, 6 ARGK komutan ve savaşçısının daha cesedinin belediyeye teslim edildiği belirtildi. Cesetleri belediyeye teslim edilenler arasında ARGK'nin Garzan komutanlarından Hamit DAĞTEKİN'in cesedi de var. Bunun dışında, cesetleri belediye tarafından Kasaplar Deresi'ne atılan ARGK savaşçılarından ismi belirlenenler arasında Ahmet TAYÇUR, Cemal TEPE, İbrahim TÜRCAK, İsmail ve Ekrem adlı savaşçılar var. Bunların dışında isimleri Cumhuriyet savcılığınca bilinen fakat açıklanmayan 4 ARGK savaşçısının daha cesetlerinin dereye atıldığı belirtildi.

Derenin açılması ve soruşturmanın derinleştirilmesi ile birlikte faşist Türk sömürgeciliğinin işlediği suçlar da birer birer açığa çıkacaktır, 50'ye yakın savaşçının, tarihte eşi görülmemiş bir vahşete maruz bırakılarak, belediye çöplüğüne atılması, insanlığın tanık olduğu en büyük suçlardan birisidir. Halkımızın bağımsızlığı için mücadele eden savaşçılara, en aşağılık uygulamaları yapan Türk sömürgecileri işledikleri suçların hesaplarını bizzat bu savaşçıların takipçilerine ve yoldaşlarına verecekler. İnsanlığa karşı işlenen bu suç cezasız bırakılmayacaktır. Hayvanlara bile layık görülmeyen bir muameleyi halkımızın en değerli evlatları üzerinde uygulayanları, hiçbir güç suçlarının cezasını çekmekten kurtaramayacaktır. Halkımızın namluları bunların beynini dağıtacak ve bir daha insanlığa karşı suç işlemelerine olanak tanımayacaktır.

PKK Siirt-Mardin Davasında bir idam

Diyarbakır DGM'de görülmekte olan Siirt-Mardin grubu davasında karar 20 Şubat tarihli duruşmada açıklandı. 31 devrimci ve yurtseverin yargılandığı mahkeme 6 aydan bu yana sürüyordu.

Nihat Çelik hakkında mahkeme idam cezası verirken, 30 kişi hakkında ise beraat kararı verdi. Beraat eden 30 kişi arasında Ramazan Boralı, Hasan Çetik, Mustafa Bayık, Ali Aykaç ve Ahmet Ünlü hakkında da ilk mahkemede idam cezası istenmişti. Son duruşmada bunlar hakkında da beraat verildi.

Bu son örneklerde açıkça görüldüğü gibi, Türk sömürgecileri mahkemelerde kendi hukuk kurallarını bile dikkate almıyorlar. En sıradan insanlar hakkında bile kolaylıkla idam cezası isteyebiliyor, ya da ağır hapis cezaları ile cezalandırıyorlar. Bu da sömürgeci mahkemelerin PKK davalarında tamamı ile politik kararlarla hareket ettiğini gösteriyor. Mahkemelerde istenen cezalarda dava, kişinin durumuna ve niteliğine göre de farklılık gösteriyor.

Uluslararası Af Örgütü Irak Rejimini Kürt çocuklarına yaptığı işkenceleri durdurmaya çağırdı

Amnesty Internasyonal'in merkezi Londra'da yapılan açıklamada, Irak rejiminin siyasi muhaliflerini yakalamak için, onların çocuklarını tutukladığı ve bunlara her türlü işkencenin uygulandığı açıklandı. Af Örgütü, Irak rejiminin çocuklar üzerindeki işkence uygulamalarına son verilmesini istedi.

Af Örgütü, şimdiye kadar kendilerine 61 çocuğun idam edilme davasının intikal ettiğini de açıkladı. Özellikle de son yıllar içerisinde çocuklar üzerindeki uygulamaların artış gösterdiği Af Örgütünün açıklamasında

Af Örgütü, sözkonusu uygulamanın Irak rejiminin muhaliflerine ve Kürt peşmergelerine karşı uygulandığını açıkladı. Af Örgütü, gözaltına alınan çocukların işkence gördüğünü, kurşuna dizildiklerini ve hatta tecavüze uğradıklarını da belirtti. Bunlardan bir çocuğun tutuklandıktan sonra tırnaklarının çekilip kurşuna dizildiğini de Af Örgütünün öğrendiği söyleniyor. Yine, birçok çocuğun sokaklarda kurşuna dizildiği de açıklamada yer alıyor. Kurşuna dizilen birçok çocuğun daha yeni okula başlama çağına geldiği açıklamanın dikkat çektiği diğer bir husus.

Af Örgütü, özellikle de Kürt çocukları üzerindeki uygulamaların endişe verici boyutlarda olduğunu belirtiyor. 16 Mart 1988'de Halepçe'ye atılan kimyasal silahlar sonucu ölenlerin çoğunu çocukların oluşturduğuna dikkat çeken Af Örgütü, Kürt çocuklarının babalarının yaygınca tutuklandığının kesin olduğunu da açıklıyor.

Kürt çocuklarının tutuklanması ve işkence görmesine diğer bir örneği de veren Af Örgütü, ciddi ihlallerin yaşandığını söylüyor. Bir Kürt savaşçısının 6 yaşındaki oğlunun misilleme amacı ile gözaltına alındığı ve işkencelere tabii tutulduğu da Af Örgütü açıklamasında yer alıyor.

Bilindiği gibi, Af Örgütü, geçen yıl yaptığı bir açıklamada faşist Türk sömürgecilerinin de Kürt çocuklarına işkence yaptığını açıklamıştı. Türk faşist rejiminin yanında, Irak'ın da benzer bir yönteme başvurması, halkımızın düşmanlarının karakterini de çok iyi bir şekilde ortaya koyan bir örnektir.

Malatya DGM'de PKK-Çukurova Grubu davasına başlandı

Sömürgeci kolluk kuvvetleri'nin geçtiğimiz yıl ekim ve kasım aylarında Adana, Mersin ve Hatay'da düzenlediği operasyonlar sonucu yakalanan savaş esirlerinin davası, Malatya DGM'de görüşülmeye başlandı.

DGM'de başlayan davada Çukurova sorumlusu olarak yargılanan Şemsettin Kara hakkında 15 yıl hapis cezası isteniliyor. 53 yaşında olan Şemsettin Kara'nın yanısıra kızı Gülhatun ile damadı Necmettin Karadağ da aynı davada yargılanıyorlar. Bunlar için ise savcı, 5'er yıl hapis cezası istiyor.

Çukurova grubunun sözcülüğünü de yapan Şemsettin Kara, mahkemede sık sık söz alarak, savunma yaptı. Davanın ilk duruşması ardından mahkeme başka bir tarihe ertelendi.

KAMRAN İNAN PROTESTO EDİLDİ

21 Şubat 1989 tarihinde, Türkiye Araştırma Merkezi ve Alman-Türk Parlamenterler Grubu ile Ortadoğu Business and Banking adlı kuruluşun ortaklaşa düzenlediği seminere konuşmacı olarak katılan TC Devlet Bakanı Kamran İnan protesto edildi.

Bonn'da gerçekleşen toplantının konusu "Doğu Anadolu Projesi-GAP" idi. Bilindiği üzere, Kamran İnan Özal hükümetinin GAP bakanlığını da yapmaktadır. Bunun için çeşitli uluslararası kuruluşlarla görüşmeler yaparak GAP'a destek aramaktadır.

GAP'ın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir duvar rolünü görmesi için TC'nin bu projeye büyük önem verdiği ve Kamran İnan'ın ise GAP bakanlığı dışında ulusal kurtuluş mücadelesinin tasfiyesi için harekete geçirildiği ve bir işbirlikçi-uşak olduğundan hareketle, Feyka-Kurdistan'ın çağrısı üzerine 200 civarında Kürdistanlı yurtsever toplantının yapıldığı binanın önünde toplanarak protesto gösterisi yaptı. Gösteri eyleminde gür sloganlar atıldı ve marşlar söylendi.

Basın-yayın kuruluşlarına eylemin amacını bildiren açıklamalar gönderildi.

YURTSEVER KÜRDİSTAN HALKINA

Mannheim'de Komkar'lılar, ERNK taraftarlarına silahlı, sopalı pusu kurdular.

20.2.1989 tarihinde, Mannheim'de NEWROZ afişlemesine çıkan ERNK taraftarlarına, Komkar'lılar silahlı, sopalı olarak pusu kurup bir arkadaşımızı yaraladılar.

Komkar'ın mücadelemize karşı alçakça saldırıları elbette yeni değildir. Kürdistan'da halkımızın bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşan onlarca PKK'linin kanına girmiştir. Son olarak Fransa'nın Paris şehrinde M. Nazif AKTAŞ yoldaşımızın katledilmesi Komkar'ın eliyle olmuştur.

Çoktandır ipliği pazara çıkmış, kime hizmet ettiği açık olan Komkar, bu saldırılarıyla Kürdistan'da mücadelemize karşı oluşturulan "Köy korucuları"nın Avrupa'daki rolünü üstlenmiştir.

Bırakalım düşmana bir mermi sıkmayı, bir fiske bile vurmayan Komkar, mücadelemize karşı alçakça komplolara girişebilmektedir.

Komkar'ın Türk faşizmiyle işbirliği içinde olduğu resmi belgeye gerek kalmayacak kadar açık. Mücadelemize karşı saldırıları ve komploları TC ile ilişkilerini belgelemektedir. Bunlarla da yetinmeyen Komkar, Avrupa'da yüzlerce yurtseverimizin ismini Alman polisine bildiren örgüttür.

Bu nedenle, Komkar'a bir kuruş bile vermek, bağışta bulunmak veya gecelerine katılmak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine sıkılan bir kurşun demektir.

Komkar'ın saflarında kalmanın düşmana hizmet olduğu bilinmelidir. Komkar'ın saflarında bilinçsizce yer alan dürüst insanlara çağrımız şudur:

Halkımızın umudu, sevinci ve tek kurtarıcısı, TC faşizminin korkulu rüyası olan partimiz PKK, cephemiz ERNK ve ordumuz ARGK saflarında yerimizi alalım!

—Kahrolsun teslimiyet, yaşasın direniş!
—ERNK'de birleşelim ve savaşalım!

Mannheim-ERNK Taraftarları
22 Şubat 1989

PKK-Ankara Davasında Karar "Yaşasın PKK, Yaşasın APO" Sloganları ile Karşılandı

Uzun bir süreden bu yana devam eden PKK-Ankara Davasında karar açıklandı. 13 devrimcinin yargılandığı davada, Mehmet Aslan için 15 yıl ağır hapis cezası verilirken, 8 devrimci de beraat etti.

Ankara DGM'de geniş güvenlik önlemleri altında yapılan duruşmada 23 Şubat tarihinde karar açıklandı. Karar açıklanmadan önce söz alan Mehmet Aslan "ERNK üyesi ve savaş esiri olduğunu" açıkladı. DGM'nin İstiklâl Mahkemelerinin günümüzdeki biçimi olduğunu açıklayan Mehmet Aslan, ayrıca şunları söyledi: *"Ben ERNK üyesiyim. Ben savaş esiriyim. Bu yüzden siz beni yargılayamazsınız. Bağımsızlık savaşçısı olarak, beni ancak ulusal mahkeme yargılayabilir."*

Kararın açıklanması ardından **"Yaşasın PKK, Yaşasın ERNK, Yaşasın APO"** sloganlarını atan Mehmet Aslan, mahkeme heyetinin üzerine yürüdü. Aynı anda haklarında beraat kararı verilen devrimciler de bir ağızdan slogan atmaya başladılar. Sloganlar bir anda tüm salonu etkisi altına aldı.

Bu davada haklarında beraat kararı verilen Hasan Hacıoğlu, Mehmet Nuri Özmen, Gürdal Aksoy, Timsal Saçkan, Bercan Batur, Nadire Gültaş, Nuray Arıduru ve İhsan Pekel siyasi polis tarafından yeniden gözaltına alınıp, işkencehaneye götürüldüler.

Ankara savcılığı yaptığı açıklamada, beraat eden devrimcilerin PKK'yi övücü slogan atmaktan dolayı yargılanacaklarını belirtti. Soruşturma girişimlerini de başlatan Cumhuriyet Savcılığı, devrimcilerin siyasi şubeye götürülmesi kararını verdi.

Sömürgeci mahkemenin verdiği kararın **"Yaşasın PKK, Yaşasın APO"** gibi sloganlarla karşılanması, devrimcileri yargılamak isteyen DGM'sine yeni bir cevap oluşturuyor. Ağır hapis cezaları ile devrimcilerin inançlarından vazgeçirilemeyeceği bu davada kanıtlandığı gibi, aynı zamanda devrimcilerin her koşul altında davaya bağlılıklarının da bir örneği oldu. Beraat eden devrimcilerin, davaya bağlılıklarını çekinmeden dile getirmeleri, PKK'nin halkımızın kalbinde tuttuğu güçlü yerin bir işaretidir.

Birlik, isyan ve direniş geceleri başladı
NORVEÇ'TE (Stavanger ve Trondheim) NEWROZ KUTLAMASI

Baştarafı 1. sayfada
başlayan gece, koronun söylediği devrimci marşlarla devam etti. Gecenin önem ve anlamını içeren Türkçe siyasi konuşmada sık sık sloganlar atıldı. Alanda bulunan yurtsever bir ozan devrimci türküler söyledi. Ardından yurtseverlerden oluşan folklor ekibi oyunlar sergiledi. İsveç'ten gelen çocuk folklor ekibi de çeşitli oyunlar oynadı. Programın tiyatro bölümünde ise sömürgeciliğin komplolarının teşhiri sahnelendi. Devrimci halk türküleriyle programa katılan Ozan Dilgeş'ten sonra, yine İsveç'ten gelen büyükler folklor ekibi oyunlar sundu. Gece programının sonunda ise Koma Nujin devrimci direnişçi türküler söyledi. Ve gece Apo Hate Hilvanê halayıyla sonuçlandı.

Güçlü geçen Newroz kutlamasına Norveçli dostlar büyük ilgi gösterdiler. Bir Norveçli dost, gece kutlaması sonrasında duygularını şöyle dile getiriyordu:

"Başta TC ve emperyalizm şimdiye kadar Kürdistan sorununu devamlı dünya halklarına unutturmaya çalıştı. Fakat PKK'nin geliştirdiği direniş bu halkın varlığını ve haklılığını bir daha dünya halklarına duyurdu; destek alıyor ve almaya devam edecek."

Norveç'te kutlanan diğer Newroz gecesi ise 19.2.89 günü Trondheim'da gerçekleşti.

(Stavanger'den 1200 km uzaklıkta bulunan Trondheim'daki gece programına katılmak üzere yola çıkan 25 kişilik kültür grubu yolun 350'nci kilometresinde kaza geçirdi. Kazada 10 yurtsever yaralanarak hastaneye kaldırıldı.)

Bu alandaki geceye 300 kişilik bir kitle katılımı sağlandı. Bunun 100'e yakınını yabancı dostlar oluşturuyordu.

Buradaki gece programına saygı duruşuyla başlandı. Ardından koronun devrimci marşları ve Türkçe siyasi konuşma dinlendi. Trondheim'den erkek folklor ekibinin oyunlarından sonra, alandaki yurtsever bir ozan türküler söyledi. Tiyatroda TC'nin Yeşilyurt'taki terör uygulamaları sahnelendi. Tiyatronun ardından Danimarka'dan iki yurtsever ozan devrimci türkülerle programa katıldılar. Gecenin sonlarına doğru İsveç'ten çocuk folklor ekibinin oyunlarından sonra Koma Nujin sahnedeki yerini alarak devrimci halk türkülerini sundu. Ve gece geleneksel Apo Hate Hilvanê halayıyla son buldu.

Ayrıca gece programı akışı içinde Norveç İşçi Partisi'nden bir yetkili ve Trondheim yabancılar danışmanı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ilişkin konuşma yaptılar.

Geceye basın, radyo ve TV büyük ilgi gösterdi. Basın-yayına mücadeleyi tanıtıcı bilgiler aktarıldı.

Vatanlarından binlerce kilometre uzakta bulunan yurtseverler, kutlanan Newroz gecelerinde Kürdistan'ı yaşadılar, yaşattılar; şehitleri, zindan ve dağ direnişçilerini andılar.

Alandaki ulusal kurtuluşçu yurtseverler, kaçkınlar yatağı olan İskandinavya'yı direnişçiler yatağı yapacaklarını gururla belirtiyorlardı.

NEWROZ GECELERİ (Yer ve tarihleri):

Götebourg (İsveç):	4 Mart 1989
Nürnberg (B. Almanya):	4 Mart 1989
Frankfurt (B. Almanya):	11 Mart 1989
Duisburg (B. Almanya):	11 Mart 1989
Saarbrücken (B. Almanya):	12 Mart 1989
Avusturya:	12 Mart 1989
Hamburg (B. Almanya):	18 Mart 1989
Stockholm (İsveç):	18 Mart 1989
Paris (Fransa):	18 Mart 1989
Oslo (Norveç):	19 Mart 1989
Stuttgart (B. Almanya):	25 Mart 1989
Bonn (B. Almanya):	26 Mart 1989
Brüksel (Belçika):	26 Mart 1989
Hannover (B. Almanya):	1 Nisan 1989
Hollanda:	1 Nisan 1989
İsviçre:	8 Nisan 1989
Bielefeld (B. Almanya):	9 Nisan 1989
Avusturya:	15 Nisan 1989
Danimarka:	22 Nisan 1989
Marsilya (Fransa):	23 Nisan 1989
Metz (Fransa):	29 Nisan 1989
B. Berlin (B. Almanya):	29 Nisan 1989
İngiltere:	Mayıs 1989

Eskişehir Cezaevi'ndeki açlık greviyle dayanışma eylemleri

DUISBURG (B. Almanya): Şehir merkezinde 21.2.89 günü saat 10.30'da bir grup ERNK taraftarı, Türkiye Ziraat Bankası şubesini işgal etti. Yurtseverler eylem amaçlarına ilişkin hazırladıkları bildiriyi eylem alanında dağıttılar. Eylem amaçlarının, Eskişehir'de tutuklu savaş esirlerinin başlattığı açlık greviyle dayanışmak ve faşist TC'nin uşağı, ulusal hain Kamran İnan'ın B. Almanya'ya gelişini protesto etmek olduğunu banka yetkililerine bildirdiler. Saat 11.30 sıralarında eylem alanına bir yandan gizlice polis çağırırken, diğer yandan demokratlık sıfatıyla sahtekarlık yaptılar. Fakat polis, gözdağı verme girişimlerine karşı Kürdistanlı kadınlar kararlıca bir tavır takınınca geri dönmek zorunda kaldı.

Eylem baştan sona kadar gür sloganlar ve üstün bir moralle başarılı bir şekilde geçti. İşgal eylemine 90'a yakın kadın ve çocuk katıldı.

STUTTGART (B. Almanya): 23 Şubat 89 günü YJWK taraftarı bir grup kadın ve çocuk, Stuttgart'taki Uluslararası Af Örgütü'nün bürosunu ziyaret etti. Amaç PKK'li savaş esirlerinin başlattığı açlık grevini dünya kamuoyuna duyurmaktı. Büro yetkililerine savaş esirleri yakınlarının basın açıklaması ve YJWK'nin hazırladığı talepler metni verildi. Yurtseverlerin istemi üzerine, büro yetkilileri, eylemin amacını Londra'daki merkez büroya ve Alman Dışişleri Bakanlığına bir mektupla bildireceklerine söz verdiler.

BIELEFELD (B. Almanya): 20 Şubat 1989 tarihinde Bielefeld'de, PKK'li savaş esirlerinin başlattığı direnişle dayanışmak amacıyla 20 Kürdistanlı yurtsever açlık grevine girdi.

Açlık grevi tertip komitesinin gazetemize bildirdiğine göre, açlık grevine B. Berlin, Hamburg, Hannover ve Bielefeld bölgelerinden katılan yurtseverler eylemlerini süresiz olarak başlatmışlardı.

Açlık grevine katılan yurtseverlerin sayısı 20. Alman dostlar, siyasi parti, örgüt temsilcileri açlık grevini ziyaret ederek dayanışmada bulundular.

TKP-B, Volksfront-ortsgruppe, BWK, VSP, Bielefeld Taraftarları açlık greviyle dayanışmada bulunarak desteklediler.

FAŞİST OPERASYON VE TERÖRE TEPKİLER

Faşist Türk devletinin, Kürdistan'da kış mevsimiyle birlikte başlattığı yoğun operasyonlarda Cizre alanında doruğuna varan vahşet uygulamalarının uluslararası kapsamdaki protestoların bir parçasını Avrupa'da bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin gerçekleştirdiği çeşitli biçimlerdeki eylemler oluşturmaktadır. Yurtseverlerin, faşist Türk sömürgeciliğinin uygulamalarını protesto etmek, onun gerçek karakterinin kamuoyu nezdinde teşhir ve tecritini sağlamak için başlattıkları işgal, gösteri, açlık grevleri vb. biçimlerdeki eylemlerini gazetemizin geçen sayısında duyurmuştuk.

Muhabirlerimiz, gazetemizin bu sayısına da bazı eylem haberlerini ulaştırdılar. Eylemler şunlar:

ROTTERDAM (Hollanda): 50 civarında Kürdistanlı yurtsever, 2.2.89 tarihinde Rotterdam'daki THY (Türk Hava Yolları) bürosunu işgal etti. Eylem kararlı ve coşkulu geçti. Basının eylem alanına gelmesi; isteklerin yerine getirilmesiyle birlikte iki saat süren işgal eylemi sonuçlandırıldı.

BRÜKSEL(Belçika): ERNK taraftarı 30 kişilik bir grup, İnsan Hakları bürosunu işgal etti. Eylemcilerin istemi üzerine, büro yetkilileri, Uluslararası İnsan Hakları Örgütü'nün Londra'daki merkezine teleksle olayı duyurarak sessiz kalınmamasını bildirdiler. Eylem alanına gelen Cumhuriyet gazetesinden bir muhabire de eylemin amaçları aktarıldı.

BIELEFELD(B. Almanya): ERNK, TKP-B, Ekim ve Av. Dev-Genç taraftarları, 4.2.89 günü ortaklaşa bir korsan gösteri yaptılar. Korsan eyleme 40 civarında kişi katıldı. Eylem şehir alanının en işlek noktasında saat 10.30' da başlatılarak 12.30'da sonuçlandırıldı. Eylem alanında eylemin amacını belirten Almanca ve Türkçe konuşmalar yapıldı. 1500 civarında bildiri dağıtıldı. Eylemi 2000'in üzerinde Alman ve yabancı izledi.

Roterdam'da işgal eylemi...

Yine yukarıda adı geçen örgüt taraftarları 7.2.89 tarihinde başlatılarak, bir haftalık sürede Bielefeld Üniversitesi'nde pankart astılar, bildiri dağıttılar ve Kürdistan'la ilgili video filmleri izlettiler.

VİYANA (Avusturya): Bir grup Kürdistanlı yurtsever, 9.2.89 günü Türk konsolosluğu önünde gösteri eylemi gerçekleştirdiler. Eylem saat 12.30'da sloganlar atılarak ve Türk bayrağı yakılarak başlatıldı. Gösteriye katılan tüm yurtseverlerin kendilerini zincirlemeleri ve iki yurtseverin de kendilerini —gaz dökerek— yakma girişimlerine polis müdahale ederek engelledi. Bir saati aşkın süren eylemin ardından 6 saatlik tutuklama da sonuçlandı.

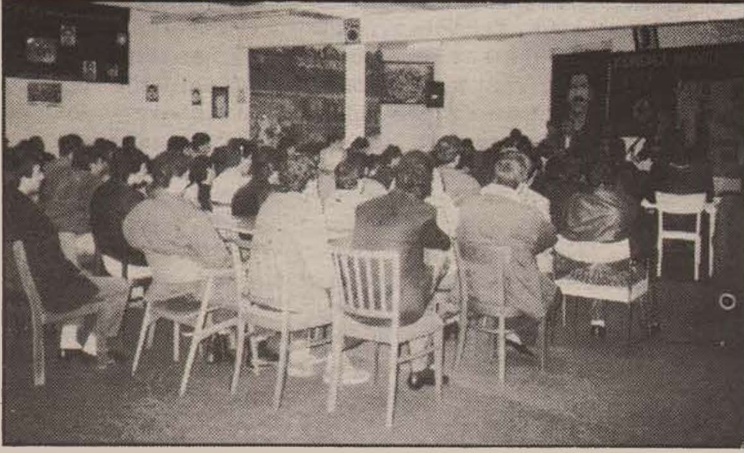
Eylem oldukça koordineli, coşkulu ve de duyarlı geçti. Kamuoyunda büyük yankılar uyandırdı. Avusturya televizyon ve radyosunda haber olarak verildi. Başta Avusturya'nın en yüksek tirajlı gazeteleri olmak üzere, Kurier, Krone ve diğer gazetelerde, fotoğraflı ve fotoğrafsız iki gün süreyle eyleme yer verildi.

gelen polis zor kullanarak eylemcileri dışarı çıkarmaya çalıştı. Eylemciler direnince polis zorunu daha da şiddetlendirerek yurtseverleri yerlerden sürüdürerek bürodan dışarı çıkardı. Eylemci yurtseverler dışarı çıkarıldıktan sonra 500 metre kadar bir yürüyüş gösterisi yaparak eylemlerini sonuçlandırdılar.

BONN (B. Almanya): Bonn ve Köln'den Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği üyesi Kürdistanlı kadınlar, 24.2.89 günü savaş esirlerinin açlık greviyle dayanışmak amacıyla SPD binasını işgal ettiler. Yetkililere savaş esirlerinin istekleri ve eylemin amacı bildirildi. Yetkililer durumu parlamentoda gündeme getireceklerini ve bütün yayın kuruluşlarına ileteceklerini belirttiler. 4 saat süren eylem alanına gelen Presse ve BTA'dan bir Bulgar gazetecisinin soruları cevaplandırılarak bilgi verildi. Ayrıca tesadüf sonucu SPD'nin eski genel başkanı W. Brant'la bir görüşme yapılarak bütün istekler kendisine de iletildi. Eski başkan Brant, bu görüşmeden dolayı çok sevindiğini, memnun olduğunu ve kendisine iletilen talepleri dikkate alacağını belirtti.

Eylem alanına polis de çağrıldı. Burada büro yetkilileri,

HUNERKOM 6. OLAĞAN KONGRESİ YAPILDI

11-12 Şubat 1989 tarihinde HUNERKOM, 6. Olağan Kongresi'ni gerçekleştirdi. Bonn'da yapılan kongreye 70'in üzerinde delege ve çok sayıda davetli katıldı.

Devrim şehitlerine bir dakikalık saygı duruşuyla başlayan kongrede, bir yıllık kültürel faaliyetler değerlendirildi. Geçmiş faaliyetlere ilişkin sunulan raporda eksikliklerin eleştirisi yapılarak, gelecek dönem kültür çalışmalarında profesyonel çalışma tarzının güçlendirilmesi, ulusal kurtuluş mücadelesinin kültür cephesinin rolünü daha güçlü oynaması için görüşler ve öneriler sunuldu.

Gelecek döneme ilişkin faaliyet planlaması için kültürün çeşitli dallarına ilişkin karar tasarılarının da sunulduğu kongre, son gündem maddesinde yeni yönetim kurulunun seçilmesiyle sonuçlandı.

Ayrıca kongrenin kapanış konuşmasından sonra, kültür programı sergilendi.

B. BERLİN'DE HUNERKOM ŞUBESİ AÇILDI

5.2.1989 tarihinde HUNERKOM-B. Berlin Şubesi, kuruluşunu düzenlediği kültürel bir geceyle duyurdu.

200'ün üzerinde kitlenin katıldığı gecede, bir dakikalık saygı duruşu ve şubenin kuruluş amacına yönelik yapılan konuşmanın (Türkçe, Kürtçe, Almanca) ardından çocuk folklor ekibi oyunlar sergiledi. Daha sonra ozanlar, Koma Botan devrimci halk türkülerini, gençlik folklor ekibi oyunlar sundu. Tiyatronun oynandığı ve mesajların da gönderildiği gece, ''Apo Hate Hilvanê'' halayıyla sonuçlandı.

Kültürel kuruluş gecesi baştan sona kadar sık sık sloganlarla coşkulu bir şekilde geçti.

Belçika'da ''Kürdistan'la Dayanışma Komitesi'' Kuruldu

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemek amacıyla, 20.1.89 günü Belçika'da **Kürdistan'la Dayanışma Komitesi** kuruldu. Kuruluş toplantısına katılan halkımızın dostlarına ulusal kurtuluş mücadelesi ve son gelişmelere ilişkin bilgi verildi.

Üç saat süren toplantıda Dayanışma Komitesi, Kürdistan'ın sömürge olduğunu ve bugün yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesini fiilen desteklediğini belirtti. Ayrıca Kürt halkının kurtuluş savaşının haklılığını da vurgulayan komite, sömürgeci Türk faşizminin özel savaş yöntemleriyle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelttiği saldırılara karşı Türkiye'deki ve Avrupa'daki sol kesimlerin sessiz kalmalarını eleştirerek doğru bir tavır içinde olmadıklarını açıkladı.

Dayanışma Geceleri ve Toplantıları

ŞEHİT VE TUTUKLULARLA DAYANIŞMA GECESİ

29.1.89 günü İsviçre'nin St.Galin kantonunda yapılan dayanışma gecesine 600 civarında yurtsever katıldı.

Kürdistan bağımsızlık mücadelesine ivme kazandırmış şehitlere ve savaş esirlerine bağlılığın ve onlara layık olmanın bir gereği olarak düzenlenen gecedeki kültür programını İsviçre Hunerkom şubesi hazırladı.

Bir dakikalık saygı duruşuyla başlayan gecede, 30 kişilik koro grubu direniş marşlarını söyledi. Daha sonra sırasıyla Burk alanından gelen folkor ekibi ve şube merkez folklor ekibi Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden oyunlar sundular. Programın müzik bölümünde ise; Basel ve Burk alanındaki yurtseverlerin oluşturduğu müzik grubu, Zürih'ten müzik grubu, Ozan Xelil Xemgin ile Ozan Zelal direniş türküleriyle ilgi gördüler. Siyasi

konuşmanın da yapıldığı gecede, karakollar bünyesinde geliştirilen özel savaş yöntemlerinin teşhirine yönelik tiyatro da sahnelenerek beğeni kazandı. Gece APO Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandırıldı.

Gece boyunca kitle, büyük bir coşku, canlılık ve sloganlarla şehitlere ve mücadelede esir düşmüş tutuklulara bağlılığını dile getirdi.

TUTUKLU 14 KÜRT POLİTİKACIYLA DAYANIŞMA TOPLANTISI

Stuttgart'ta 10.2.89 günü B. Almanya'da tutuklu bulunan 14 devrimci Kürt politikacıyla dayanışma amacıyla Stuttgart-Kürdistan Halkının Dostları komitesi bir toplantı düzenledi.

Alman dostların düzenlediği dayanışma toplantısını BWK, Volksfront, VVN ve Feyka-Kürdistan örgütleri desteklediler. Tutuklu Kürt politikacılardan Ali Haydar Kaytan'ın avukatının da misafir olarak katıldığı toplantıyı 70 civarında Alman ve yabancı izledi.

Açılışı, toplantının amacını belirten bir konuşmayla Kürdistan Halkının Dostları temsilcisi yaptı. Ardından Kürdistan-Komite temsilcisi konuşarak, B. Alman emperyalizminin ve faşist Türk devletinin karşı-devrimci politikalarını açıkladı. A. Haydar Kaytan'ın avukatı Michael Hubert ise yaptığı konuşmada, B. Alman devletinin tutuklu Kürt politikacılar şahsında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini yargılamak istediğini, bunu TC ile işbirliği temelinde geliştirerek tutukluları ağır baskı koşullarında tuttuğunu belirtti. Ve özelikle de Ali Haydar Kaytan'ın üzerindeki baskıların daha yoğun olduğunu, havalandırmaya çıkarıldığında ve sabahları elbiseleri çıkarılarak üzerinin arandığını, lambaların sürekli açık tutulmasından ötürü —günlük— ancak 5 saat uyuyabildiğini, kendisine mektup, kitap ve dergilerin yasaklandığını da açıkladı.

Toplantıya katılanlar adına, Federal Başsavcı K. Rebmann'a protesto ve Kürt politikacıların davalarının durdurulması ve serbest bırakılmasını isteyen bir dayanışma mesajı gönderildi. Yine toplantıyı engelleme girişimlerinden ötürü Stuttgart Belediye Başkanı Rommel'in tutumu protesto edilerek, bu yönlü bir basın açıklaması hazırlanıp basın kuruluşlarına gönderildi.

AACHEN'DE GÜMRÜK İŞGALİ

21.1.89 tarihinde, 60 kişilik ERNK taraftarı bir grup, B. Alman devletinin tutuklu Kürt politikacılara yönelik anti-demokratik uygulamalarını protesto etmek amacıyla Aachen gümrüğünü işgal etti. Eylemciler taleplerini yazılı bir metin halinde sundular. B. Alman polisi olumsuz tavrıyla Belçika polisini yurtseverlere karşı kışkırtmak istedi. Ancak yurtseverler bu oyuna gelmediler. İşgal eylemi ile gümrükten geçen trafik yolu kapatıldı. Yolda 1,5 kilometrelik konvoy oluştu. Bunun sonucu olarak B. Alman polisi, ''Kürtler dört bir yandan Almanya'yı işgal etmişler. Neler oluyor'' şeklindeki ifadesiyle şaşkınlığını dile getirdi. Daha sonra yurtseverlerin istekleri üzerine, İçişleri Bakanlığından ve Belga Dundan çekilen telekslerin cevabı alınınca, iki saat süren işgal eylemi amacına ulaşarak sonuçlandı.

SCHWEINFURT (B. Almanya): İçinde çocukların da bulunduğu 30 kişilik yurtsever bir grup, Alman devletinin anti-demokratik uygulamalarını protesto etmek amacıyla 8.2.89 günü, SPD il binasını işgal etti. Üç saat süren işgal eyleminde yurtsever Kürdistanlıların istekleri yerine getirildi. Ayrıca SPD yetkilisi, SPD Genel Başkanı'na bir mektup göndererek durumu aktardı.

DAYANIŞMA TOPLANTISI

1.2.89 günü Schweinfurt'ta Kürdistan Komite ile Alman demokratları ortaklaşa bir toplantı gerçekleştirdiler. Toplantının başlıca konuları cezaevlerindeki durum ve Türk devleti ile B. Almanya'nın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı içine girdikleri ortaklaşa yönelimdi.

B. Almanya'da tutuklu 14 Kürt politikacının durumu üzerine de özel olarak duruldu.

Ayrıca toplantıda alınan bir karar da bazı şahsiyetlerin Kürdistan'a gidip PKK savaş esirleriyle konuşması ve incelemeler yapması oldu.

Dayanışma toplantısına BFG, IG, DKP, DGB, Kreiszinghauser'den temsilciler ve 1 Yunanlı yazar katıldı.

KÜRT HALKIYLA DAYANIŞMA GECESİ

3.2.89 günü Danimarka'nın Kopenhag şehrinde semtsel düzeyde yapılan geceye 200 kişi katıldı.

Brondbystrand Kütüphanesi'nde saat 17.30'da başlayan dayanışma gecesinin programını Danimarka-Kürdistan Kültür Merkezi hazırladı.

Gecede yapılan siyasi konuşmada Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin vardığı boyut ve yurtseverleri bekleyen görevler üzerinde duruldu. Folklor ekipleri oyunlarıyla, ozanlar ise direnişçi türküleriyle programa katılarak beğeni kazandılar. Çocuk korosunun devrimci marşlar sunduğu gecede bir de tiyatro sahnelendi.

Son olarak Koma Nujîn grubu, devrimci halk türküleriyle kitleyi coştururken, ''APO Hate Hilvanê halayı ile gece sonuçlandı.

TANITIM TOPLANTISI

15.2.89 tarihinde Almanlara yönelik Volks-Hoch Schule'de bir toplantı yapıldı. Alman demokratları tarafından organize edilen bu toplantının konusu Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi üzerineydi. Toplantıya Duisburg'daki Kürdistan Halk Kültür Derneği de davet edildi.

Uluslararası kuruluşlardan işkenceye karşı tepkiler büyüyor

Bir yandan demokrasiye geçme sahtekarlığını elinden bırakmayan faşist Türk devleti, diğer yandan işkence uygulamalarına hız veriyor. Son günlerde birbiri ardına kamuoyuna yansıyan olaylar, işkence uygulamalarının verdiği boyutu göstermesi açısından birer örnek teşkil etmektedir. Özellikle de Kürdistan'da uygulanan vahşet akılalmaz boyutlara ulaştı.

Cizre-Yeşilyurt'ta köylülere insan dışkısının yedirilmesi, Siirt Belediye Çöplüğü'ne, işkence ve çatışmalarda katledilen savaşçıların cesetlerinin atılması, Kürdistan'da uygulanan özel savaşın boyutunu göstermektedir. Faşist Türk sömürgecileri, işkence ve tutuklamalara ağırlık vererek, halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesine sağladığı desteği kesmek istiyorlar. Bunun için de işkence uygulamalarını insan aklının almadığı bir vahşet boyutuna vardırıyorlar.

Faşist Türk sömürgecileri, Avrupa Topluluğu'na girme hazırlıklarına hız vermekle birlikte, uluslararası kuruluşlar tarafından daha fazla sorgulanmaya başladı. İşkenceye karşı uluslararası sözleşmeyi imzalamasına karşın, işkence ve insan hakları ihlalleri durmadı. Uluslararası sözleşmeyi gözetlemekle yükümlü olan kuruluşlar, faşist Türk sömürgecilerinin uygulamalarına daha fazla karşı çıkmaya başladılar.

Kürdistan'daki uygulamalar, özel savaş kurmaylığında planlanarak uygulanmaktadır. Türk sömürgecileri, gelişen Kürdistan bağımsızlık mücadelesini engellemek için, insanlık dışı bütün yöntemleri uygulayarak işkence yapmakta, baskı ve zulmü yoğunlaştırmaktadır. Bu uygulamaların artan bir şekilde kamuoyuna yansıması ve eskisi gibi halkımızın bu uygulamalar karşısında sessiz kalmaması nedeniyle, uluslararası kuruluşlarda bu gelişmelerle daha yakından ilgilenmek zorunda kaldılar. İnsan hakları ihlallerinin artışı ile birlikte, başta UAÖ olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu, parlamenterler, demokratik kuruluş ve basın, bu uygulamalar üzerine daha fazla gitmeye başladılar.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ KAMPANYA AÇTI

Uluslararası Af Örgütü, geçtiğimiz yıl yaptığı bir açıklama ile Türk devleti tarafından yapılan insan hakları ihlallerini protesto etmek için bu yılın ortalarına kadar sürecek olan bir kampanya açtığını belirtmişti. Kampanyanın hedefi konusunda açıklamalarda bulunan Af Örgütü, amacının Türk devleti tarafından Türkiye ve Kürdistan'da uygulanan işkenceleri engellemek olduğunu söyledi. Bunun için de uluslararası alanda Türk devletinin insan hakları ihlallerine ve işkence uygulamalarına karşı daha fazla tepki geliştirmek için bir kampanya başlattı.

Bu kampanya çerçevesinde Af Örgütü geçtiğimiz yılın sonunda, Türkiye ve Kürdistan'daki duruma ilişkin olarak 4 sayfalık bir rapor yayınladı. Af Örgütü'nün yayınladığı raporda, işkencede öldürülen 229 kişiden 144'ü hakkında herhangi bir açıklama yapılmadığı gibi, bunların durumları hakkında yeterli bilgilerin de verilmediği ifade edildi. Af Örgütü aynı raporunda, Türk devletinin işkenceye karşı "Avrupa Sözleşmesi" ve "BM Sözleşmesi"ni imzalamasına rağmen, bu sözleşmelerin gerektirdiği şartları yerine getirmediğine de değindi.

Af Örgütü, açtığı kampanyayı 25 Şubat tarihinde yaptığı çeşitli gösterilerle yeni bir aşamaya vardırdı. Almanya'nın 8 ayrı kentinde bulunan Türk konsoloslukları önünde bekleme nöbeti eylemleri yapan Af Örgütü, Türk devletinin insan hakları ihlallerini bir kez daha protesto etti.

Af Örgütü mensupları yaptıkları bu gösterilerde, Türkiye'nin de imzaladığı uluslararası sözleşmelere uymasını istediler. Ayrıca tüm politik tutukluların da derhal serbest bırakılması için çağrı yaptılar.

Af Örgütü tarafından yapılan çağrılarda Türk devletinin işkence uygulamalarının devam ettiği ve buna karşı durulması istemi de yer aldı. Af Örgütü, Almanya'daki tüm Türk konsoloslukları önündeki bu gösterinin benzerlerini diğer Avrupa ülkelerinde de gerçekleştireceğini açıkladı. Kampanyanın yeni eylemlerle devam edeceği belirtilen açıklamalarda, yıl ortasına doğruysa kampanyanın doruğuna ulaşacağı ifade edildi.

Af Örgütü benzer bir çalışmayı ABD'de yürütüyor. ABD'de Af Örgütü'nün yaptığı bir afişlemede Türk devleti tarafından uygulanan işkencelere dikkat çekiliyor. Afişte, insan haklarının ciddi ihlallere uğradığı ve çocukların bile işkence gördüğü yazıları da yer alıyor.

ABD DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI RAPORUNA AF ÖRGÜTÜ KARŞI ÇIKTI

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın yayınladığı Türkiye'de İnsan Hakları Raporu"na karşı Af Örgütü, oldukça sert bir karşı rapor ile cevap verdi.

ABD Dışişleri Bakanlığı yayınladığı raporunda Türk devletinin insan hakları ihlallerine değinmiş ve durumun 1980'e göre daha iyi olduğunu açıklamıştı. ABD Dışişleri Bakanlığının faşist Türk devletinin işkence uygulamalarını meşrulaştırmak ve artan uluslararası tepkileri biraz olsun yumuşatmak için raporunda böyle bir ibare kullandığı anlaşılıyor. Faşist Türk cuntasının bir numaralı destekçisi olan ABD emperyalizminin faşist Türk rejiminin üzerine sahte bir demokrasi çekme perdesi birçok bakımdan anlaşılır bir durumdur.

Son zamanlarda, uluslararası kamuoyunu daha fazla ayağa kaldıran ciddi insan hakları ihlalleri yaşanırken, ABD'nin böyle bir açıklamada bulunması kabul edilmez ve gerçekleri tersyüz etme girişimidir. İnsan cesetlerinin çöplüğe atılması, yurtsever köylülere insan dışkısının yedirilmesi gibi olaylar insanlık tarihinde eşine ender rastlanan vahşet örnekleridir. Tüm bu vahşeti, faşist Türk sömürgecilerinin özel savaş kurmaylığı planlıyor ve uyguluyor.

Her sıradan insanın duyduğunda tüylerini diken diken eden bu vahşet uygulamalarını Kürt halkı bugün yaşıyor. Kaldı ki sözkonusu uygulamalar vahşet buzdağının sadece görünen kısmıdır. Bugün halkımız üzerinde, bu uygulamaların katmerlisi gerçekleştiriliyor.

ABD Dışişleri Bakanlığının, bugünkü Türkiye ve Kürdistan gerçeğini tam yansıtmayan, vahşetin boyutunu gizleyen ve faşist TC'ye destek veren açıklamasına, bu nedenlerle Af Örgütü şiddetli bir tepki gösterdi.

Af Örgütü'nün Türkiye Araştırma Bölümü Başkanlığı yaptığı açıklamada, ABD'nin raporunu gerçekleri yansıtmamakla eleştirdi. ABD'nin ılımlı insan hakları raporunun, bugünkü mevcut gerçekliğe uymadığı da Af Örgütü açıklamalarında yer aldı.

Af Örgütü, "Türkiye'de siyasi nedenlerle gözaltına alınan herkesin işkence görme riski ile karşı karşıya olduğunu" söylediği açıklamasında, ABD'nin 1980 yılını "bez" olarak ele almasını da eleştirdi. Bu konuda, Af Örgütü ABD'nin, "1980'i çok berbat olarak niteleyip, her şey ondan daha iyi olur" benzetmesini yapmasını eleştiriyor. Ayrıca, Af Örgütü işkencenin dozajı hakkında 80'in bir ölçü olarak alınamayacağını da açıklıyor.

Af Örgütü, ABD'nin raporunda bunun yanısıra başka ciddi yanlışlıkların da olduğunu belirtti. ABD'nin raporunda "Türkiye'de şiddete başvuranlar ile başvurmayanların tefrik edildiği" izlenimi yaydığını da Af Örgütü eleştirilerinde sözkonusu etti. Af Örgütü bu ayrımın tamamen yanlış olduğunu belirterek şöyle dedi: "Bu tamamen yanlış, her ne kadar Türk Ceza Yasası'nda şiddete başvuranlar la başvurmayanlar tefrik ediliyorsa da verilen ceza miktarı eşit. Örneğin Türkiye'de hala 36 yıla mahkum gazeteciler var."

Bunların yanısıra Af Örgütü ABD'yi, savunma haklarının kısıtlanması, işkencede ölümlerin olması gibi konulara değinmemekle de suçluyor. ABD, tüm bu konularda raporunda herhangi bir açıklama yapmadığı gibi, yer de vermemişti. Ayrıca, ABD'nin şu anda Türkiye'de idam cezalarının uygulanmadığı, idamların kaldırıldığı belirlemesini de Af Örgütü kınadı. Şu anda ölüm cezaları uygulanmasa da, tüm dosyaların mecliste bulunduğunu ve her an uygulamaya konulacağına da dikkat çekildi.

AF ÖRGÜTÜ BERLİN TOPLANTISINDA TÜRKİYE DOSYASINI AÇTI

Uluslararası Af Örgütü, kampanyanın bir parçası olarak B. Berlin'de de bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında Türkiye dosyasını açan Uluslararası Af Örgütü temsilcileri, Türkiye'de insan haklarının sistemli ve vahşi bir şekilde ayaklar altına alındığını açıkladılar.

Basın toplantısına katılan SPD temsilcisi Dagmar Luuk ve FDP üyesi Wolfgang Fabin, Af Örgütü'nün yaptığı açıklamalara katıldıklarını açıkladılar. Buna karşı CDU temsilcisi Jochen Feileke, konu hakkında fazla bilgisi olmadığını açıkladı.

Uluslararası Af Örgütü adına basın toplantısını yöneten Wolfgang Heinz, Berlin temsilcileri Thomas Schmidt'e örgütün araştırmalarını açıklaması için söz hakkını verdiğinde, işkence uygulamalarının boyutu daha da açığa çıktı.

Thomas Schmidt, konuşmasında şunları belirtti: "Türkiye'de 1980'den bu yana çeyrek milyonun üzerinde insan politik nedenlerle gözaltına alındı ve hemen hepsi işkence gördü. Şu anda binlerce kişi cezaevinde. Bazıları görüşlerini açığa vurmanın ötesine gitmeyen nedenlerle mahkum edilirken, birçokları da işkencenin verdiği acılardan kaçınmak için hiçbir ilgileri olmayan suçları itiraf etmeleri nedeniyle hüküm giydiler. Bu tutukluların birçoğu adil bir yargılanmadan geçirilmediler. Bazıları idama mahkum edildi. Bugün ikiyüz kişi darağacına gidip gitmeyeceklerini beklemektedir. Türkiye Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi'nin işkenceye karşı deklarasyonlarını imzaladığı halde bu ülkede işkence sürüyor."

Thomas Schmidt, bu açıklamalarına ek olarak, Türkiye'deki ceza kanununun 140, 141, 142, 158, 159, 163, 311 ve 312. maddelerinin kaldırılmasını istedi.

İSKANDİNAVYALI 6 PARLAMENTER KÜRDİSTAN'DA

1'i Danimarkalı, 5'i İsveçli olan ve aralarında gazetecilerin de bulunduğu bir parlamenterler heyeti, Şubat ayı ortalarında Kürdistan'a giderek çeşitli incelemelerde bulundu. Heyet, Güney Kürdistan'dan gelen mültecilerin kampları ile Kürdistan'da yoğun olarak insan hakları ihlallerinin yaşandığı bögede incelemelerde bulundu. Batman, Diyarbakır ve Mardin yörelerinde incelemelerde bulunan heyet, "Türkiye işkence konusunda cezalandırılmalıdır" biçiminde açıklamalarda bulundu.

Parlamenterler heyeti Batman, Diyarbakır'daki incelemeleri sırasında halkla da görüşerek, yapılan insan hakları ihlaleri konusunda bilgi aldı. Parlamenterler heyeti sıkı bir şekilde polis takibine alınarak, adım adım izlendi. Heyet üyeleri, bu izlemeden rahatsız olduklarını açık bir şekilde dile getirdiler.

Diyarbakır'daki mülteci kampında incelemelerde bulunan heyet üyeleri, bu kampı açık bir cezaevine benzettiler. İsveç Yeşiller Partisi Milletvekili Rognhild Pohanka kampı gezerken yaptığı açıklamada, kampın durumuna bir kez daha dikkat çekti. Pohanka, "Bundan sonra buraya yapılacak yardımlar yiyecek, giyecek, ilaç ve maddi yardım olacak. Ancak bu yardımlar uluslararası kuruluşlar aracılığıyla gönderilmeli. Çünkü daha önceden buraya gönderilen yardımın ne yapıldığı belirsiz" şeklinde bir açıklamada da bulundu.

İsveç Komünist Partisi Milletvekili Berit Eriksson, Türkiye'de işkencenin geniş çaplı uygulandığını ve insan haklarının ihlal edildiğini açıkladıktan sonra, Türk devletini uluslararası kuruluşlara şikayet ederek cezalandırılmasını isteyeceklerini açıkladı.

Erikson, Cizre'nin Yeşilyurt köyünde insan dışkısının yedirilmesi üzerine yaptığı açıklamada şöyle dedi: "Bu büyük bir suçtur. Bir insanın başka bir insanı dışkı yemek için zorlayabileceğine inanamıyorum. Bu daha çok hayvanların yapabileceği bir şey. Hatta hayvanların bile birbirlerine böyle davranacağına inanamıyorum."

İskandinavyalı parlamenterler heyeti peşmergelerle görüşürken

İsveç Sosyal Demokrat Parti Milletvekili Hans Göran Frank da yaptığı açıklamada, işkence ve insan hakları konusuna değindi. "Türkiye'de işkence vardır" diyen Frank, sözlerini şöyle sürdürdü: "Yaptığımız gözlemler bunu gösteriyor. Ayrıca işkence olmaması için yeterli önlemlerin alındığına inanmıyoruz. Avukatlar, milletvekilleri ile istedikleri gibi görüşemiyorlar. Karakollarda nelerin yapıldığı bilinmiyor."

İskandinav heyeti yaptığı incelemelerden sonra, ülkesine döndü. İskandinav heyeti incelemeleri sonucunda, özellikle Kürdistan'da uygulanan işkence ve insan hakları ihlallerinin katlanılmaz boyutta olduğunu gözleriyle gördü. Heyet, bu incelemeler sonra, Türkiye'ye karşı uluslararası alanda çeşitli girişimlerde bulunacağını da açıkladı.

İleri atılsana baksana
Geçen tarihi haklara
Ezilen mazlum ulusuna
İşte konuş kendini
Ezilen Kürdistan için

Ben ağladım yandım
Her yenilgide kendimi sandım
Uçup düşeni rüzgarda
İşte konuş kendini
Ezilen ülken için

Bir şey için yaşamaksa
Geldin yaşıyorsun dünyada
Çoğunluğu kötü bazen iyi olsa da
İşte konuş kendini
Ezilen Kürdistan için

Anlıyorsun bu bir bağımsızlıksa
Koymalısın kendini savaşa
Gelebildiğin kadar ağırlığınca
İşte konuş kendini
Ezilen ülken için

Artık korkma ölümden
Sen bitip yok olsan da
Sonu bunun kurtuluşsa
İşte konuş kendini
Ezilen Kürdistan için

Berxwedan okuyucusu Ülken

Suçlular timsah gözyaşlarıyla suçlarını gizleyemezler

Denilebilir ki, tarihte hiçbir halk Kürdistan halkı kadar direnmedi. Fakat buna rağmen bağımsızlık ve özgürlüğünü kazanamadı. Bunda, halkımızın üzerinde yaşadığı coğrafyanın stratejik konumu önemli rol oynadı.

Kürdistan'ın dört parçaya bölünme planında Avrupalı emperyalistler de rol oynadı. Kürdistan'ı sömürgeleştiren 4 egemen güce desteği onlar verdi, şimdi de destekleri devam etmektedir. Avrupalı emperyalistlerin desteği olmaksızın sömürgeciler, bırakalım egemenliklerini sürdürmeleri, tek bir katliam yapma cesaretini bile göstermezler. Bunu görmeyecek kadar kör değiliz. Esas olarak belirtmek istediğim şudur: Geçmişten günümüze kadar halkımız üzerinde uygulanan jenositlerden, Türk, Arap ve Fars sömürgecileri suçlu oldukları kadar Avrupalı emperyalistler de suçludurlar. Kürdistan'daki son gelişmeler bizi bu konuda aydınlatmaktadır.

Örneğin 18 Mart 1988 Güney Kürdistan katliamı var. Bu katliamda, hem de normal silahlar değil, kimyasal gaz kullanıldı. Bu jenosid, dünya TV, radyo, basın vd. iletişim araçlarında manşet haber olarak verildi. Fakat tek suçlu Saddam rejimi göterilmeye çalışıldı. Gerçekten faşist Saddam rejimi katliamın tek suçlusu mudur? Ya da dünyanın tüm tepkilerine göğüs gerebilecek ve gelebilecek baskıları karşılayabilecek kadar güçlü müdür? Hayır, o faşist bir katliamı gerçekleştirebilme cesaretini kendinde bulamaz.

Her şeyden önce, halkımızın katledilmesinde kullanılan silahları kimler sömürgecilere veriyor veya üretiyorlar? Güney Kürdistan'ın suç ortakları başta ABD olmak üzere, B. Almanya, Fransa, Hollanda ve İsviçre'dir. Fakat bu emperyalist güçler, son katliamı sık sık TV'lerinde gösterip timsah göz yaşlarını döküyorlar, böylelikle suçsuz ve masum görünmeye çalışıyorlar. En azından faşist Saddam rejimine bir ceza verme yetki ve güçleri vardır. Bu emperyalist güçler, son günlerde TV ekranlarını sık sık Kürdistan'daki katliamlarla meşgul ederken, öte yandan sömürgeci Türk, İrak rejimlerine milyonlarca ekonomik ve askeri yardımda bulunuyorlar. Şimdi bu yardımların, halkımızın ulusal bağımsızlık mücadelesinin durdurulması için verildiğini kim anlamayacak kadar saf olabilir? Bu da yetmezmiş gibi, halkımız kendi meşru savunmasını yaptığında Avrupalı emperyalistler adını teröristliğe çıkarırlar. Hatta bununla da yetinmezler; sömürgeci uygulamaları geride bırakan polis baskınları, saldırılar, komplolar gündemleştirirler. Bunun da ötesinde onlarca yurtseveri tutuklayarak, insanlık dışı baskılar altında tutup mahkemeye bile çıkarmıyorlar. Bir de timsah gözyaşları döküp halkımızın dostları olduklarını söylüyorlar. Buna deliler bile güler.

Sonuç olarak bu güçlerle şunu söylemek istiyorum: PKK-ERNK-ARGK gibi örgütlerimiz var oldukları sürece, dost ve düşmanımızı iyi tanıyacağız. Ve tüm yurtseverlere, Avrupalı emperyalistlerin sinsi oyunların sahipleri olduklarını; en azından Türk, Irak rejimleri kadar suçluluk durumlarını ve döktükleri timsah göz yaşlarında samimi olmadıklarını ifade etmek istiyorum.

PKK-ERNK-ARGK önderlikli halkımız, suçluları sanık sandalyesine oturtmasını bilecektir.

Hollanda'dan K. Silvan

Bir ömür vardı tükenmez
İçinde yaşayan sevgisi bitmez
Haksızlığa düştü çaresiz dertlenmez
Yeridir cehennem seslenmez.

Düştü dört duvar kalesine
Yıkılmıyor cunta işkencesine
Vurmuş kara yiğit pençesine
Ben devrimciyim bahanesine

Mazlum, Kemal, Hayri
Onlardır bize diyen ileri
Bitecektir halkımızın kederi
APO'dur Kürdistan önderi

Dünyaya ismini duyurdu PKK
Emperyalizmi dize getirdi ERNK
Düşmanı derinden korkuttu ARGK
Selam olsun SEROK'a

Rüyanızda görüyorsunuz Agitleri
Kimseye dökemiyorsunuz dertleri
Halkımızındır topraklarımızın değeri
Yücedir Kürdistan şehitleri

Danimarka-Ikast'tan bir yurtsever

Tüm Kürdistan anne ve babalarına

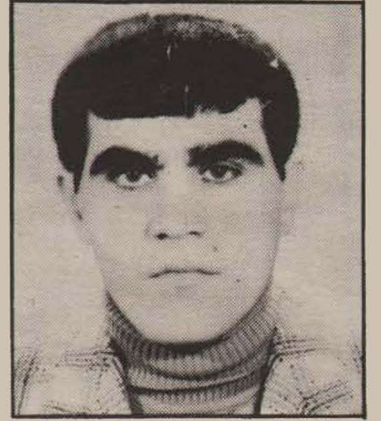
Ben 55 yaşındayım. Mektubuma başlarken, oğlum önder APO'nun yeni yılını kutlarım; başarılı ve kurtuluş yılı olmasını dilerim. Ayrıyetten ERNK saflarındaki yurtseverleri, ARGK savaşçılarını selamlarım.

Bir yıla yakın oldu oğlumun şehit düşmesi. Keşke oğlum 15 sene önce şehit düşseydi. Nedeni de şudur: Nereye gitsem insanlar bana büyük bir coşkuyla saygı gösteriyorlar. Bu yaşıma kadar böyle bir yaşamı görmedim. Kendime bakıyorum, eskiden böyle değerli bir kişi değildim. Demek ki insanın kendi vatanı ve halkı için kahramanca direnmesi ve ölmesi en büyük yaşamdır.

Benim oğlum Cemal, 1988'in baharında ebedi uykusuna yattı. 1988'in kışında ise oğlumun yoldaşları olan ARGK savaşçıları Cudi Dağı'nda düşmana iyi bir ders verdiler. Yine 1989'un başlarında Ramazan isimli ihanetçi, alçak ve satılmış kişinin cezalandırılmasına çok sevindim.

Benim okuma-yazmam yoktur. Onun için mektup yazamadığım için bu konuşmamı telefonla Berxwedan'a ulaştırıyorum.

Ben, PKK ve APO'nun Kürdistan'ın bağımsızlığını getireceğine kesinlikle inanıyorum.

Cemal KARATAŞ

Çünkü silahlı mücadele 5. seneye giriyor. Artık halk hedefini görmüştür.

Benim oğlum Cemal KARATAŞ'ın fotoğrafını da gönderiyorum. 1963 doğumludur. 1 Nisan Bagok direnişçisidir. Ben buna üzülmüyorum, gurur duyuyorum. Tek bir isteğim vardır: Dostun dostu, düşmanın düşmanı, Kürdistan halkının intikamcısı büyük oğlum önder APO'yu görmek. Bu yeterdi.

Yaşasın bütün Kürdistan şehitleri!

Yaşasın büyük aslan APO!

Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!

Kahrolsun teslimiyet ve ihanet!

Şehit annesi Besne

Sıcak bir yaz gününde
Uzanmıştın uğruna
Savaştığın topraklarda
Kelebekler, menekşeler, kuşlar
Dolaşıyordu bedeninin üstünde.

Kesti güneş sıcaklığını
Bulutların arkasında gizleniyordu
Okşuyordu rüzgar saçlarını
Bir çocuk gibi senin için ağlıyordu.

Okşuyordu yemyeşil otlar bıyığını
Bedeninini çiçekler süslüyordu
Anlatıyordu bütün şarkılar seni
Ve eşsiz bir kahraman olduğunu.

Meckenheim'den K. U.
4.11.1988

KÜRDİSTAN KİMİNDİR?

Kürdistan, Cudi dağlarının karabağrında kahramanca yatanlarındır
Bir ömür boyu sır vermeden zindanlarda direniş verenlerindir
Saf ve temiz kanlarıyla Kürdistan'ın dört bir yanını sulayanlarındır
Özgürlük uğruna kalplerde yatan Kemal Pir ve Mazlum Doğan'larındır.

Kürdistan, uğruna kendilerini yakarak protesto yapan analarındır
Kadın, kız demeden gece gündüz uğraş veren bacılarındır
Kürdistan için gece gündüz demeden çalışan liderlerimizindir
Kesko-soro-zer'i ömür boyu Kürdistan üzerinde dalgalandıranlarındır.

Bremen'den Azad

15 Ağustos ağacı büyüyor

Önce **Berxwedan** aracılığıyla Kürt halkının umudu ve gerçek önderi PKK ve Kürt halkının kurtarıcıları ARGK savaşçılarına devrimci selamlarımı iletir, mücadelelerinde başarılar dilerim.

Ben TC'nin işgal ettiği Kürdistan parçasının Nusaybin şehrinde yaşıyorum. Kürdistan'da olup biteni, Kürt halkının PKK'ye olan güvenini sizlere aktarmaya çalışacağım.

Kürt halkı Med İmparatorluğunun yıkılışından sonra hep direnmiş bugüne kadar. Çok defa isyan etmiş, ama bunlar hep bastırılmış. Kimi zaman feodal önderlikli olmuş, kimi zaman da milliyetçi-işbirlikçilik önderlik yapmaya kalkışmış.

Ama nihayet gün geldi, onların açıkları meydana çıktı. Bu 15 Ağustos 1984 yılına kadar sürdü. Artık Kürt halkı kendi gerçek kurtarıcısı olan PKK'yi tanıyor ve ona güven duyuyor. Ne atom, ne işkence, ne zindan ve ne de toplu katliam, onu gerçek önderliğinden ayırabilir. 15 Ağustos 1984 yılına kadar vahşi hayvanlar tarafından bütün meyvaları paylaşılmış ve kurumaya mahkum edilmiş bu değerli meyva ağacı tam kuruyacağı sırada, yeni bir filiz yeşermiş ve bu filiz dörtbir tarafa serpilerek artık tuba ağacını geçmiştir. Gerçek halkına o güzelim ürünleri verip tattırmış. Ama o eski vahşiler yine saldırıya eskisi gibi geçmişler. Fakat bu sefer saldıran tüm vahşilere, bu ağacın meyvaları zehir olup onları bölük bölük, tabur tabur yok etmiş.

Partimiz yalnız biz gençlere değil, Kürdistan'daki tüm kadın-çocuk-ihtiyar herkese artık umut ışığı ve Kürdistan'ın kurtuluşunun müjdecisi olmuş. İki yıl öncesine kadar her sokakta onlarca işbirlikçi ajan ve çeteye insan rastlardı. Artık bunlar yok denecek kadar... Artık halk bunları cezalandırıyor.

Ben burada kısa bir anımdan bahsetmek istiyorum: Bir akrabamı ziyaret ettim. İlkokul üçüncü sınıfa giden bir çocukları vardı. Anası-babasının olmadığı bir sırada, ona 1500 Türk lirası verdim. Sevinerek alıp kumbarasına attı. "Yeğen" dedim, "harcasaydın."

"Şimdi harcamam, ihtiyacım yok. Onları değerlendirip zamanı gelince harcarım" dedi.

Ben de zannettim ki, pazar günü sinema vb. eğlence yerlerine gidip harcayacak. "Peki" dedim, "ne ihtiyacın olur?"

"O benim işim amca" dedi.

"İnsan amcasına derdini anlatmaz mı" dedim.

"Bir şartla" dedi.

"Peki" dedim.

"İnancın üzerine yemin et" dedi. "Benim ettiğim yardım gibi, elinden geldiği kadar sen de yardım etsen söylerim" dedi.

"Kabul" dedim.

"Amca" dedi, "ben paraları biriktirip Kürt halkının kurtarıcısı ARGK kampanyalarına katılıyorum."

Alnından öptüm. Ve "Peki" dedim, "zaten kampanyaya baban katılmıyor mu?"

"Amca" dedi, "babam kendi görevini yapıyor, ben de kendi görevimi."

Bundan da anlaşılıyor ki, 15 Ağustos ağacından artık 10 yaşındaki çocuklar da yiyip, gerçek kimliğini öğreniyorlar.

Zindan direnişçilerine, ARGK savaşçılarına ve partimiz PKK'ye başarılar.

Kürdistan'dan
Zaxuranî

YURTSEVER İŞÇİLERE

Kürdistan'da gelişen mücadele her gün yeni boyutlar kazanıyor. Biz Kürdistanlı işçilerin de üzerine düşen görevler vardır. Yıllardır el kapılarında çalışıyoruz. Buralarda çalışıp 3-5 kuruş kazanmak bizim kurtuluşumuz değildir. Bizim kurtuluşumuz İşçiler Birliği'nde birleşip örgütlenmekle mümkündür.

Ulusal kurtuluş mücadelemize maddi ve manevi her türlü desteği sunmamız gerekir. Birlik ve beraberliğimizi sağlamalıyız. Her türlü saldırı ve komploya karşı göğsümüzü siper etmeliyiz.

Ben 39 yaşındayım. Üzerime düşen her görevi yapmaya hazırım. Çocuklarımı da bu temelde hazırlıyorum. Ülkemin ve halkımın kurtuluşu için kendimi, ailemi ve 4 çocuğumu ulusal kurtuluş mücadelesine feda etmeye hazırım.

Köln'den Beşir

"GELECEĞE UMUTLA, VOLKAN GİBİ BİR YÜREKLE BAKIYORUM"

Merhaba...

(...)

Sizlere çok geç cevap yazdığım için bağışlamanızı istiyorum. Bildiğiniz gibi bu benden kaynaklanan bir durum olmasa gerek; çünkü her tarafı kuşatılmış, yolsuzluklarla dolu bir ada'da yaşıyorum ve doğa koşulları acımasız bastırıyor. İşte bundan dolayı bizim postacı ya hiç uğramıyor veya çok gecikmeli geliyor. Bakın size bir örnek vereyim. Bizim memlekette insanlar bir felakete falan uğradılar mı veya başlarına olumsuz bir olay geldi mi, nedenlerini araştırmazlar. Eğer araştırırlarsa bir yerde umutları kalmaz. Bunu istemedikleri için işleri yukarıya havale edip, her şeyi kadere bağlayarak es geçerler. İyisi mi gelin biz buna kader demeyelim. Çünkü ulaşım zorluğu filan neden değil, bizim postacının kafasında tilkiler dolaşıyor. Bizi yapayalnız bir adada ilişkisiz bırakıp, tuzlu deniz sularına atılmamızı ve balıklara yem olmamızı bekliyor... istiyor.

Kürtçe'de bir deyim var: "Aç tavuk rüyasında kendini darı ambarında görür." Anlaşılan bizim kaz kafalı yanlış teşhis koymuş, sapla samanı karıştırmış; bunu da doğal karşılamak gerekir. Çünkü tarih bu tür olaylara çokça tanıklık etmiştir. Ama şu da bir gerçektir ki o da er veya geç çatlamayan birer sabırtaşı olduğumuzu yaşayarak anlayacak ve kendini deniz sularına atmak zorunda kalacaktır. Ki, durum böyle olunca, karaya çıkmak için başka yol da yoktur hani. Zira bizleri balıklara yem etmeye çalışırken, tüm yolları kendisi kapatmıştı. Anlaşılacağı gibi bizim postacı dönüşü olmayan bir yolda 180 derece bir hızla ilerliyor. Bizim söylenecek tek ve son sözümüz kalıyor: Tanrı korusun...

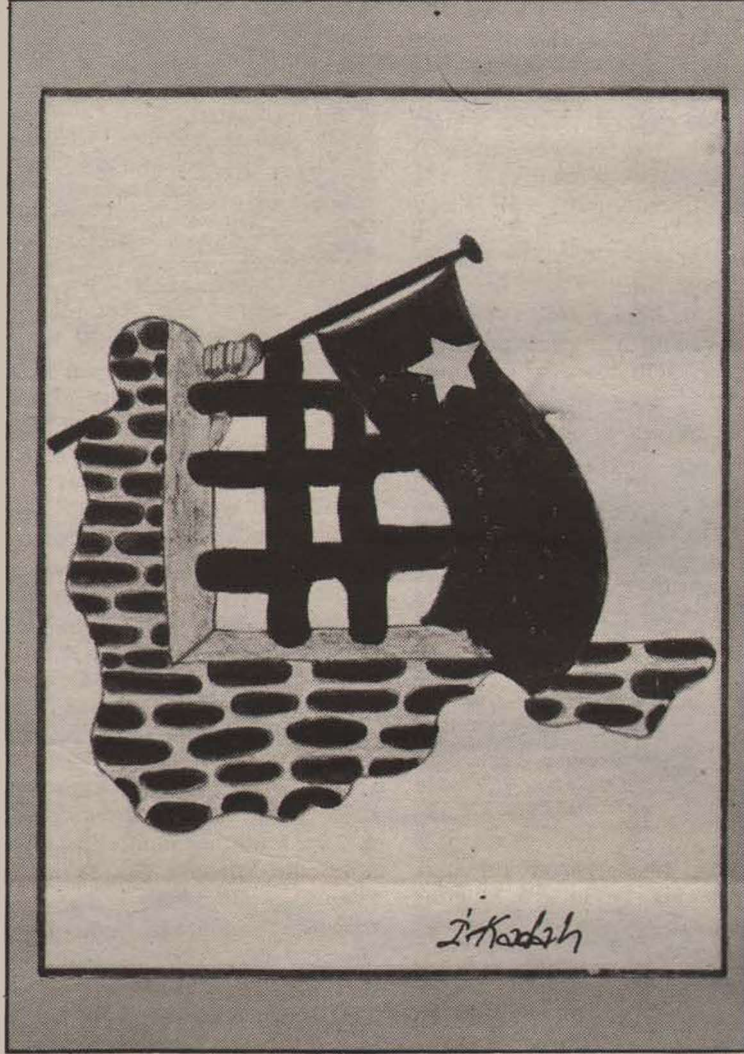
Dostlar, gönül isterdi ki, daha çok şey yazayım. Ama ne yazık ki bizim memleket haberleri bunlarla sınırlı. Sakın ters anlamayın, gelişmeleri tahmin etmediğimi sanmayın. Doğrusu benim bütün sermayem bir kedi yükü kadar olduğu için hepsini bir seferde harcamak istemiyorum. Hani çölde susuz kalmak biraz riskli bir iş. Demirel'in meşhur bir sözü var: "Bugünün dünü olduğu gibi yarını da var."

Sizlere dost olmak, ancak mutlu eder insanı. Tabii ki bu durum gerçek dostluğun değerini bilenler için böyledir. Yoksa dostluğu kötü anlayıp, fırsatları kişisel egoları için kullananların, midede bir taş olmaktan öteye gidemeyecekleri gibi, böylelerinin dostlukları da nisan yağmuru gibi gelip geçicidir. Çok candan sevdiğim bir dost vardı; onun kullandığı bir deyimi anlatmadan edemeyeceğim: "Kendine sevdalanmış bazı tipler var ki, 'gözün üzerinde kaşın var' desen kıyamet koparır; 'bana nasıl bunu söylersin' deyip, olmadık pozisyonlara girer. Evet, dostluklarda dil ayrı, kimlik ayrıdır. Dil her zaman doğruyu söylemez. Bir kişinin elbisesinin çok iyi olması o kişinin çok iyi olduğunu göstermez" derdi.

Benim durumumu sorarsanız sağlığım yerinde ve her şeye rağmen iyiyim. Geleceğe umut dolu, volkan gibi bir yürekle bakıyorum.

Hepinizi dostça kucaklar, çalışmalarınızda üstün başarılar dilerim.

İbrahim Kadah
Ossendorf/Köln

Yeni yılınızı kutlar, başarılar dilerim. Unutmadım sizinle geçen sıcak günleri. Çünkü unutulmaz, unutmayacağız. Tüm dostlar da bizi ve bizleri unutmasın.

Bu sene yılbaşını cezaevinde kutlamaya hazırlanıyoruz. Üzgün değilim, sizler de üzülmeyin.

Şemsettin Kara
Malatya E Tipi Kapalı Cezaevi
21. Koğuş

B. Almanya'da tutuklu 14 Kürt politikacısından biri olan Hüseyin Çelebi, gazetemize gönderdiği notunda, yılbaşı vesilesiyle Avrupa'nın birçok alanındaki yurtseverlerden kart aldığını, ancak çeşitli nedenlerden dolayı her birine ayrı ayrı cevap veremediğini belirtiyor. Ve bu nedenle gazetemiz aracılığıyla tüm yurtseverlere teşekkür mesajını iletmek istiyor.

Gazetemiz çalışanlarının da yeni yılını kutlayan Hüseyin Çelebi arkadaşa mücadelesinde başarılar diliyor ve isteğini yerine getirmeyi görev biliyoruz.

BERXWEDAN

Değerli yurtseverler!

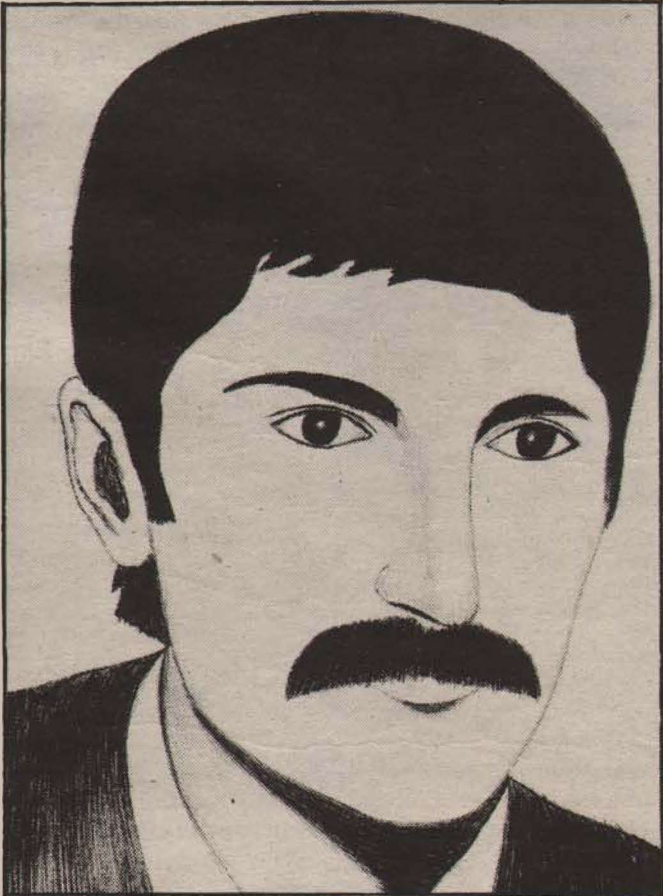
Yeni bir mücadele yılına girdiğimiz şu günlerde Avrupa'nın dört bir yanında bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin yeni yıl dileklerini içeren çok sayıda kart almaktayım. Bundan yaşadığım mutluluğu ve sevinci dile getirememenin kahrıyla, başta kart gönderen tüm yurtseverler olmak üzere, tüm halkıma bütün içtenliğimle teşekkür edip saygılarımı sunarak; özlemimiz, umudumuz ve biricik kurtuluşumuz olan özgür vatan uğruna verilen mücadele dolu başarılı bir yeni yıl dileğimi duyurmak istiyorum.

Her biri bir diğerinden güzel; sevgi, saygı dolu kartlarınızın bende yarattığı duyguları yazıya dökmek çok güç. Hepsini elimde tutuyor ve kokluyorum ve de her biri gerçekten mis gibi Kürdistan kokuyor. İşte bu kokuya hasret kalmıştım. Hücremi Kürdistan'la dolduran bu sevgi ve dayanışmanın güzel örneği gücüme muazzam güç katıyor. Beni dünyanın en mutlu insanı yapıyor. Bu mutluluk içinde böylesine bir güce dayanarak kesinlikle her şeye dayanmak, her zorluğun üstesinden gelmek çok koladır.

Bu temelde kartlarınızda belirttiğiniz dileklerinizi, beklentilerinizi, kesinlikle bir emir olarak kabul edip yerine getireceğime söz veriyorum. Ayrıca yeni yılda, gücümüzün ancak her birimizin katkısıyla başarıya gideceğinin bilinciyle, tüm halkımızı mücadelemizin saflarında daha sıkı kenetlenmeye çağırıyorum!

Devrimci saygı ve sevgilerimle...

Hüseyin Çelebi / 2.1.89
Simonhöfchen 26
5600 Wuppertal 11

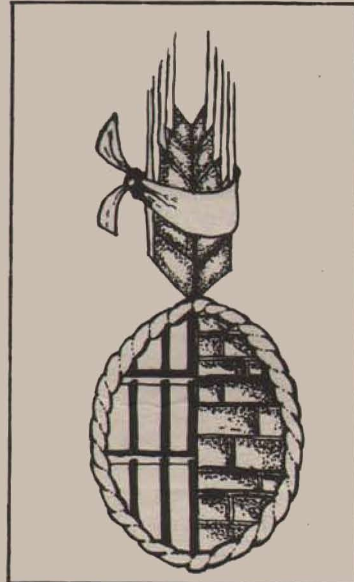

"Kürdistan Viyetnamlaşıyor... Bu insan çığlıklarını unutmayın!.." (M. Hayri DURMUŞ)

İnsan çığlıklarına yabancı olmayan bizler, ülkemiz insanlarının yaşamında yeni yılın; çığlıksız bir dünyaya giden yürüyüşte, önemli bir kilometretaşı olacağı inancıyla, sizleri ve tüm ailemizi sımsıcak sevgimizle kucaklarız...

Bedrettin Kavak

"Birçok kural dışı saldırının okulundan geçtik"

Değerli dostlar...

Sizleri uzun süredir görememenin, sizlerle olamamanın özlemiyle hepinize kucak dolusu saygı ve selamlarımı iletirim. Belki fiziki olarak aranızda değilim. Lakin tüm düşünce ve kararlılığımla aranızdayım ve sizinleyim. Dünyamızın, güneşin nur topu aydın kuvvetinden uzaklaşıp karanlığa gömülmesi düşünülebilir mi?

Evet dostlar, yeni bir yıla giriyoruz. Geçmişin gurur ve onur dolu bir sayfasını kapatıyor, geleceğin umut ve zafer dolu bir sayfasını açıyoruz. Evet gururumuz, kazandığımız mevzilerimiz ve özgürleştirdiğimiz toprak parçamız içindir. Umudumuz, alınterimiz, akan kanlarımız kazanımlarımızın korunması ve özlemimizin yayılarak gerçeklik bulması içindir.

Halkımıza dayatılan bu adalet suratlı komployu da aşacağımıza inancım tamdır. Başta Palme komplosu olmak üzere, halkımıza dayatılan birçok kural dışı saldırının okulundan geçtik ve tümünü aştık. Şu anda kesin duruşma tarihi belli değil, fakat iddianame çıktı ve yasal olarak Mart 1989'da başlaması gerekiyor.

Hepinize mutlu ve kazanım dolu yeni bir yıl diler, değerli çalışmalarınızla başarılar temenni ederim.

Ali Sapan/22.12.89
Straubing

Arkadaşım;

Halkımızdan, ülkemizden ayrı; halkımızla, ülkemizle her saniyeyi yaşamanın verdiği mutlulukla yeni bir yıla hem ayrı hem birlikte daha bir umutla girerken sizlere ulaşmanın sözcüklerle sıcaklığımızı, sevgimizi yollamanın sevinci içinde yeni yılın insanlığa, halkımıza ve sizlere daha güzel günler getirmesini diliyor, tümünüzü en coşkun selam ve sevgilerimle kucaklıyorum...

Mustafa Karasu

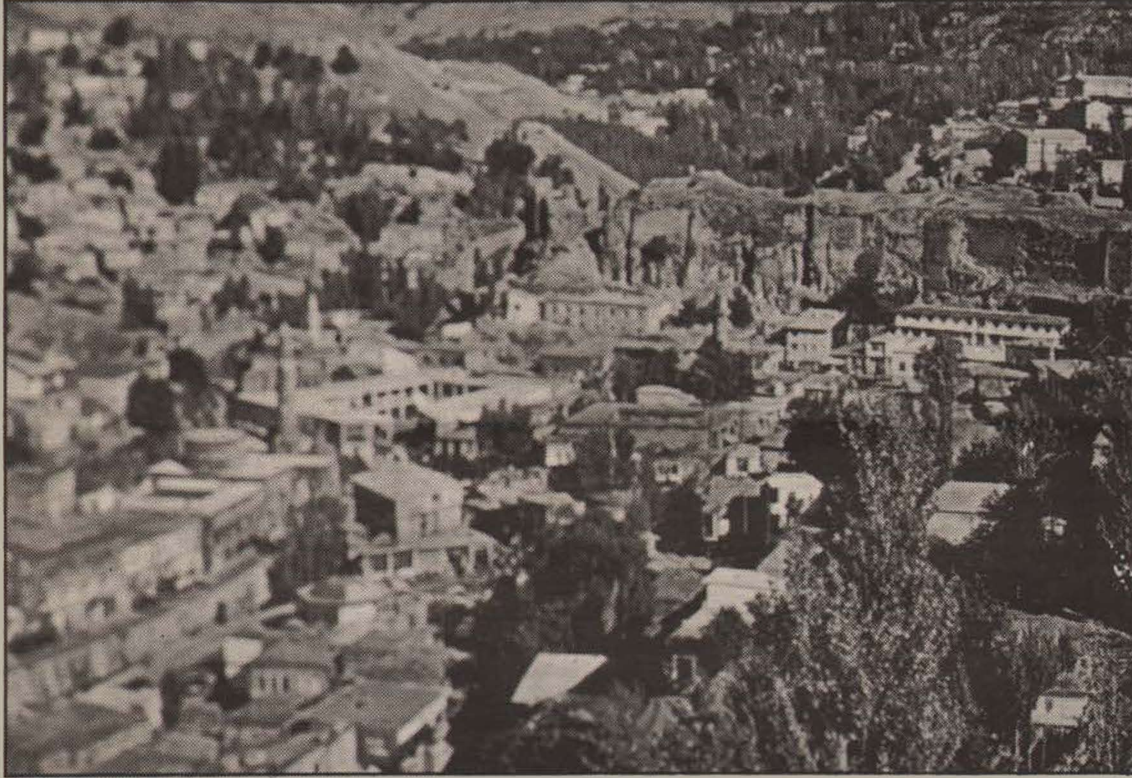
ADIM ADIM KÜRDİSTAN

İmparatorlukların zaptedemediği bir beldemiz

BÊDLÎS
(Bitlis)
— II —

DOĞAL YAPISI

Bitlis beldemiz, Asya ile Avrupa'yı birbirlerine bağlayan transit yolunun üzerinde kurulmuştur. Güneydoğu Toroslar'ın tek geçit verdiği vadinin 1452 metre yüksekliğindeki bir platoda yer almaktadır. Kuzey-Batı Kürdistan'ın en dağlık ve engebeli alanlarından biridir. Bu konumuyla, tarihte birçok imparatorluğa askeri üs rolünü oynamıştır. Dolayısıyla imparatorlukların öyle kolay kolay zaptedemediği bir beldemizdir Bitlis.

Bitlis şehir merkezi

Bitlis yöremizin kurulduğu vadi ismini şehirden almıştır. Vadiden akan su Botan Çayının bir koludur. Bitlis Kalesi de vadiye hakim olan tepenin üzerinde inşa edilmiştir.

Doğuda Van Gölü, güneyde Siirt, batıda Muş ve kuzeyde Ağrı ile sınır olan Bitlis beldemizin yüzölçümüne Van Gölü'nün bir kesimi de dahildir. Yöre topraklarının % 71'i dağlık, % 16'sı plato, % 10'u ovalık ve % 3'ü yaylalıktır. Bitkisel üretim ise yöre topraklarının % 17'sinde yapılmaktadır.

Yöre topraklarının %71'ini oluşturan dağların yükseklikleri genellikle 2000 metrenin üstündedir. Bu dağların en yüksek olanı Süphan Dağı'dır. Süphan aynı zamanda Kuzey Kürdistan ve Türkiye sınırları içindeki dağların Ağrı'dan sonra gelen en yüksek dağıdır. 4055 metre yüksekliğinde ve volkanik bir dağ olan Süphan; sıvı lavlar, süngertaşlar ve küllerden oluşmuştur. Güney kesimi açık boz renkte küller ve süngertaşlarıyla örtünürken, kuzey kesimi oldukça kayalıktır. Yamaçları ise dik eğimlidir. Süphan'ın eteklerinde derin uçurumlar ve mağaralar bulunur. Dağın 3600'den daha yüksek olan kesimleri sürekli karlarla kaplıdır. Ayrıca dağın üzerinde, 3400 metreye kadar inen buzul tabakası vardır. Doruğunda 400 metrelik bir alanı kapsayan krater gölü vardır.

Nemrut Dağı, Bitlis beldemizdeki dağların içinde Süphan'dan sonra gelen ikinci büyük dağdır. Nemrut önemli ölçüde turist de çeken bir konuma sahiptir. Bitlis'in kuzeyinde yükselen Nemrut da volkanik bir dağdır. Volkanik etkisi durmuş durumdadır. Yayvan biçimli olan Nemrut'un en yüksek noktası 2935 metrelik bir yükseltidedir. Daha önceleri Süphan'a yakın bir yükseklikteyken, volkan patlamaları ve daha değişik oluşumlar sonucu günümüzdeki yüksekliğine inmiştir. Dağın tepesinde yaklaşık 40 kilometrekarelik genişlikte bir çukur bulunmaktadır. Bu çukuru Nemrut gölü oluşturmaktadır.

Bitlis'in Nemrut'tan sonra gelen diğer bir yüksek dağı da Ziyaret Dağı'dır. Bitlis'in kuzeyinde, Süphan Dağı'nın ise batısında düzenli sıradağlar halinde uzanmaktadır. En yüksek noktası 2542 metre yüksekliğindedir.

Bitlis'te bu dağlar dışında iki dağ dizisi daha vardır. Bunlardan ilki Güney Toroslar'ın uzantısını oluşturan ve yükseklikleri 2000 metreyi aşan dağlardır. Yükseltileri batıdan doğuya eğimli olan bu dağlar, Kırmızıtaştepe (2603 metre), Karataştepe (2609 metre) ve Handağıtepesi'dir. İkinci dağ dizisi ise Kavuşşahap Dağları olarak anılırlar. En yüksek noktası 2730 metre ile Sini Dağı'dır.

Yörede dağların yoğunlukta olması nedeniyle ovalar fazla gelişme olanağını bulamamıştır. Ovaların en önemlileri Rahva Düzlüğü ve Ahlat ovasıdır. Bunlar dışında Arin ve Adilcevaz ovaları da küçük düzlüklerden oluşurlar.

Yayla ve platolar dağların eteklerinde ve Van Gölü yüzeyinden 200-300 metre yükseklikte bulunmaktadırlar.

Bitlis'te önemli büyüklükte akarsu yoktur. Van Gölü yakınlarında kaynağı olan ve dağlarda vadiler açarak yörenin sınırlarını aşarak akıp giden Garzan ve Bitlis çayları dışında; Güzeldere, Ağkız, Oranz ile kuzeyden akan Karasu Bitlis'in başlıca akarsularıdır.

Bitlis beldemizde en önemli göl, Van ile aralarında paylaştığı Van Gölü'dür. Her yıl onbinlerce turisti kendine çeken Van Gölü'nün batı kesimi Bitlis sınırlarına dahildir. Ancak bu büyük göl daha çok Van iliyle anılmaktadır. Van Gölü dışında yörenin kuzeybatısında 30 kilometrekare genişliğinde Nazik Gölü vardır. Bu gölün denizden yüksekliği 1870 metredir. Nazik'in güney ve güneydoğusu dışındaki kıyıları dik ve kayalıktır. Kar suyu veya çevredeki kaynak sularıyla doluşan Nazik Gölü'nün derinliği yaklaşık 50 metredir. Gölde sazan balığı avcılığı yapılmaktadır. Bitlis'in kuzeyinde ve Van Gölü'ne oldukça yakın yerde bulunan Arin Gölü'nün yüzölçümü ise 13,5 kilometrekaredir. Arin Gölü'nün su düzeyi Van Gölü'nden 5 metre yükseklikte olup, suları sodalıdır. Yöre toprakları içinde bulunan ve Süphan Dağı'nın güneyine düşen Aygir Gölü'nün genişliği de 3,5 kilometrekaredir. Suları dipten kaynar halde ve tatlıdır. Kıyıları sazlık ve kamışlık olan gölde balık da avlanmaktadır. Belde topraklarında bulunan diğer bir göl ise, Nemrut Gölü'dür. Nemrut Gölü, Kuzey Kürdistan ve Türkiye sınırlarındaki en büyük krater gölüdür de. Yüzölçümü 10 kilometrekaredir, deniz yüzeyinden yüksekliği ise 2400 metredir. Göl, Nemrut Dağı'nın üzerinde bulunan 40 kilometre genişliğindeki krater çukurunun bir bölümünde yarımay şeklindedir. Kar ve kaynak sularıyla beslenir ve suları da tatlıdır.

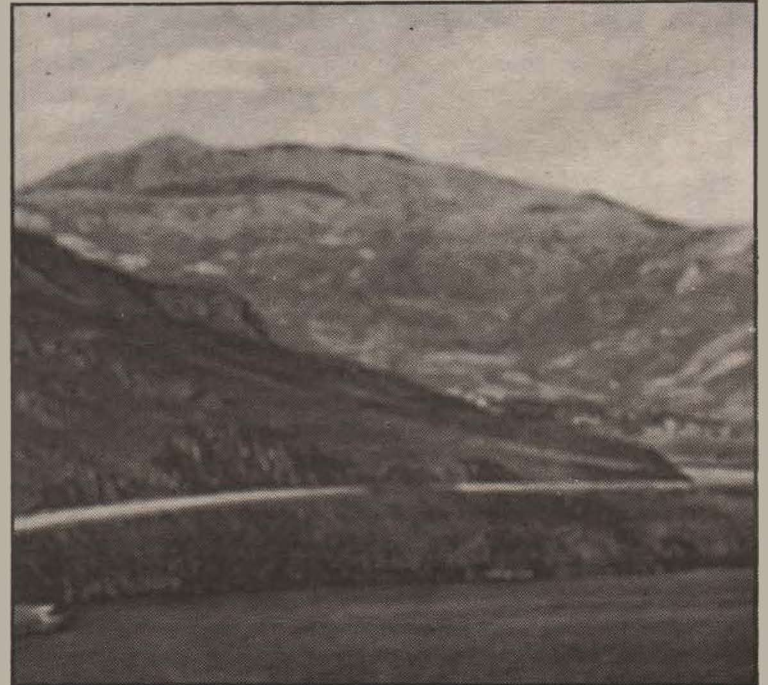
Nemrut Dağı'nın üstündeki Nemrut Gölü

Bitlis, yeraltı kaynakları bakımından fazla zengin olmayan bir beldemizdir. Önemli ölçüde rezervi olan maden yatağı Adilcevaz-Tatvan yöresindeki perlittir. Hizan ilçesinde küçük bir kil yatağı bulunmaktadır. Bitlis merkez sınırlarında ise demir, krom, fosfat, kükürt, kaplıca suyu; Ahlat'ta süngertaşı; Hizan ve Mutki'de demir bulunmaktadır. Yörede volkanik kütlenin yoğunluğundan ötürü hemen tüm ilçe topraklarında madensuyu kaynakları bulunmaktadır.

Yöredeki çeşitli maden suyu, içme ve kaplıcalardan her gün ortalama olarak 500'ün üstünde insan yararlanmaktadır. Bunlar Göroymak Kaplıcası, Germav Kaplıcası, Alemdar Kaplıcası, Kömüraltı Kaplıcası, Değirmen Kaplıcası, Küçür Kaplıcası, Yam Acısuyu, Nemrut Dağı Kaplıcası ve Yılan Dirilten Madensuyu'dur. Bu belli başlı tesisler dışında da çeşitli sıcaklık derecelerinde içme ve kaplıcalar bulunmaktadır.

Yörede iklim karasaldır. Kürdistan'ın birçok yöresinde olduğu gibi kışlar soğuk, yazlar ise sıcak ve kurak geçer. Bitlis merkezinden yıllık ortalama sıcaklık 10 derece dolayındadır. Kış ve ilkbahar ayları genellikle yağışlı, yaz ayları da sıcak ve kurak geçer. Yıllık 975,7 olan Bitlis merkezindeki yağış miktarı çevre il merkezlerinden daha yüksektir. Beldenin merkezinde egemen olan rüzgar yönü; kuzeybatıya doğru yıldız ve poyraz rüzgarı eser. Kuzey ve kuzeybatıya doğru yıldız ile karayel; güney ve güneybatı yönüne de kıble ve lodos rüzgarları eserler.

Bitlis'teki bitki örtüsü, iklimin özelliklerine göre farklı şekiller almaktadır. Beldemizin bazı alanlarında ormanlıklar seyrek durumda. Bu ormanlıkların başlıca ağaç türü meşedir. Bunun dışında ardıçlar ve yabani meyve ağaçları da bulunur. Alandaki sulak ve derin vadi kıyılarında ise türlerin sayısı daha fazladır. Bunların başlıcaları söğüt, çınar, kavak ve ceviz ağaçlarıdır.

Kuzey Kürdistan'da Ağrı Dağı'ndan sonra ikinci büyük dağ olan Süphan Dağı

Avcılık için Bitlis beldesi elverişli bir konuma sahip. Yörede avlanan hayvan ve kuş türleri tavşan, kurt, ayı ve domuz; keklik bıldırcın, ördek ve toydur. Sarıkonak ve Reşadiye yörelerinde yer yer yaban keçisi de görülür. Bazı göllerde ise tatlı su balığı avlanır.

SÜRECEK

Botan'da savaşmış bir ARGK komutanı yoldaşla, Berxwedan muhabirinin yaptığı söyleşi.

"Kürdistan'ın doğası insana güç veriyor"

❑ **Botan'da sık ormanlıklar var mı?**

❑ Var. Çok güzel ormanlar var. Özellikle Kato'nun kendisi çok güzeldir. Alt tarafı Masuro suyu, üstü hep girintili-çıkıntılı, çukur ve taşlık. İçinde hep tek tek ağaçlar var. Yani orası üslenmek, kalmak için gerçekten bulunmaz bir yer.

İnsan, oraya gidip gördü mü, dünyanın ordusu gelse bile beni yenemez diyorsun; o arazi, o dağallık insana bu kadar güç veriyor.

❑ **Kürdistan'da bilinen hayvan türünün dışında orada hiç rastladığınız başka hayvan türü oldu mu?**

❑ İlk kez orada yaban keçisi gördüm. Özellikle Cudi'de ve Uludere'nin Ercan mıntıkasında sürüler halinde var. Yalnız bunun dışında bir dağ kedisi gördüm; çok değerliymiş. Kaplanlara benziyor; onların öyle çizgi-çizgi kürkleri var ya, işte aynısı.

❑ **Nasıl; iri bir şey mi yoksa?**

❑ Aynen bildiğimiz kedi kadar

❑ **Ne güzel...**

❑ Mesela Herekol'un hemen eteğinde bir su var. Öyle bakıyorsun bembeyaz. Gidiyorsun, bir yudum içemiyorsun, o kadar ki soğuk.

❑ **Peki, en çok Kürdistan'ın hangi mıntıkasından etkilendiniz?**

❑ Hepsi de etkiledi. Her mıntıkanın kendine has özellikleri var.

❑ **İçinizden hiç, "ah, keşke Kürdistan'ın falan mıntıkasında olsaydım" diye bir istem geçti mi?**

❑ Hayır geçmedi. Nereye gittiysem, oranın doğası beni çekti. Yani öyle tercih yapamadım. Kürdistan'da her yerin kendisine has doğal güzellikleri var. Dağ olsun, orman olsun, insanları olsun, o yapıları olsun... Yani her yerin kendine has çekiciliği var.

❑ **Mesela şu an, Kürdistan'ın nesini özlüyorsunuz?**

❑ Kürdistan'ın her şeyini özlüyorum; özlemediğim bir şeyi yok ki? O dağlarda her şeyi bulmak mümkündür. En güzel manzaralar, en güzel otlar, en güzel sular.. Her şeyini özlüyor insan.

❑ **Tarihi yerlere inme, gezip görme imkanlarınız oldu mu?**

❑ Mesela bir Cudi'nin üstü... Dünyanın her yerinden gelip görüyorlar. Eskiden orası turistlerin sürekli gelip kaldığı bir yerdi. Mücadelemizin başlamasından sonra devlet, güvenlik sağlayamadığı için yasakladı. Şimdi kimse gelip gitmiyor. Tam Cudi'nin tepesinde, oraya çıktın mı, Kürdistan'ın Irak'taki kesimi, Suriye'deki kesimi ve Türkiye'deki kesimin ta Mardin yöresine kadar her tarafı görünür. Çok güzel bir yer. Yani tam üçgen ve de yüksek. Üstüne çıktığında her tarafı görmek mümkün. Hele gece olunca Suriye'deki Kürdistan parçasının Derik kesimi, ta Kamışlı'ya kadar, diğer taraftan Zaxo görünüyor. Öbür yandan Nusaybin, Eruh, ta Çatak sınırına kadar gözüküyor.

❑ **Örneğin gerilla grubunda, dağda gezerken içinizden herhangi bir arkadaşın —diyelim sabah giderken— durup işte, "güneşin doğuşunu seyredelim" veya akşamsa, "batışını seyredelim" gibi istemleri oluyor muydu?**

❑ Tabii. Mesela bir gün Hêzil suyundan geçerken, tam öyle bir görünümle karşılaştık. Şafak vaktiydi, sabahın kızıl güneşinin suya vuran şavkı yansıyordu. Tüm arkadaşlar birlikte durup seyrettiler. Hatta, "Geçin, gecikiyoruz, bir an önce ulaşmamız gereken yer var" dediysek de, bir arkadaş, "Tamam doğrudur, ama buna da doyum olmuyor, biraz seyredelim, öyle gidelim" dedi ve durup seyrettik.

❑ **Peki, hiç öyle ilginç doğa manzaralarına rastladınız mı?**

❑ Bu, çok rastladığımız bir durum. Mesela Govend dağının eteğinde çıkan sular var; hem bembeyaz, hem de dağın tam eteğinden çıkıyor. Bir de bir ses veriyor, akarken çıkardığı o ses, gerçekten insanı çekiyor. Hatta ben arkadaşlara, "Bu sudan içmeden geçmeyeceğim" dedim. Ve gidip gerçekten içtim. İçtikçe, insan daha çok içmek istiyordu. Öyle soğuk ki, buna rağmen insanı hiç rahatsız etmiyor. İstediğin kadar iç. Yani içince insanın içesi geliyor. Bir de mataramı doldurdum. Arkadaşlar, "Vazgeç yolda ısınır" dedilerse de, ben, "Olsun, gene de dolduracağım" diyerek doldurdum.

❑ **Peki, dağlarda gezerken hiç hayvan avlıyor muydunuz?**

❑ Yok. Çok ender rastlanır; bizde genellikle avlamak yasaktır. Eğer herhangi bir durum olursa başka; ama boşuna avlamak yasaktır. Diyelim gerilla birliğinin erzağı yoksa veya azsa, koşullara göre ancak av yapılır.

❑ **Sizi en çok gece yürüyüşleri mi sarardı, yoksa gündüz yürüyüşleri mi?**

❑ Gece yürüyüşleri.

❑ **Bunun nedeni nedir?**

❑ İlkin gerilla açısından güzeldir. Ayrıca gecenin de kendine has bir güzelliği vardır. Gerçi gündüz insan, daha çok yer görür, arazi tanır, her şeyini bilebilir. Gece bunun olanağı yoktur, ama yine de gecenin ayrı bir konumu var. O ay ışığı altında yürümek bambaşka bir duygu...

❑ **Yıldızların altında da yürüdüğünüz oldu değil mi? Yani bir bakıyorsun ki, gökyüzü masmavi, her taraf parlayan yıldız dolu.**

❑ O zaten sürekli yaşayıp gördüğümüz manzara.

❑ **Peki, tüm bu anlatımlarınıza baktığımızda, Kürdistan'ın en azından bir Avrupa, bir Afrika, bir diğer ülkelerden geri kalır yanı yok. Hatta tarih ve doğa açısından onları aşan güzellikleri var. Tüm bunları göz önüne getirdiğimizde, niye Kürdistan insanı kendi yurdundan kaçıyor? Bu yurt dışına kaçışın nedeni nedir?**

❑ Hiç şüphesiz bunun nedenleri vardır. Eğer insanlar kendi topraklarını terkedip ülkesinden kaçıyorsa; birinci neden, düşmanın her türlü ulusal-yurtsever değerleri, ülke bilincini, halk gerçekliğini katletmesidir; ikinci bir neden ise maddi sorundur.

❑ **Peki, Kürdistan insanı niye şunu düşünmüyor: "Ben bulunduğum yeri güzelleştireyim." Yani gidip yabancı ülkeleri güzelleştireceğine, kendine orada yaşam kuracağına niye Kürdistan insanında kendi ülkesini geliştirme bilinci gelişmiyor?**

❑ Şimdi bu yeni yeni gelişiyor. Eskiden Kürdistan insanı kendisine yabancılaştırılmış, tamamen kendinden uzaklaştırılmıştı. Her türlü değer yargıları ellerinden alınmış, hatta kendinden nefret eder hale getirilmişti. Düşman her yönden Kürdistan'da Kürtlük adına ne varsa saldırmış, bunun yerine o insana yabancı, onu insanlıktan çıkaran —bırakalım yurtseverliği— ne varsa onu yerleştirmişti. Şimdi böyle bir insan, elbette ki kendisini düşünmez, bırakır. Fakat biz, mücadeleyle giderek şuna ulaşıyoruz; Topraksız, vatansız yaşanamaz. Eğer bütün acıları yaşıyorsak, nedeninin düşman olduğu, bu köle yaşamın onun tarafından hazırlandığı ve bundan kurtulmanın da tek çaresinin mücadeleden geçtiği artık görülebiliyor. Bunun için mesela eskiden iki jandarma, rahatlıkla gidip bir köyü boşaltabilirken, şimdi defalarca geliyor, ama buna rağmen başaramıyor, geri dönüyor. Örneğin köylülere soruyoruz: "Eskiden iki jandarma geldiğinde diz çöküyor, kaçıyordunuz veya 'terkedin' dediklerinde terkediyordunuz. Peki şimdi nasıl bu kadar direnebiliyorsunuz." Şunu söylüyorlar: "Biz eskiden kendimizde direnecek gücü bulamıyorduk. Direndiğimizde başımıza daha çok eziyet geliyordu. Ve ölümümüzün de hiçbir şeye yaramayacağını bildiğimizden, 'terket'' dediklerinde terkediyorduk. Fakat bugün, eski durum ortadan kalkmıştır. Ne düşman eskisi gibidir, ne de biz. Gelse, vursa bile, ölümümüz mücadeleye hizmet eder. Artık bize, ülkemize sahiplik edebilecek bir güç var. Bu açıdan direniyoruz."

❑ **Peki, Kürdistan insanı hakkında ne düşünüyorsunuz. Bildiğiniz gibi Partimizin Genel Sekreterinin söylediği bir söz var: "Şu an en çok özlediğim şey, bir Kürdistan köylüsüyle karşı karşıya oturup konuşmaktır." Siz, bu olanağı çok yaşadınız. Ne söylemek istersiniz?**

❑ Tabii. Parti Önderliği Kürdistan insanını; köylüsünü tanıyor ve biliyor. Kürdistan köylüsüyle daha rahat konuşabilirsin. Onunla aynı duyguyu, aynı amacı paylaşır, yabancılık çekmezsin. Yani davranışı olsun, saygı gösterme, saygı görme olsun, her yönüyle yabancılık çekmezsin. Dolayısıyla onun karşısında rahat oturuyor, konuşuyor, kaynaşıyorsun. Çünkü her şeyi doğal ve Kürdistan'a özgü...

"Açlık grevine bilinçli ve kararlı bir şekilde başladık"

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi karşısında TC'nin yetmezliğini gidermek, onu desteklemek için emperyalist güçler de halkımızın kurtuluş mücadelesinin öncüsü Partimize saldırılarını yoğunlaştırıyor ve çeşitlendiriyorlar. Bunların en başında geleni Batı Alman emperyalizmidir. 14 devrimci Kürt politikacısını anti-demokratik bir uygulama sonucu tutuklamış ve bir yıla yakın süre geçmesine rağmen, mahkemeye de çıkarmıştır. B. Alman devleti topraklarında yaşayan Kürdistanlı yurtseverlere karşı anti-demokratik uygulamalar içerisine girerken, faşist Türk devleti ise Kürdistan'da en çağdışı yöntemlerle katliam provalarını yapıyor. Cizre'de halkımıza "insan pisliği"ni yedirmekle ne kadar insanlık dışı bir terör uyguladığını gösterdi.

Tüm bunları protesto etmek, faşist Türk devleti ve B. Alman emperyalizminin Kürdistan halkına karşı düşmanlıklarını kamuoyuna duyurarak teşhir etmek için Kürdistanlı yurtseverler Avrupa'nın çeşitli alanlarında protesto eylemlerini gerçekleştirdiler. B. Almanya'nın Frankfurt şehrinde ise bir grup Kürdistanlı yurtsever 30.1.1989 tarihinde açlık grevini başlatarak 9.2.89 gününde (11. günü) sonuçlandırdı.

Aşağıda açlık grevini düzenleme komitesi adına üç yurtseverle yapılan röportajı yayınlıyoruz.

❑ **Eylem amacınızı kısaca açıklar mısınız?**

❑ C...: Kürdistan'da halkımız üzerindeki faşist uygulamaları; baskıyı, işkenceyi ve B. Alman emperyalizminin uzun bir süreden beri Kürdistanlı yurtseverlere yönelik baskılarını protesto etmek; kamuoyu nezdinde faşist TC ve emperyalist devletlerin mücadelemize yönelik saldırılarının teşhir ve tecriti için böyle bir eylemi başlattık. Ben bir YKWK (Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği) üyesi olarak bu eyleme içtenlikle katıldım.

C...: TC, gerillaya karşı içine girdiği acizliğin sonucu olarak halka karşı her türlü insanlık dışı uygulamaları yapıyor. En son Cizre'de içine girdiği durum onun güçsüzlüğünün ifadesidir.

H...: Dünyada ulusal kurtuluş mücadelesi vererek bağımsızlığını kazanmış ülkelere Ortadoğu'da bir yenisini eklemek, Önderimiz APO'nun marksist-leninist ideoloji temelinde geliştirdiği Parti strateji ve taktiğiyle verdiğimiz mücadelede zafere ulaşmak, emperyalizm ve TC'nin halkımıza yönelik saldırılarına karşı çıkarak ulusal kurtuluş mücadelemizle dayanışmak amacıyla açlık grevine başladık.

❑ **Eyleme katılım nasıl, kitlelerin ve kamuoyunun ilgisi ne düzeyde?**

❑ C...: Bizler ERNK taraftarları olarak belirtilen amaç doğrultusunda 30.1.89 tarihinde açlık grevine bilinçli ve kararlı bir şekilde başladık. Eyleme 15 yurtsever katıldı.

H...: Kitleler eylemimize sempatiyle baktı. Yaptıkları sık ziyaretlerde bunu dile getirdiler. Eylemimizi desteklediler. Alman demokratlarından büyük ilgi gördük. Türk solundan örgütler de eylemimize destek sunarak dayanışma mesajlarını gönderdiler. Basın da eylemimize yakın ilgi göstererek onu kamuoyuna duyurdu.

❑ **Eylemi bir bütün olarak nasıl değerlendiriyorsunuz; ve iletmek istediğiniz bir mesaj var mıdır?**

❑ C...: Bu eylemin hangi amaçla yapıldığını yukarıda belirttik. Bu dava tarihin bize yüklediği bir görevdir.

Eylem, bazı eksiklikleri olsa da genel olarak olumlu geçti. Özellikle eylem süresince verilen seminerler ve eğitim çalışmaları yararlı oldu.

H...: Kendisine ben insanım, ben Kürdüm diyen her kişi ve grupların faşist sömürgeciliğe karşı gerçekleşen eylemleri daha aktif bir biçimde desteklemelerinin bir görev olduğunu bilmeleri gerektiğini bir kez daha belirtmek gerekiyor.

TARİHSEL BENZERLİKLER

Baştarafı 1. sayfada
mücadeleleri sürekli gelişiyordu. Siyasal ve askeri çöküş içinde olan imparatorluk, bu gelişmeler karşısında tam bir despotizm uyguluyor, emekçi sınıflar ve ezilen halklar üzerinde katliam ve soykırımlara varan bir baskı ve terör sürdürüyordu. İmparatorluğun ömrünü bu koşullarda uzatan şey, onun kendi gücü değil, daha çok kapitalist-emperyalist devletler arasındaki çelişki ve çatışmalar oluyordu.

Bugün de 20. yüzyılın son çeyreğinde yeni bir Türk egemen sınıfı olarak Türk burjuvazisinin devletine Avrupalı çok çeşitli çevre tarafından yine "boğazların hasta adamı" denmektedir. Türk burjuva egemenliği gerçekten de günümüzde Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerindeki durumuna çok benzemektedir. Değişik koşullar dikkate alınmak kaydıyla, iki dönem arasında hemen her açıdan ciddi benzerlikler vardır. Türk egemen sınıflarının iki devleti olarak, hem iki devletin oynadıkları tarihsel rol, hem de iki dönemdeki ekonomik, toplumsal, siyasal yaşam açısından önemli benzerlikler kurulabilir. Bugün de Türk burjuva devletinin ömrünü uzatan, onun kendi gücünden ziyade mevcut dünya durumu ve kapitalist-emperyalist sistemin verdiği destektir.

Her iki devletin de kuruluş ve tarihsel rolleri bakımından ciddi benzerlik vardır. Hem Osmanlı İmparatorluğu hem de TC, kuruldukları dönem olarak yaşanan çağa ters doğmuşlar, bu nedenle hiçbir dönemlerinde ilerici bir tarihsel rol oynamamışlardır. Tarihsel rolleri, içinde bulundukları çağa ters düşmek, bu nedenle ekonomik ve toplumsal gelişmeye karşı ayak diremek, hep geriliği ve gericiliği temsil etmek olmuştur. Başta Türk toplumu olmak üzere Ortadoğu toplumlarındaki geri kalmışlığın, çağın gerisine ve dışına düşmüşlüğün, ekonomik ve toplumsal zayıflıkların temel nedeni budur.

Osmanlı İmparatorluğu, merkezi olarak örgütlenmiş feodal-askeri bir devlet olarak, dünyada feodalizme karşı yeni bir çağ, kapitalizm çağı gelişirken doğdu ve gelişti. Beşyüz yıl boyunca egemenliği altındaki halkları, Ortadoğu toplumlarını kapitalist gelişmeye, sanayinin, bilimin ve tekniğin gelişimine kapalı olarak katı feodal gerilik altında tuttu. Köleci ve feodal uygarlığın en çok geliştiği bir bölge olan Ortadoğu, bu nedenle kapitalist gelişmeyi yaşayamadı; Ortadoğu ülkeleri ancak gelişen kapitalist emperyalizmin sömürgeleri olabildiler ve bağımlı-sömürülen ülkeler konumuna düştüler. Bu durumda Osmanlı gericiliği, onun islami maske altındaki feodal tutuculuğu, her türlü bilimsel gelişmeye kapalı ve karşıt konumu belirleyici rol oynadı.

Türk burjuva egemenliği olan TC'nin tarihsel konumu da, kapitalist-emperyalizme karşı gelişen sosyalizm çağı karşısında benzer bir durum arzeder. Dünyada yeni bir çağ, sosyalizm çağı gelişirken ortaya çıkan TC'nin, Türkiye'yi kapitalist yapma çabaları çağa ters ve geri bir durum olmuştur. Altmış yılı aşkın süre Türkiye, bu çağa ters ve ömrünü doldurmuş bir egemenlik altında "gelişeceğiz" diye avutulmuştur. Bu devletin tarihsel konumu, gelişen sosyalizm çağına karşı Türkiye ve Kürdistan'ı geri burjuva egemenliği altında ve en ağır baskı ve sömürü ortamında tutmak olmuştur. Hatta bundan da öteye, TC, tüm Ortadoğu'da sosyalizmin gelişmesini önleyen temel bir faktör durumundadır. Türkiye'de geri kalmışlığın nedeni araştırılırken, temel nedenin bu durum ve TC'nin tarihsel varlığı olarak belirlenmesi gerekir. Türk burjuva egemenliği olarak TC, Türkiye'nin ve kısmen Ortadoğu'nun 20. yüzyılda yine çağdışı kalmasının temel nedenidir. Çağa ulaşmak isteyenlerin, en başta bu temel nedenden kurtulmayı hedeflemeleri hem gerekli, hem de zorunludur.

Tarihsel rolleri böyle benzerlik arzeden bu iki devletin çöküş dönemlerinin birbirine benzemesi belliki doğal bir durumdur. II. Abdulhamit'in "istibdad" dönemi ile 12 Eylül rejimi ideolojik ve siyasal açılardan birbirine çok benzemektedir. Abdulhamit dönemi imparatorluğun yeniden şekillenmeye çalıştığı, 12 Eylül rejimi ise TC'nin yeniden kurulduğu birer dönem olmaktadır. Eğer deyim uygunsa, birincisi feodal devletin faşistleştiği, diğeri ise burjuva devletin faşistleştiği birer "yeniden kuruluş" dönemi olmaktadır.

19. yüzyılın ikinci yarısında ve özellikle son çeyreğinde Osmanlı İmparatorluğunun ekonomik yapısı çokmüştü; siyasal ve askeri durum tam bir çıkmaz halindeydi. İmparatorluk her geçen gün kapitalist dünyaya ekonomik ve siyasi bakımdan daha çok bağımlılaşıyor, giderek sömürgeleşiyordu. Ezilen halklar İmparatorluğa karşı ulusal kurtuluş mücadeleleri veriyor ve bağımsızlıklarını kazanıyorlardı. Avrupa'dan etkilenen burjuva aydınları "milliyetçi ve hürriyetçi" akımlar geliştirip İmparatorluğu kurtarma çareleri arıyorlardı. Özellikle gelişen ulusal akımlar ve ezilen halkların ayrılmaları karşısında "Pantürkizm" akımı da giderek gelişiyordu. Yine Hıristiyan Avrupa toplumlarının imparatorluktan kopmaları karşısında "Panislamizm" akımı Müslüman halkları İmparatorluk egemenliğinde tutabilmek amacıyla canlılık kazanıyordu. Giderek tüm Müslümanların birleştirilmesi ve tüm Türklerin birleştirilmesi akımları belirgin oluyordu. Abdulhamit bunların ikisini de birleştirdi, Türk-İslam birliğini yaratmayı ideolojik akım olarak benimsedi. Ve Abdulhamit'ten sonra da bu Abdulhamitçilik devam etti. Kısaca "Türk-İslam sentezi" denen şey, bu dönemde oluştu ve ortaya çıktı. Eğer 12 Eylül rejimi, ideolojik olarak "Türk-İslam sentezini" benimsiyorsa ve yeniden canlandırıyorsa bu tesadüf değildir. 12 Eylül rejiminin Abdulhamitçiliğin devamı, ya da benzeri olduğunu gösterir. Ve bu akımın gelişmesi de öyle tesadüflere bağlı olmamaktadır. Bunda, birinci olarak rejimin çöküş sürecini, ikinci olarak ise emperyalist emeller beslenmesini görmek gerekir. Osmanlı İmparatorluğu bu ideoloji ile birinci emperyalist paylaşım savaşına girmiş ve bu savaşın komutanları kendilerini Orta Asya'ya kadar götürmüşlerdir. Bu 12 Eylül rejiminin Ortadoğu'ya yönelik emellerini ve Ortadoğu halkları karşısında yüklenmiş olduğu emperyalist sistemin jandarmalık rolünü açıklayan bir durum olmaktadır.

19. yüzyılın son çeyreğinde Osmanlının ekonomik ve mali durumu çökmüş ve yarı-sömürge bağımlılığıyla Avrupa devletlerine bağlı hale gelmişti. (Bu durum yıkılana kadar da devam etti ve günümüze kadar da bağlılık sürüp geldi.) Osmanlının ekonomik ve mali durumunu düzenlemek ve yürütmek üzere emperyalist devletlerce Düyun-u Umumî denen bir kurul kurulmuştu. Her şeye bu kurul karar veriyor ve uygulatıyordu. Geri ekonomik düzen ve ağır vergiler altında halkın yaşamı çok kötüydü; açlık ve kıtlık kol geziyor, halkın bu duruma karşı isyanı her yerde ortaya çıkıyordu. Buna karşı yabancı devletler ve egemen sınıf daha çok kazanıyordu. Egemen sınıfın, başta saray olmak üzere, yaşamı, zevk ve sefası çok iyiydi. Ülke zenginliklerini sömürmek için yabancı sermaye akışı artmış, yerli sermayedarlar daha çok palazlanır olmuştu. Halkın ekonomik çöküşü yaşamı zorlaştırmış, toplumsal çelişkileri iyice büyütmüştü. 20. yüzyılın son çeyreğinde de Türkiye ekonomik ve toplumsal durumu aynıdır. Ülke ekonomisi, günümüzün Düyun-u Umumisi olan İMF, Dünya Bankası gibi uluslararası emperyalist sermaye kuruluşları tarafından yönlendirilmektedir. Türkiye, emperyalizmin yeni sömürgesi durumundadır ve yabancı sermaye ülkedeki her şey üzerinde etkili olmaktadır. Ekonomi tam bir çöküş içindedir. İşbirlikçi-tekelci burjuvazi ülke zenginliklerinin egemeni ve milli gelirin sahibidir; zenginlik, zevk ve sefa içinde yaşamaktadır. Buna karşılık halk gerçek bir yokluk ve yoksulluk içindedir. Nüfusun % 95'i milli gelirin % 10'unu paylaşırken % 5'i ise gelirin % 90'ının sahibi olmaktadır. 12 Eylül rejimi altında bu durum en uç noktaya kadar varmıştır. Gelişmeler eğer halkın hakların sahip çıkması biçimini almazsa, çok ağır bir toplumsal çöküş yaşanabilir.

Yaşanan ekonomik çöküş ve artan toplumsal muhalefet, 19. yüzyılın son çeyreğinde Osmanlı devletini tarihin en baskıcı ve katliamcı bir siyasal organizasyonu haline getirmişti. Kemalist tarihin bile "istibdad dönemi" olarak tanımladığı bu dönemde devletin baskı ve terörü çağımızın faşist devletlerinin aratmayacak cinstendi. İmparatorluk ömrünü ancak halk üzerindeki baskı ve katliamlarla uzatabileceğini hesaplıyordu. Zindanlar sürekli tıkabasa doluydu; kovuşturmalar, sürgünler birbirini izliyor, baskı ve işkence her gün artıyordu. Başta Abdulhamit olmak üzere tüm yöneticiler, yaptıkları baskı nedeniyle sürekli ölüm korkusu içinde yaşıyorlardı. Tam bir "yasaklar" rejimi kurulmuştu; basın üzerinde ağır bir sansür uygulanıyor; hatta çok sayıda kelimenin kullanılması bile yasaklanmış bulunuyordu. Padişah ve üst yönetim kimseye güvenmiyordu, bu nedenle, devlet yönetiminin kadroları ilk defa "pişmanlardan" oluşturulmaya başlandı. O döneme kadar Osmanlı İmparatorluğunda, devlet karşısında suçlular cezalarını çeker, böylelerine güvenilmezdi. Bunu ilk defa Abdulhamit bozdu, "suçluları" kazanıp "pişman" ettirerek kendi hizmetinde kullanma politikasını geliştirdi. Bu konuda kendine suikast düzenleyenleri bile satın alarak muhaliflerine karşı terör eylemi ile görevlendirdi. Yine halkların artan isyan hareketleri karşısında yeni politikalar gündeme getirdi. İsyanı bastırdıktan sonra isyan eden ağaları veya çocuklarını İstanbul'da kendi himayesine aldı. Halk isyanlarını bastırmak için isyancı toplum içinden milis kuvvetleri, yeni askeri birlikler örgütleme yoluna gitti. Örneğin bazı Kürt ağalarını İstanbul'a alırken, bazılarına da geniş topraklar vererek onlar yönetiminde Kürt ve Ermeni ayaklanmalarına karşı ünlü "Hamidiye Aşır Alaylarını" kurdurttu. Bunlar, devlet için hep yeni politikalardı ve adeta devletin yeniden biçimlenmesi oluyordu.

İnsan bunları tarihten öğrenirken sanki 12 Eylül rejiminin, Evren-Özal yönetiminin biçimlenişini okuyor gibi olmaktadır. Elbette bu politikaları M. Kemal de çeşitli dönemlerde ve değişik biçimlerde uygulamıştı, ama Abdulhamitçilik bütünsel kimliğini 12 Eylül rejiminde kazandı. Bazıları bu durumu Özal yönetimi için "padişahlık", "hanedan yönetimi", "papatya devri" diyerek dile getirmektedir. Gerçekte Türk egemen sınıfının devlet ve yönetim anlayışı, geleneği canlandırılmaktadır ve Osmanlılığın sürüp geldiği açıkça anlaşılmaktadır. 20. yüzyılın son çeyreğinde Türk burjuva devleti 12 Eylül faşist diktatörlüğü olarak Abdulhamitçiliğin günümüze uyarlanması olmaktadır. Burada "demokrasi" ya da "demokrasiye dönüş" aramanın son derece gülünç ve bir aldatmaca olduğu açıktır. 12 Eylül rejimi de, Kemalist devleti, komple ve terör olan özüne uygun olarak yeniden biçimlendirmiş, en baskıcı ve katliamcı bir faşist diktatörlük olarak şekillendirmiştir. Burjuva egemenliğinin ömrünün uzatılması bu sistemde görülmüştür. Günümüzde devlet kadrolarının, kendi geçmişlerine ihanet ettirilmiş tövbekarlardan oluşturulmasına karşı çıkanlar görülmektedir. Halbuki bu Abdulhamitçiliktir ve 12 Eylül Partisi olan ANAP'ın şekillenmesinde bu vardır. Abdulhamit politikalarına sarılarak Evren-Özal rejimi de, geçmişin muhaliflerini "pişman" ettirip kendine kadro yapmakta, korkudan ancak bu tükettilmiş tövbekarlara güvenebilmektedir. Bu, bir tercih değil, onlar için bir zorunluluktur; zira bir emir eri gibi ancak böyleleri çalışabilir ve yönetimin şefleri ancak böyle kendi güvenliklerini sağlayabilirler. Zira 12 Eylül yöneticileri, geceleri uyku uyuyamadıklarını, kendilerinin yanında bulunmanın tehlikeli olduğunu bizzat kendileri söyleyerek nasıl Abdulhamit'i aratmayacak bir korku içinde yaşadıklarını göstermektedirler. Bu durumda, mevcut yönetimin, düşünce özgürlüğünü yasaklamak bir yana, burjuva basınına bile nasıl sansür uygulamakta olduğuna, kelimeleri bile yasakladığına, Kürt ağa çocuklarının en milliyetçi geçinenlerinin ANAP'ta toplanmasına ve "Hamidiye Alayları" sisteminin günümüzde "özel savaş ordusuna" dönüşmüş olmasına şaşmamak gerekir. Bunlar Abdulhamit politikalarının günümüzdeki uygulamaları olmaktadır.

Devletin ömrünü uzatmada dış ilişkilerden yararlanma açısından da iki dönem benzerlik taşımaktadır. Osmanlı İmparatorluğunun Avrupa'daki ilk ilişkileri Fransa ile vardı. Daha sonra İngiltere, Avusturya-Macaristan, Çarlık Rusyası geldi ve 19. yüzyılın son çeyreğinde buna Prusya İmparatorluğu eklendi. Bu devletler arasındaki çıkar çelişkileri Osmanlı İmparatorluğunun ömrünün uzamasının önemli bir etkeni oluyordu. Tıpkı 12 Eylül şeflerinin "jeopolitik ve stratejik konumumuz" dedikleri gibi, Abdulhamit de "çadırımızı yol üstünde kurmuşuz" diyerek stratejik konumu ön plana çıkartıyor ve sağladığı dengeyle İmparatorluğun ömrünü uzatmaya çalışıyordu. Bu ortamda, İngilizler ve Fransızlar, imparatorlukla ilişki sürdürdükleri gibi, imparatorluğun egemen olduğu uluslarla da ilişki kuruyor, onların sömürgecilik amaçları karşıt olarak milliyetçi akımların oluşmasına yol açıyordu. Buna karşılık Prusya İmparatorluğu, 19. yüzyılın sonunda kendisini "bütün İslam aleminin koruyucusu" ilan ederken, bunun Osmanlı egemenliği altında sağlanacağını varsayıyordu. Ardından "Pantürkist" olan akımların destekleyicisi oluyordu. Prusya İmparatorluğunun Osmanlılarla ilişkisi, feodal bir halklar hapishanesi olan imparatorluğun yıkılmasının engellenmesini ve ömrünün uzatılmasını sağlamaya yönelikti; yaşayan Osmanlı İmparatorluğunun kendisine bağımlı hale gelmesini öngörüyordu. Almanların ekonomik ilişkilere dayanan sömürgecilik sistemi (daha sonraki yeni sömürgeciliğin başlangıcıdır) buna uygundu. Osmanlılar bu ilişkiye daha çok dayandılar, Prusya İmparatorluğu ile ilişkileri hızla geliştirdiler ve birinci dünya savaşına da bu safta girdiler. Çünkü, bunu devletlerinin korunması olarak görüyorlardı.

Türk burjuva devletinin günümüzdeki ilişkilerinde de benzer durum vardır. Türk burjuvazisi, geçmişe sarılarak "tarihi Türk-Alman dostluğu" tezini göklere çıkarmakta ve çökmekte olan devletini bu ilişkiye dayanarak yaşatmaya çalışmaktadır. Gerçekten de günümüzde Türk-Alman ilişkilerinin benzer bir özelliği vardır. İki dünya savaşı arasında İngiltere'de, ikinci dünya savaşından sonra ise ABD'de bulunan kapitalist-emperyalizm sistemi Türkiye masası sorumluluğu, 1970'li yılların ortalarında Almanya'ya taşınmış; 20. yüzyılın son çeyreğinde yine Almanya 19. yüzyılın son çeyreğindeki rolünü üstlenmiştir. Türk-Alman ilişkileri ekonomik, siyasal, askeri her alanda en yüksek düzeye ulaşmış, Almanya sömürgeci Türk devletinin ömrünün uzaması için her türlü desteği sunar hale gelmiştir. Bugün cumhur-

başkanları düzeyinde yapılan görüşmeler, bu ilişkilerin devamı ve geliştirilmesi olmaktadır. Başta Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi olmak üzere 12 Eylül rejimine muhalif tüm güçlere karşı uygulanan baskılar ve 12 Eylül rejiminin yaşatılması çabaları bu görüşmelerin esasını oluşturmakta, muhalefetin susturulup tasfiye edilmesinin ve böylece 12 Eylül rejiminin ömrünün uzatılmasının planları yapılmaktadır. 12 Eylül rejiminin başının her fırsatta PKK'ye karşı mücadeleyi öne sürmesi bunun en açık kanıtıdır. Sistemin sorumlusu ile 12 Eylül yöneticileri, başbaşa vererek faşist-sömürgeci devletin ömrünün nasıl uzatılabileceğini planlamaya ve kararlaştırmaya çalışmaktadır.

19. ve 20. yüzyılın son çeyrekleri, Türkiye'de sözde devrimci akımların gelişmesi açısından da önemli bir benzerlik oluşturmaktadır. 20. yüzyılın başında, emperyalizm ve proletarya devrimleri çağında Türkiye'de yeni bir sınıf olan burjuvazi, dünya devrimler hazinesine yeni bir "devrim yöntemi" katmıştır; telgraf devrimi. İttihat ve Terakki hareketi, 1908'de iktidara böyle gelmiştir. "Halk ayaklandı" diyerek telgraflarla saray korkutulmuş ve meşrutiyetin ilanına yol açılmıştır. Aynı yöntemi 1920'de kemalist hareket de saraya karşı kullanmıştır. Bu, burjuvazinin ne kadar zayıf ve feodal devlete ne denli bağlı olduğunu gösteren en somut kanıttır.

Benzer durumun şimdi de Türkiye'de işçi sınıfı adına sergilenmeye çalışıldığı gözlenmektedir. Türkiye, işçi sınıfı devrimlerine yeni bir "yöntem" ekleyeceğe benzemektedir: Faşist devlete teslim olma yöntemi. TBKP örneğinin ve peşinden geliştirilmeye çalışılan teslimiyet ortamının başka bir anlamı ve izahı yoktur. Bu, geçmişte feodal devlete bağlı olan Türk "aydınının", bugün de burjuva devlete ne denli bağlı olduğunu gösteren en somut örnektir. Açık ki, bunların işçi sınıfı ve halkla en küçük bir ilişkileri yoktur. Egemen sınıfın faşizme "demokrasi" maskesi geçirmeye çalışması gibi, bunlara da "sosyalist" veya "komünist" maskesi geçirilmektedir. Eğer yarın burjuvazinin faşist devletinin yönetimi bunlarla süslenirse şaşmamak gerekir. Zaten programları buna uygundur, çökmekte olan burjuva devletlerinin "nasıl yaşatılacağı" sorunu üzerine kurulmuş bir programdır. Türk burjuva çevrelerinin bu durumu tartışması ve kendilerini en çok emperyalist çevrelerin desteklemesi bunların niteliğini gösteren en somut durumdur. Bu akım, Osmanlı İmparatorluğundan beri süren "devletin korunup yaşatılması" biçimindeki "aydın" hareketinin günümüzdeki devamından başka bir şey değildir.

Her türlü baskı ve katliam uygulamalarına karşın Osmanlı İmparatorluğunu yıkan, ezilen halkların ulusal kurtuluş hareketleri olmuştur. Halk isyanları daha çok 19. yüzyılın son çeyreğinde ve 20. yüzyılın başında yoğunlaşmıştır. Ayaklanan Avrupalı halklar, imparatorluk ordularını yenerek bir bir ayrılmışlardır. Ortadoğu halkları da dinmeyen bir isyan hareketi geliştirmişler, birinci dünya savaşındaki emperyalist paylaşımla imparatorluktan kopmuşlardır. Aynı dönemde sürekli isyan içinde olan Kürt ve Ermeni toplumları üzerinde ise tarihi bir katliam ve soykırım uygulanmıştır. İmparatorluğu çökerten ve yıkıma götüren halkların bu ulusal başkaldırıları ve kurtuluş hareketleri olmuştur.

20. yüzyılın son çeyreğinde yeni bir egemen sömürücü sınıf olan Türk burjuva iktidarını da çöküşe götüren, yine ezilen halkların ulusal kurtuluş hareketidir. 1970'li yılların ortalarından itibaren PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, Türk sömürgeciliğini temellerinden sarsmış ve burjuva devletinin çöküş ve yıkım sürecini hızlandırmıştır. Burjuva egemenliğinin ömrünü uzatmak için geliştirilen 12 Eylül faşist-askeri rejiminin baskı ve terörü de bu hareketin ulusal kurtuluş savaşı düzeyine yükselmesini önleyememiştir. PKK önderliğinde ulusal ve toplumsal çıkarlarını gören Kürdistan halkı, ülke içinde ve dışında bulunan kesimleriyle bu hareket etrafında toplanmış, Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Halk Kurtuluş Ordusunu yaratarak büyük bir ulusal başkaldırı ve direniş hareketi ortaya çıkarmıştır. Artık Kürdistan'ın geleceğini belirleyen bu harekettir. Türk burjuvazisinin her türlü özel savaş yöntemi, bütün komplo ve terörü bu hareketin gelişmesini engelleyememekte, tersine Kürt halkının birliğinin ve mücadelesinin daha da artmasıyla karşılaşmaktadır.

Bu gelişmenin temelinde ulusal kurtuluş gibi son derece haklı ve acil çözüm isteyen politika, PKK'nin ideolojik-politik çizgisi vardır. Yine bu gelişmeler, her türlü zorluk göğüslenerek Kürdistan'da yürütülen kahramanca savaş ve akan yüzlerce şehit kanı temelinde olmaktadır. Bu gelişmeyi önlemeye gücü yetmeyen 12 Eylül rejimi, "olaylar dışardan kışkırtılıyor" gibi gülünç bir iddia ile kendilerini avutmaya ve başka devletleri suçlamaya çalışmaktadır. Bu, bütünüyle yalan ve sahtekarca bir tutumdur; kendi başarısızlıklarının nedenini başkalarında arayan bir saldırganlıktır. 12 Eylül sonrası en büyük güçle yurt dışına çıkıp çalışmalarına rağmen çeşitli Türk ve Kürt örgütleri ciddi bir gelişme sağlayamazken, Kürdistan'da mücadele ve devrimci direniş çizgisini izleyen PKK'nin sürekli büyüyüp gelişmesi gerçeğin en somut bir göstergesidir.

Büyüme ve gelişme, gerçek mücadele zemininde, direniş çizgisinde ve 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine karşı durma temelinde olmuştur ve olmaktadır. Halk kitleleri 12 Eylül rejimine karşı gerçekten mücadele eden güçleri desteklemektedir; çünkü halk 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine karşıdır, çok sahte ve aldatıcı olan seçimler ve referandumlar bile halkın bu durumunu açıkça göstermektedir. Halkın istemlerinin ve çıkarlarının savunucusu olan PKK, Kürdistan'da yürüttüğü tarihi direnişle halkın desteğini kazanmış ve faşist-sömürgeci rejimi yıkılma noktasına getirmiştir. Bu gerçek karşısında da bugün 12 Eylül şefleri dostlarına yalvarmakta, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı faşist-sömürgeci rejimin ömrünü uzatacak destek sağlamaya çalışmaktadır. Emperyalist sistem ve 12 Eylül rejimi, elele vererek PKK üzerine saldırmakta, her türlü oyunu tezgahlayarak ulusal kurtuluş hareketinin tasfiyesi için çaba harcamaktadır.

Ama tarihin akışını durdurmak mümkün değildir. PKK önderliğinde Kürt halkının yükselttiği ulusal direnişi de durdurmaya kimsenin gücü yetmeyecektir. Ne emperyalist çabalar, ne de 12 Eylül rejiminin komplo ve terörü Türk burjuvazisinin faşist-sömürgeci düzeninin ömrünü uzatamayacak; Türk egemen sınıfının bu egemenliğinin de Kürdistan'dan yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi ile yıkılmasını hiçbir güç engelleyemeyecektir. Tarih, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin zaferini kaydedecektir.

S. ERDEM

Kürdistan halkının katili Sabiha Gökçen'in FAİ ödülüne adaylığı ve F. Almanya'nın tavrı

18 Şubat 1989 tarihli Tercüman gazetesinde "Sabiha Gökçen, FAİ ödülüne aday gösterildi" şeklinde bir haber yayınlandı. Milletlerarası havacılık teşkilatı olan FAİ'nin altın ödülüne aday gösterilen bu katili, başta Federal Almanya olumlu karşılayıp, oyunu bu katilden yana kullanacağını —daha şimdiden— açıklıyordu.

Bu olayın kendisi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Federal Almanya'nın düşmanca yaklaşımını daha da iyi ortaya koymaktadır. Bir yandan sözümona PKK içerisinde "terörist bir grubun" arayışı içerisinde olduğunu söyleyen Federal Almanya, diğer yandan onbinlerce Kürdistanlının kanını akıtan, Dersim dağlarına tonlarca bomba yağdıran, M. Kemal'in manevi kızı ünvanıyla onurlandırılan uluslararası bir katile sahip çıkmaktan çekinmemektedir. Bu durumun kendisi, Federal Almanya'nın ne kadar büyük bir kinle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ve halkına saldırdığının açık ifadesidir.

Uluslararası kamuoyuna "İlk Türk kadın pilotu" olarak lanse edilmeye, tarihte işlemiş olduğu suçundan arındırılmaya çalışılan Sabiha Gökçen, 1938'de Dersim üzerinden ilk uçuşlarını yaparak, bomba yağdırmanın nasıl olması gerektiği doğrultusundaki havacılık dersinde, Dersim'de katlettiği savunmasız insanlarımızın sayısal çokluğundan mezun olmuştur. Masum, saf, hiçbir olumsuzlukla ilgisi olmayan biri olarak kabul ettirilmeye çalışılan Sabiha Gökçen'i, özelde halen bu katilin bombaları sonucu sakat yaşamını sürdüren Dersimliler, genelde de Kürdistan halkı unutmamış ve unutmayacaktır

Sabiha Gökçen, FAİ ödülüne aday gösterildi

İLK KADIN ASKERİ PİLOT

TÜRKİYE'nin ilk kadın askeri pilotu Sabiha Gökçen'dir. Küçük yaşta anne ve babasını kaybetmesinden sonra, Atatürk'ün evlat edindiği Sabiha Gökçen 1935 yılında Türkkuşu Havacılık Okulu'nu bitirmiş. Daha sonra Sovyetler Birliği'nde Planörcülük Okulu'nda öğrenimi sürdürmüştü. 1937 yılında Dersim Harekâtı'nda kadın pilot olarak görev alan Sabiha Gökçen, Türkiye'de havacılığın gelişmesi için de çaba harcadı. Türk Hava Kurumu bünyesinde faaliyet gösteren Türkkuşu Okulu'nda uzun yıllar öğretmenlik yaptı.

İlk kadın pilotumuz Sabiha Gökçen.

da. Gestapo şefleri ve Mussolini subaylarını aratmayacak şekilde acımasızca çocuk, kadın, yaşlı, genç denmeden bir halkın katliamında önemli derecede rol oynayan bir katilin, uluslararası havacılık ödülüne aday gösterilmesi ve desteklenmesi insanlık suçudur.

Sabiha Gökçen'in yeri ödüllerin dağıtıldığı yerler değil, insanlığın yargılayacağı sanık sandalyeleridir. Günümüzde insanlık tarafından yargılanan Hitler faşizminin Gestapo şeflerini geride bırakacak düzeyde, faşist güdülerini Kürdistan halkını katletmekle tatmine ulaştıran Sabiha Gökçen, insanlık onurunu korumaya çalışanlar tarafından yargılanması gerekirken, emperyalizm tarafından ödüllendirilmek istenmektedir.

İnsanlık adına utanılması gereken bu duruma Federal Almanya'nın olumlu yanıt vermesi, faşist terörü hangi güçlerin devlet olarak desteklediğini göstermektedir. Sömürgeci-faşist Türk devleti ile girmiş olduğu tarihsel işbirliği sonucu, TC'nin halkımız üzerinde uyguladığı devlet terörünü görmezlikten gelen, bir ulusun yaşaması doğrultusundaki haklı ve kutsal olan mücadelesini "terörizm" olarak lanse etmeye çalışan, bu uğurda elinden gelen her şeyi seferber etmekten çekinmeyen Federal Almanya, yeni bir suç anlamına gelen uluslararası bir katile sahip çıkmaktan da çekinmemektedir. Sabiha Gökçen katilinin durumunu çok iyi bildiği halde, Uluslararası Havacılık Kurumunun altın ödülüne layık görmesi Federal Almanya'nın halkımız ve mücadelemiz üzerindeki oyunlarını açığa vuran belgelerden bir tanesi durumundadır. Savaştan henüz yeni çıktığı, kurumlaşmasını yaratmadığı bir dönemde sömürgeci TC, savaş araçlarını güçlendirmek için Federal Almanya'dan almış olduğu uçakları ve bombaları ilk kez Sabiha Gökçen aracılığıyla Kürdistan topraklarında Dersim halkı üzerinde denemiştir. Bu deney onbinlerce Kürdün katliamına, bir o kadarının da sakat kalmasına neden olmuştur.

Bugün faşist Saddam rejiminin kimyasal silah kullanarak yarattığı Halepçe katliamının uygulayıcıları nefret ve şiddetle kınandığı gibi, aynı olayın benzerini 1938'de Dersim'de yaşatan Sabiha Gökçen de nefret ve şiddetle kınanmalıdır. Dersim katliamı daha dün kadar yenidir. İşlenen suç ortaktır ve bu ortaklaşa gerçekleştirilen suça, Kürdistan halkı ve toprakları üzerinde işlenmiştir.

Bir halkın en doğal hakkı olan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi karşısında emperyalizmin oyunları günümüze kadar tutmadı. Bugün bu haklı ve doğal mücadelesini sürdüren Kürdistan halkına yönelik Federal Almanya'nın oynadığı ve oynamak istediği oyunları da tutmayacaktır. Uluslararası alanda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı "kraldan daha fazla kralcı" geçinmeye çalışan, Kürdistan ve Türkiye'deki halklara karşı TC'nin işlediği insanlık suçlarını meşru gösterme çabası içerisinde olan Federal Almanya, hangi yöntemlere başvurursa vursun, tarihin çarklarının mazlum halklardan yana dönmesini engelleyemeyecektir. Sabiha Gökçen gibi bir katile sahip çıkması ve onurlandırmak istemesi belki çok basit gelebilir, ama bunun altında yatan gerçekliğin Federal Almanya'nın Kürdistan halkına ve haklı mücadelesine yaklaşımı, sömürgeci-faşist TC'nin dünya kamuoyuna şirin gösterilmesi çabası olduğu kesindir.

Uluslararası Havacılık Teşkilatını, ödüllendirilmeye aday havacılardan biri durumunda olan katil Sabiha Gökçen hakkında bilgilendirmeyi bir insanlık görevi olarak görüyor, Federal Almanya ve İspanya'nın bu olumsuz tavrını şiddetle kınıyoruz. Hiçbir güç ve çaba Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin meşruluğunu yadsıyamaz ve bunu başka güçlere onaylatamaz. Sabiha Gökçen gibi katiller, Kürdistan halkı tarafından teşhir edilmeye devam edilecektir. Bir katilin onurlandırılmasına sessiz kalmak, insanlık onurunun çiğnenmesine sessiz kalmak anlamına da gelir. Federal Almanya'nın, halkımızın katillerini uluslararası ödüllerle ödüllendirmesini, hiçbir hukuki gerekçe olmadan Kürt politikacılarını tutuklaması ve onları "terörist" ilan etmeye çalışmasını kıyasladığımızda, emperyalizmin ve sömürgeciliğin ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik politikalarını ve Kürdistan devriminin uluslararası alandaki canalıcı özelliklerini daha da iyi kavrıyoruz. Her iki türden emperyalist oyunları günümüze kadar boşa çıkardığımız gibi, bundan sonra da boşa çıkaracağımızı tüm dünya kamuoyuna iletmek, bu konuda sonuna kadar kararlı olduğumuzu belirtmek istiyoruz.

Bir kez daha belirtiyoruz ki, Sabiha Gökçen gibi katiller ödüllendirilemez. Ancak ve ancak sanık sandalyesinde yargılanmaya layıktırlar.

23 Şubat 1989
Alişêr

SSCB'NİN ORTADOĞU ATAĞI

● Sovyet Dışişleri Bakanı Edvard Şevardnadze Ortadoğu ülkelerini kapsayan bir gezi düzenledi. Şevardnadze Suriye, Ürdün, Mısır, Irak ve İran'a düzenlediği gezide ikili görüşmeler yaptı. SSCB'nin Ortadoğu'ya yönelik olarak gerçekleştirdiği bu yeni atak, kamuoyunda geniş ilgi uyandırdı. SSCB, bu yeni girişimi ile Ortadoğu'da yoğunca yaşanan gelişmelere ilişkin tutumunu da ortaya koydu.

Son aylar içerisinde Ortadoğu önemli gelişmeler yaşıyor. Bölgede yıllardır çözümlenmemiş olarak duran sorunların çözümü için adımlar atılıyor. Bu adımlardan hangisinin çözüm getireceği belli olmamakla birlikte, bu gelişmeler etrafında yoğun girişimlerde bulunuluyor. Ortadoğu'nun sorunlarının çözüme kavuşması için girişimlerde bulunan hemen her güç kendi yönünden dayatmalarla gelişmelerden lehine sonuç almak istiyor. Ortadoğu'nun bu yoğun gelişme ortamında gelişmelerin yönü konusunda kesin bir şey söylemek mümkün değil. Ancak, muhtemel gelişmelerin nasıl olacağı konusunda bazı belirlemelerde bulunulabilir.

SSCB'nin son atağı ile birlikte, zaten gelişmelerin yoğun olarak yaşandığı bölgede daha da hızlanan olaylar zinciri ile karşılaşıldı. SSCB'nin Ortadoğu'da başlattığı girişimlerin bölgedeki mevcut gelişmeler üzerinde çeşitli etkilerde bulunacağı açık olan bir durumdur. Esas olarak, SSCB'nin uzun bir aradan sonra bölgenin sorunlarına böyle etkili bir müdahalede bulunması başlı başına önemli bir gelişmedir. Bu, bölgedeki olaylar üzerinde önemli etkilere yol açabilecek bir girişimdir.

Bugün Ortadoğu'nun çözüm bekleyen birçok sorunu mevcut: İsrail-Filistin ve Arap çatışması, Lübnan sorunu, İran-Irak arasında süregelen çelişkiler, Kürdistan bağımsızlık mücadelesi, bölgenin en önemli çözüm bekleyen sorunları olarak sıralanabilir.

SSCB Dışişleri Bakanı E. Şevardnadze'nin Ortadoğu'ya yönelik olarak yaptığı gezide esasında bu sorunlara çözüm girişimlerinin beklenen sonucu verip veremeyeceği de önümüzdeki günlerde belli olacak bir durumdur. Önümüzdeki günlerin bu sorunlara bir çözüm getirmesi beklenmektedir.

Bölgemizin bu en önemli sorunlarının nasıl çözümleneceği ve çözümün ne olması gerektiği sorunları, taraflara göre değişen cevaplarla yanıtlanıyor. Burada temel alınması gereken halkların kendi öz çıkarları doğrultusunda bir çözüme kavuşmalarıdır. Buna hizmet eden, bunu geliştiren girişimler, desteklenir niteliktedir. Desteklenmemesi gerekenler, halkların iradelerine rağmen dayatılan girişimlerdir.

İran ile Irak'ın, barış masasına oturmayı kabul etmeleri ile birlikte bölgemizde yeni olaylar boy vermeye başladı. İran ile Irak arasında savaşın durması ile birlikte, Irak faşist Saddam rejimi Güney Kürdistan üzerine büyük bir karşı saldırı başlattı ve binlerce insanımızı katletti. Yüzbini aşkın insanımız da toprağını terketmek zorunda bırakıldı. Bu gelişme ile birlikte, Kürdistan bölgenin gündemine daha bir yoğunlukla girdi. Esas olarak, Kuzey-Batı Kürdistan'da sorunun PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, Kürdistan sorununu bölgenin bir numaralı olayı haline getirdi. Güney Kürdistan'da yaşanan gelişmeler ise, bu sorunun daha da artan bir yoğunlukla gündemdeki yerini almasını birlikte getirdi.

Kürdistan sorunu, bugün bölgenin çözüm bekleyen ve çözüme her geçen gün biraz daha yaklaşan bir sorunu niteliğindedir. Kürdistan'da çözüm derken halkımızın lehine olan bir çözümden bahsediyoruz. Bunun dışındaki dayatmaları herhangi bir uygulanırlıklarının olmayacağı açık olan bir durumdur. En azından halkımız ve önderi PKK böylesi dayatmalara itibar etmeyecektir.

Kürdistan sorunu, bölgenin meseleleri ele alınırken, gözardı edilmemesi gereken bir boyuta ulaştı. Bu bakımdan bölgede kalıcı çözümlerin gerçekleşmesinin bir ayağının Kürdistan üzerinde yükseleceğini söylemek, bir abartma olmaz.

Bu konudaki değerlendirmelerin kapsamını bu şekilde çözdükten sonra, SSCB'nin girişimleri ve çözülmek istenen sorunların Kürdistan'a etkisi üzerinde durmak istiyoruz.

Bugün bölgemizin canalıcı sorunlarından biri kuşkusuz, Filistin-İsrail çatışmasıdır. Filistin meselesi, son aylarda önemli sayılabilecek gelişmelere tanık oldu: Bağımsız Filistin devletinin ilanı, Arafat'ın BM'de konuşması, ardından ABD ve FKÖ heyetlerinin görüşmesi... Yaşanan bu gelişmeler, Filistin sorununa çözüm bulma arayışlarını hızlandırdı.

ABD'nin ilk kez FKÖ ile direkt görüşmesi, Batı Avrupa ülkelerinin İsrail'e FKÖ ile direkt temaslara girme konusunda baskılarda bulunması, dayatılmak istenen çözümün rengini ele veriyor. Filistin Devleti'ni 100'e yakın ülkenin tanımış olması bu konuda belli bir umut yaratıyor. En azından uluslararası baskılarla İsrail'e geri adım attırılacağı beklentisi var. Bu konuda İsrail'in geri adım atmamada direttiğini hatırlatmakta yarar var.

SSCB'nin uzun bir aradan sonra başlattığı Ortadoğu atağının esas hedeflerinden biri Filistin sorununa çözüm bulma arayışlarına güç vermektir. Gerçi, SSCB Dışişleri Bakanı Şevardnadze Kahire'de yaptığı konuşmada "SSCB, Filistin ve Ortadoğu sorunlarını tek başına çözümleyecek güçte değildir" diyecektir. Bu SSCB'nin meseleye yaklaşırken tutumunun ne olacağını açıkça göstermektedir. SSCB çözüme diğer güçleri de kattığı ortak bir çaba ile gitmek istiyor.

Şevardnadze'nin ilk durağı Şam'dı. Şam'da Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad ve diğer yetkililerle görüşmelerde bulundu. Suriye, bugünkü mevcut konumu ile SSCB'nin bölgedeki en yakın müttefiği. Suriye ile Sovyetler Birliği arasında 20 yıllık bir savunma antlaşması mevcut. Bu nedenden dolayı bölgedeki gelişmelerden her iki ülke de aynı cepheden etkileniyor.

Suriye ile SSCB birçok konuda mutabık olmakla birlikte, bazı konularda ayrılıklara düşüyorlar. SSCB'nin ivme kazandırmak istediği Filistin meselesinde Suriye ayrı düşünüyor. Şevardnadze'nin bu gezisinde birliğin ne oranda sağlandığı bilinmemekle birlikte, Suriye'nin mevcut yaklaşımını devam etme yanlısı olduğu bir kez daha açığa çıktı.

Bilindiği gibi, Suriye ve radikal bazı Filistinli gruplar, FKÖ'nün son olarak içerisine girdiği yönelime karşı cephe alıyorlar. FKÖ'nün İsrail'i tanıması, ABD ile görüşmelerde bulunması gibi girişimlerin karşısında şiddetli bir şekilde duruyorlar.

SSCB'nin Filistin konusunda FKÖ'nün attığı son adımları desteklediği bilinen bir durumdur. Gerek daha önce yapılan açıklamalarda, gerekse Şevardnadze'nin son gezisinde yaptığı konuşmalarda bu husustaki tavır açıklandı. Bu konuda, Suriye ile farklı bir yaklaşıma sahip olan SSCB'nin son girişimleriyle, bu konuda birliği sağlamak istediği görülmektedir.

Şam'dan sonra Ürdün'e, ordan da Mısır'ın başkenti Kahire'ye geçen Şevardnadze bu konuda birkaç adım daha attı. Kahire'de FKÖ lideri Arafat ve İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Arenz'le görüştü. Bu görüşmeler SSCB açısından önemi büyük olan adımlardır. Yine, bölgede rol üstlenmek isteyen ülkeler içinde bu görüşmelerin değeri küçümsenemez.

İsrail ile SSCB arasında uzun yıllardır diplomatik ilişkiler kesik durumdaydı. Şevardnadze'nin Moşe Arenz'le görüşmesi diplomatik ilişkileri yeniden canlandırma konusunda belli bir umut yarattı. Ama, SSCB, İsrail'le hemen diplomatik ilişkiler kurmaktan yana görünmüyor. Şevardnadze'nin Arenz'le görüşmesi, her iki ülkenin bölgenin sorunlarını çözme konusunda ileri adımlar atmak isteği olarak değerlendirildi. Bu görüşme, SSCB ile İsrail arasında ilişkilerin normalleşmesini hemen getirmeyecek. Nitekim, SSCB yeniden diplomatik ilişkileri kurmak için bazı koşulları öne sürdü. Bu koşullar İsrail tarafından yerine getirilmedikçe, diplomatik ilişkilerin normalleşmesinin de beklenmemesini, Şevardnadze açıkladı.

SSCB, İsrail'in FKÖ ile doğrudan görüşmelere başlamasını ve Filistin sorununu çözümlemek için uluslararası bir konferansın toplanmasına evet demesini istiyor. İsrail uluslararası konferansın toplanmasını kabul etmedikçe, diplomatik ilişkilerin normalleşmeyeceğini SSCB kesin bir dille ortaya koydu. İsrail böyle bir şartın öne sürülmesini tepki ile karşılarken, SSCB ile ilişkilerinin normalleşmesinden yana olduğunu açık bir dille ortaya koydu.

Şevardnadze ile Arafat arasında gerçekleşen görüşme ise sıcak bir atmosferde gerçekleşti. Arafat, bağımsız Filistin devletinin ilanı ardından, sorunun siyasal görüşmelerle çözümü konusunda SSCB'den destek almış durumda. Bundan dolayı SSCB ile birlikte, uluslararası bir konferansın toplanması konusunda ortak çalışma yürütüyorlar. Arafat-Şevardnadze görüşmesi, bu konudaki yaklaşımların bir kez daha teyid edilmesini sağladı.

Arafat, Şevardnadze ile görüşmesinde, İsrail ile direkt görüşmelere hazır olduğunu açıkladı. Bu görüşmelerin Moskova'da yapılmasını da önerdi. Tabii bu açıklama pratik uygulanırlığı bakımından zayıf bir ihtimal de olsa, SSCB'yi barış görüşmelerinde daha fazla öne çıkarma eğilimini taşıyor. Şevardnadze buna mukabil yaptığı açıklamada, BM'i uluslararası bir konferansın toplanması için girişimlerde bulunacak özel bir temsilci atamaya çağırdı.

Bölgenin canalıcı sorunu olan Filistin meselesini çözümleme konusunda genelde yoğunca dayatılan yaklaşım bu görüşmelerde bir kez daha açığa çıktı. Soruna barışçıl bir temelde ve uluslararası bir konferansla çözüm getirilmek isteniyor. Diğer yandan bu eğilime karşı değişik alternatifle karşı çıkan güçler de vardır. İşte bu yaklaşımlardan hangisinin pratik geçerlilik kazanacağı önümüzdeki günlerde açığa çıkacaktır.

Şevardnadze'nin üçüncü durağı ise Irak'tı. Bağdat'ta Irak rejiminin yetkilileri ile görüşen Şevardnadze, İran ile barış görüşmesi üzerinde durdu. İran'la Irak arasında barış görüşmelerinin bir an önce sonuçlandırılmasını ve Irak'ın kendisine düşen taahütleri yerine getirmesini, Şevardnadze istedi.

Son durak Tahran'dı. Şevardnadze, Tahran'da Humeyni ile görüştü. Humeyni ilk olarak ülkesini ziyaret eden bir yabancı devlet adamı ile biraraya geldi. Bu görüşme, İran'ın SSCB ile ilişkilere önem vermesi olarak yorumlandı. Humeyni'nin 10 yıldır sürdürdüğü bir geleneği Şevardnadze ile yaptığı görüşmede bozması, bu ilişkiye önem verildiğinin bir işareti olması açısından yeterlidir.

Şevardnadze'nin İran'ı ziyareti, dünya çapında İran'ın konu olduğu yoğun gelişmelerin yaşandığı bir döneme denk gelmesi açısından önem taşıyor. Şeytan Ayetleri adlı kitabın yazarı Salman Rüşdi'ye Humeyni tarafından ölüm fetvası çıkarılması, birden İran ile Batı Avrupa ülkelerinin ilişkilerinin gerginleşmesine yol açtı. İngiltere, İsveç, Fransa, Almanya gibi batılı ülkeler İran'daki diplomatik temsilcilerini geri çağırdılar. İşte, böylesi yoğun gelişmelerin yaşandığı bir dönemde Şevardnadze'nin Tahran'da İran'ın diğer yetkililerinin yanısıra, Humeyni ile görüşmesi önemli bir gelişmeydi.

Şevardnadze, İran'da birçok sorunu görüştü. Bunların en başında SSCB ile İran arasında geliştirilmek istenen ekonomik ilişkiler gelmektedir. SSCB, İ-

ran doğal gazını borularla Doğu Avrupa ülkelerine, kendi ülkesi üzerinden taşıma ve yine Sovyet sınırından İran'ın önemli petrol limanı Bendar Abbas'a demiryolu hattının döşenmesi gibi sorunları İran yöneticileri ile görüştü. Bunun yanısıra her iki ülke arasında ekonomik ve siyasi ilişkilerin canlandırılması üzerinde duruldu.

Bunların yanısıra, İran ile SSCB arasında Afganistan meselesinden dolayı var olan sorunlar da görüşüldü. İran Devlet Başkanı Ali Hameney'le yaptığı görüşme ardından Şevardnadze "bağımsız, bağlantısız ve demokratik bir Afganistan'dan yana" olduklarını açıkladı. İran Cumhurbaşkanı yaptığı açıklamada "bağımsız, bağlantısız ve halkça yönetimi olacak bir Afganistan'ı desteklediklerini" açıkladı.

Bilindiği gibi, SSCB'nin askerlerinin Afganistan'dan geri çekilmesi 15 Şubat'ta tamamlanmıştı. Afgan Hükümetine karşı savaşan Mücahitler ise kendi aralarında bir birlik oluşturamamışlardı. Özellikle İran'da üslenen şii mücahit gruplar toplanan şûrayı, kendilerine az katılım olanağı tanındığı için protesto etmişlerdi. Bu nedenle, İran'ın Afganistan konusundaki tutumu önem taşıyor. İran'ın tavrı direkt olarak, şii mücahit grupları etkileyecektir. Açıklamalarda SSCB ile İran'ın bu konuda bir mütabahata vardıkları anlaşılıyor. Ancak, bu konuda mutabakatın düzeyinin ne olduğu henüz bilinmiyor. Daha önceleri, İran yanlısı grupların, Afgan hükümeti ile direkt görüşmelerde bulunacakları söylentileri çıkmıştı. Bu yaklaşımlar, bu konuda bazı adımların atılmasını getirecek mi? İşte, bunu zaman gösterecektir.

SSCB'nin Ortadoğu'ya yeni atağı olarak değerlendirdiğimiz gelişmelerin çerçevesi kısaca böyle. Bu girişimlerin bazılarından yakın bir zamanda sonuç almak mümkün olacaktır. Ancak, bölgede kalıcı çözümler, ancak bölge halklarının çıkarlarını temsil eden çözümlerde vardır. Bütün girişimlerin bir sonuç vermesi bölgede etkinliği güçlenen Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin durumuna yakından bağlıdır. Yaratılmak istenen barış ortamı, halkların azgın düşmanı faşist TC, İsrail siyonizmi ve bölge gericiliği yıkılmadan gerçekleşemez.

SSCB'nin uzun yıllar ardından Ortadoğu'ya atak yapmasının, bu süreci hızlandırıp hızlandırmayacağı önümüzdeki günlerde açığa çıkacaktır. Ortadoğu'da halkların gerçek kardeşliği, bölge gericiliğini hedefleyen çabaların arttırılması ile mümkün olur. SSCB'den beklenen budur. Siyasal çözümler buna hizmet etmek zorundadır.

Metelokên Kurdî

Sûdê çavê çepê li yê rastê nabe!

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

DEVRİMCİ MÜCADELEDE SANAT VE EDEBİYAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE

— III —

Kapitalist toplumda sanat ve edebiyat

Kapitalizmin feodal toplumun bağrında ortaya çıkmasıyla birlikte, burjuvazi sanat ve edebiyat yoluyla eski topluma savaş açmaya ve insanların önüne yeni bir yaşam tarzı sermeye başladı. Burjuva dünya görüşüyle olaylara ve insanlara bakış, kapitalist toplumun övgüsünü yapan sanatçılar tarafından sanat çalışmalarına yansıtıldı. Kaba materyalist ölçülerin olayları ve insanları ele almada hurafelerin ve diğer gök ölçülerinin yerlerini alması bu döneme tekabül etmektedir. Her şeyden önce, kapitalist toplumun ihtiyaç duyduğu insan tipinin ve yaşam tarzının yaratılması sorunu vardı. Kapitalist üretim ve bölüşümle uyum içinde, kapitalist üretim ve yeniden üretimi yaşatıp geliştirecek yaşam tarzı; felsefik inanç ve kültür, burjuva okullarından daha önce burjuva sanat ve edebiyatı yoluyla öğretilmeye başlandı. Kapitalizmle feodalizm arasında daha çok burjuvazinin açtığı bir savaş olarak sanat ve edebiyat alanında şiddetli bir mücadelenin sürdüğünü ve bunun iki sistem arasındaki en önemli savaş alanlarından biri olduğunu söylemek mümkündür.

Feodalizmle kapitalizmin din, felsefe ve politika alanından daha çok yaşam tarzında ve kültürde birbirinden farklı olduğunu görmekteyiz. Burjuvazi kendi ekonomik sisteminin sağlığı için toplumun bir üyesi olan insana ve sosyal yaşamın tümüne, üretim ve yeniden üretime uygun düşecek bir ahenk vermek zorundadır. Bilim, teknik ve kitle iletişim araçlarının kaydettiği gelişme, toplumsal üretimin sonucunda ortaya çıkan merkezileşmiş nüfus bunu hem gerekli ve hem de mümkün kılmaktadır. Feodalizmden kapitalizme geçiş döneminde sanat ve edebiyat yoluyla insan ve bir bütün olarak sosyal yapıyı yeni yaşam tarzına adapte etmede birçok ülkede politik çalışmanın kendisinden daha fazla ağırlık verildiğini görmekteyiz. Kuşkusuz bunun çeşitli sebepleri vardır. Doğrudan siyasal örgütlenme ve çalışmalar birçok rejim tarafından ya yasaklanmış ya da birçok yönüyle sınırlandırılmıştır. Burada sanat ve edebiyatın kendine has avantajlarından yararlanmak büyük önem taşımaktadır. Ağır siyasal baskı koşullarında politik çalışmaları engellenen sınıf ya da halkların bazen sanat ve edebiyatı tıpkı başlı başına siyasal çalışma gibi ele aldıklarını ve buna özellikle sınıf mücadelesinin kızıştığı ve büyük siyasal sorunların gündemde olduğu dönemlerde büyük roller atfettiklerini görmekteyiz. Tabii ki sanat ve siyaset aynı şeyler değildir. Mao Zedung'un belirttiği gibi, "Edebiyat ve sanatın rolünü abartmayalım, ama küçük de görmeyelim. Edebiyat ve sanat siyasete boyun eğerler ama aynı zamanda da siyaseti büyük ölçüde etkilerler. Devrimci edebiyat ve sanat, devrimin genel görünümünün ayrılmaz parçalarıdırlar..." Burada vurgulanması gereken, sanat ve edebiyatın diğer toplumsal faaliyetlerle ilişkilerinde çoğu şartlarda büyük öneme sahip olduğu ve işlevinin arttığı gerçeğidir.

Kapitalist toplumun gelişme seyri içinde sanat ve edebiyata farklı roller verildiğini görmekteyiz. Sanat yoluyla eski toplumu trajediden komediye kadar, yine sanatın her türüyle yerden yere vururken, diğer yandan toplumsal ve ekonomik sorunların büyümesiyle birlikte, mevcut sorunların kaynağını ve sorunların çözüm yollarını farklı göstermek için insanların duygu, düşünce ve ilgi alanları üzerinde oyunlar oynama, burjuvazinin dayattığı bir anlayıştır. Kapitalist toplum geliştikçe sanat türleri kendi aralarında çeşitli alt türlere ayrılarak ekoller yaratır. Bu durum sanatın kendi ölçüleri içinde bir gelişme gibi görünse bile aslında toplumsal ölçülerin yaratılması önünde bir engelden başka bir şey değildir. Sınıfsal ve toplumsal sorunların birleştirdiği insanlar, bu yolla farklı düşünce, duygu ve yönelimler içine girmiş olmaktadırlar. Bu durum, felsefi ve örgütsel alanda toplumun ve sınıfın parçalanmasını hedef alır. Her ne kadar niyette böyle bir şey yokmuş gibi görünse de, pratik sonuçları açısından durum tamamıyla budur.

Eğitim, bilim, teknik ve kitle iletişim araçlarının gelişmesiyle birlikte sanatçı ve sanat faaliyeti kapitalist toplumda nicel olarak artar. Feodalizmle karşılaştırıldığında, sanat ve sanatçı üzerinde tekel kurup feodal toplumda olduğu gibi onu dar bir çerçeveye hapsedip saraya bağlamak pek mümkün değildir. Feodal toplumda olduğu şekliyle halk sanat ve edebiyatının ya da burjuvazinin tamamen denetiminde olmayan sanatın silik ve etkisiz bir duruma getirilmesi fazlasıyla başarılamaz. Sanat üzerindeki sansür ve yasaklar bunu ancak kısmen başarır.

Feodal yaşam tarzı ve yine bu yaşam tarzının tutucu bir biçimde direndiği dönemlerde burjuva sanat ve edebiyatı toplumsal sorunları işler ve ilerici bir karaktere sahiptir. Burjuva düşüncesi çerçevesinde bilim ve tekniğin övgüsü yapılır. Olayların değerlendirilmesinde bu ölçülere karşılık düşecek kadar materyalist dünya görüşü benimsenir. Fakat bu, feodal düşüncenin dayandığı asılsız temelleri sarsmak içindir. Belli bir dönemden sonra yoğun biçimde bireyciliğin esas alınmaya başlandığını görmekteyiz. Bireyi toplumdan ayırmak için onun duygu düşünce ve ilgi alanına sanat ve edebiyat yoluyla hükmetmeye, onun dünyasını mümkün olduğu kadar daraltmaya çalışır. Halbuki kapitalizmle birlikte insanın dünyası daha da büyümüştür.

Kapitalist toplumun yarattığı sorunların gerçek kaynakları ve bunların çözüm yolları insanlar tarafından kavrandıkça, burjuva sanat ve edebiyatında tam tersi bir çıkışla insanların düşünce ve hareket birliğinin parçalanması için bir çabanın harcandığını görmekteyiz. Toplumda ancak milyonda bir rastlanan olaylar ve insanlarla toplumsal ve tarihsel gerçekler açıklanmaya çalışılır. İnsanların kitlesel gücü, yaratıcı çalışması yerine tesadüfler, bireysel kurtuluş umutları vb. anlayışlar insanlara benimsetilmeye çalışılır. Sanat ve edebiyatta gelişme adı altında, insanların gerçek büyümesi ve gelişmesinden çok, onun düşünce ve ilgisini boş ve tali sorunlarla yormak, esas konular üzerinde yoğunlaşmasını engellemek amacıyla sanat ve edebiyat türleri adı altında fanteziler geliştirilir. Bu tür sanat anlayışıyla, insan doğasında varolan gerici, tembel, bencil, teslimiyetçi ve vurdumduymaz yönler geliştirilir; insanların sahip oldukları erdemler ve üstün meziyetler köreltilir.

Proletaryanın düşünce ve eğilimiyle kendisi için bir güç olmadığı dönemlerde, kapitalist üretim ilişkilerinin insanların önüne koyduğu sorunlar sanat ve edebiyatın konusu olur. Fakat bu dönemde tıpkı politikada olduğu gibi, sanat ve edebiyatta da sorunun gerçek kaynağı ve çözüm biçimini görmek olanaksızdır. Sorunlar ve bu sorunların yarattığı sonuçlar kaba biçimde gözler önüne serilir. Sürekli bir şikayet vardır. Ama bundan kurtulmanın yolları görünmemektedir.

Feodal dönemde tamamen kilise ve saraya hapsedilmiş sanatın, kapitalizmin ilkel birikim ve ortaya çıkış dönemlerine tekabül eden Rönesans dönemiyle birlikte yeni toplumun yaşamına yöneldiğini görmekteyiz. Artık bir sanatın ille de toplumda yönetici durumda olan insanları konu alması gerekmemektedir. Feodal toplum hakim sınıflarının değer vermediği insanlar, kapitalist burjuvazinin üretim araçlarını kullanmakta ve bu bakımdan eğitimden tutalım da kültürel ve ruhsal durumlarına kadar her şeyiyle toplum için önem kazanmaktadırlar. Feodal soyluların aşkları, hanedan savaşları ve saray dedikoduları kapitalist yaşam koşullarına göre artık masal gibidir. Bilim ve teknik üretimde büyük rol sahibi olup insan yaşamına doğrudan girmesiyle birlikte sanat ve edebiyatın da konusu olur. Sanat ve edebiyat da yavaş yavaş gökyüzünden yere iner.

Burjuva sanatı, her şeyden önce, feodal yaşam tarzı ve değer yargılarıyla birlikte, bu dönemin çokça yücelttiği kahramanları ve bunların meziyetlerini gülünç duruma sokar. Örneğin bu dönemde yazılan Don Kişot romanı, ortaçağ şövalyeliğinin saçmalığını ortaya koyar. Feodal gurur ve kahramanlık ölçülerinin ayağı yere değmeyen boş ve günü geçmiş bir tutku olduğunu bu romanın kahramanı şahsında işler. Kuşkusuz böylesi bir tip, burjuvazinin ihtiyaç duyduğu bir tip değildir. Kapitalist burjuvazinin yüceltmek istediği tip, bilim ve teknikle tanışmış, üretim araçlarının kullanımını bilen, düzenle uyum içinde olan tiptir. Halbuki feodalizm için buna hiç gerek yoktur. Senyör için gerekli olan, serfin tarlada çalışıp kendisine bağlı olmasıdır. Bunun için ise pozitif bilimlerle tanışması değil, karacahil olması daha yararlıdır.

GOYA'nın bir resmi: 2.5.1808, Madrid'e Fransız ordusuna karşı ayaklanma...

Burjuva sanatı, konusunu yeni yaşamın ilişki ve çelişkileriyle birlikte bu sistemin kesitlerinden alır. Yeni yaşam ve kültürün meşruluğu insanların bilincine yerleşir. Bu yolla eski yaşam ve değer yargıları ortadan kalkarken, insanlar özellikle burjuva edebiyatının olayları ve insanları şahsında toplumdaki yerlerini almaya çalışırlar. Eskiden prens, prenses ve feodal soylulara özgü olan aşk, kahramanlık ve toplumun ilgi alanı olan olaylar ve kişiler artık toplumun diğer kesitlerinden insanları da konu alır. Burjuvazi topluma dayattığı yaşamın her yönüyle yeterli ve tam olduğunu, insanların bütün arzu ve özlemlerini bu yaşam içinde aramalarını, sanat ve edebiyat yoluyla topluma enjekte eder. Yeni toplumun erdemleri ve kahramanları ile birlikte burjuva değer yargıları da sanat ve edebiyat yoluyla topluma benimsetilir.

Kapitalizmin gerici bir karakter kazanmasıyla birlikte, bu sistemin yarattığı kötülükler devrimci sanat ve edebiyatın konusu olmaya başlar. Burjuvazi buna karşılık olarak sanatın sınırlarını daraltmaya, sanatı herkesin uğraş alanı olmaktan çıkarmaya yönelir. Burjuva sanatçıların geliştirdikleri ince ölçüler, sanatçılığı ve sanatı ulaşılamaz bir meziyet gibi göstermek ve devrimci halk sanatının kalitesiz olduğunu göstermek içindir. "Sanat sanat içindir" şeklindeki boş laf, sanatın topluma bir şeyler vermesini engellemek içindir. Bu anlayışa göre biçim her şey, içerik hiç bir şeydir. Fakat devrimci sanat anlayışı bunun tersidir. Devrimci sanat, her şeyden önce sanatın bir zevk, eğlence ve kişisel tutku olmaktan çıkarılıp zengin bir içerikle toplumu eğitmesidir. Sanat tamamıyla biçime indirgendiğinde toplumun boşu boşuna uğraştığı bir uğraş olmaktan öteye gidemez. Örneğin bir şiirin ölçü, uyak ve diğer biçimsel özellikleri ne kadar yetkin olursa olsun, dönemin gerçek sorunlarını çözmede yol gösterici bir konuya sahip değilse bir değeri olmaz. Bu durum bütün sanat türleri için geçerlidir. Sanat ve sanatçı, toplumun ve sınıfın içinden geçtiği siyasal ve tarihi sürece olumlu yönde katkıda bulundukları ölçüde değer taşırlar.

Günümüzde, kapitalizm kötülükten başka bir şey üretmediğinden bu özelliği sanata da yansımıştır. Proletaryanın sınıf mücadelesi yükseldikçe, burjuvazi insan düşüncesini kendisine yabancılaştırmak ve onu üretemez duruma getirmek için sanata çokça yüklenmek zorunda kalmıştır. Tabii ki bunun sadece ismi sanattır. Örneğin günümüzde binlerce türü olan batı müziğinin, insanın duygu ve düşüncesinden çok hayvani hisleri üzerinde etkili olduğunu söylemek mümkündür. Burjuvazinin tek istediği, gün boyu makine başında çalışan insanın akşamları uyku saatine kadar tepinip tüm enerjisini boşa harcaması, sınıfın temel sorunlarını düşünmeye vakit bulamamasıdır. Binlerce insanlık sorununun varolduğu günümüzde proletaryanın boş zamanlarını eğlence yerlerinde geçirmesi korkunçtur, ama burjuvazi bunu başarmıştır. Rengarenk ışıklar altında, onlarca müzik aletinin çıkardığı gürültü insan beyni üzerine balyoz gibi iner. Bu durumda sağlıklı kafayla düşünmek ve yorum yapmak imkansızdır. Bu durum televizyon yoluyla evlere kadar sokulmuştur. İnsanlar her gün sayısız ses ve gürültüyle yüzyüzedirler. İnsan beyninin insiyatifi kaybetmesi ve tamamen edilgen bir duruma bürünmesi kaçınılmaz gibidir. Batılı çevrelerin çokça kullandığı "kim hiçbir şey görmek istemiyorsa televizyona baksın" sözü anlamlıdır.

Sinema ve televizyonla birlikte yazılı edebiyat önemini kaybederken, bu araçların kapitalist tekeller eline geçmesi sanat ve sanatçı üzerindeki hakimiyeti mümkün hale getirmektedir. İnsanların ilgi alanlarını özgürce seçmesi büyük ölçüde engellenmiştir. İnsanlığı doğrudan ilgilendiren sorunların yerini çok tali sorunlar almıştır. İnsan kendi sorunlarıyla ilgilenmek yerine fantezilerle karşı karşıya bırakılmıştır.

DEVAM EDECEK

Metelokên Kurdî

Sûdê çavê çepê li yê rastê nabe!

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

DEVRİMCİ MÜCADELEDE SANAT VE EDEBİYAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE

— III —

Kapitalist toplumda sanat ve edebiyat

Kapitalizmin feodal toplumun bağrında ortaya çıkmasıyla birlikte, burjuvazi sanat ve edebiyat yoluyla eski topluma savaş açmaya ve insanların önüne yeni bir yaşam tarzı sermeye başladı. Burjuva dünya görüşüyle olaylara ve insanlara bakış, kapitalist toplumun övgüsünü yapan sanatçılar tarafından sanat çalışmalarına yansıtıldı. Kaba materyalist ölçülerin olayları ve insanları ele almada hurafelerin ve diğer gök ölçülerinin yerlerini alması bu döneme tekabül etmektedir. Her şeyden önce, kapitalist toplumun ihtiyaç duyduğu insan tipinin ve yaşam tarzının yaratılması sorunu vardı. Kapitalist üretim ve bölüşümle uyum içinde, kapitalist üretim ve yeniden üretimi yaşatıp geliştirecek yaşam tarzı; felsefik inanç ve kültür, burjuva okullarından daha önce burjuva sanat ve edebiyatı yoluyla öğretilmeye başlandı. Kapitalizmle feodalizm arasında daha çok burjuvazinin açtığı bir savaş olarak sanat ve edebiyat alanında şiddetli bir mücadelenin sürdüğünü ve bunun iki sistem arasındaki en önemli savaş alanlarından biri olduğunu söylemek mümkündür.

Feodalizmle kapitalizmin din, felsefe ve politika alanından daha çok yaşam tarzında ve kültürde birbirinden farklı olduğunu görmekteyiz. Burjuvazi kendi ekonomik sisteminin sağlığı için toplumun bir üyesi olan insana ve sosyal yaşamın tümüne, üretim ve yeniden üretime uygun düşecek bir ahenk vermek zorundadır. Bilim, teknik ve kitle iletişim araçlarının kaydettiği gelişme, toplumsal üretimin sonucunda ortaya çıkan merkezileşmiş nüfus bunu hem gerekli ve hem de mümkün kılmaktadır. Feodalizmden kapitalizme geçiş döneminde sanat ve edebiyat yoluyla insan ve bir bütün olarak sosyal yapıyı yeni yaşam tarzına adapte etmede birçok ülkede politik çalışmanın kendisinden daha fazla ağırlık verildiğini görmekteyiz. Kuşkusuz bunun çeşitli sebepleri vardır. Doğrudan siyasal örgütlenme ve çalışmalar birçok rejim tarafından ya yasaklanmış ya da birçok yönüyle sınırlandırılmıştır. Burada sanat ve edebiyatın kendine has avantajlarından yararlanmak büyük önem taşımaktadır. Ağır siyasal baskı koşullarında politik çalışmaları engellenen sınıf ya da halkların bazen sanat ve edebiyatı tıpkı başlı başına siyasal çalışma gibi ele aldıklarını ve buna özellikle sınıf mücadelesinin kızıştığı ve büyük siyasal sorunların gündemde olduğu dönemlerde büyük roller atfettiklerini görmekteyiz. Tabii ki sanat ve siyaset aynı şeyler değildir. Mao Zedung'un belirttiği gibi, "Edebiyat ve sanatın rolünü abartmayalım, ama küçük de görmeyelim. Edebiyat ve sanat siyasete boyun eğerler ama aynı zamanda da siyaseti büyük ölçüde etkilerler. Devrimci edebiyat ve sanat, devrimin genel görünümünün ayrılmaz parçalarıdırlar..." Burada vurgulanması gereken, sanat ve edebiyatın diğer toplumsal faaliyetlerle ilişkilerinde çoğu şartlarda büyük öneme sahip olduğu ve işlevinin arttığı gerçeğidir.

Kapitalist toplumun gelişme seyri içinde sanat ve edebiyata farklı roller verildiğini görmekteyiz. Sanat yoluyla eski toplumu trajediden komediye kadar, yine sanatın her türüyle yerden yere vururken, diğer yandan toplumsal ve ekonomik sorunların büyümesiyle birlikte, mevcut sorunların kaynağını ve sorunların çözüm yollarını farklı göstermek için insanların duygu, düşünce ve ilgi alanları üzerinde oyunlar oynama, burjuvazinin dayattığı bir anlayıştır. Kapitalist toplum geliştikçe sanat türleri kendi aralarında çeşitli alt türlere ayrılarak ekoller yaratır. Bu durum sanatın kendi ölçüleri içinde bir gelişme gibi görünse bile aslında toplumsal ölçülerin yaratılması önünde bir engelden başka bir şey değildir. Sınıfsal ve toplumsal sorunların birleştirdiği insanlar, bu yolla farklı düşünce, duygu ve yönelimler içine girmiş olmaktadırlar. Bu durum, felsefi ve örgütsel alanda toplumun ve sınıfın parçalanmasını hedef alır. Her ne kadar niyette böyle bir şey yokmuş gibi görünse de, pratik sonuçları açısından durum tamamıyla budur.

Eğitim, bilim, teknik ve kitle iletişim araçlarının gelişmesiyle birlikte sanatçı ve sanat faaliyeti kapitalist toplumda nicel olarak artar. Feodalizmle karşılaştırıldığında, sanat ve sanatçı üzerinde tekel kurup feodal toplumda olduğu gibi onu dar bir çerçeveye hapsedip saraya bağlamak pek mümkün değildir. Feodal toplumda olduğu şekliyle halk sanat ve edebiyatının ya da burjuvazinin tamamen denetiminde olmayan sanatın silik ve etkisiz bir duruma getirilmesi fazlasıyla başarılamaz. Sanat üzerindeki sansür ve yasaklar bunu ancak kısmen başarır.

Feodal yaşam tarzı ve yine bu yaşam tarzının tutucu bir biçimde direndiği dönemlerde burjuva sanat ve edebiyatı toplumsal sorunları işler ve ilerici bir karaktere sahiptir. Burjuva düşüncesi çerçevesinde bilim ve tekniğin övgüsü yapılır. Olayların değerlendirilmesinde bu ölçülere karşılık düşecek kadar materyalist dünya görüşü benimsenir. Fakat bu, feodal düşüncenin dayandığı asılsız temelleri sarsmak içindir. Belli bir dönemden sonra yoğun biçimde bireyciliğin esas alınmaya başlandığını görmekteyiz. Bireyi toplumdan ayırmak için onun duygu düşünce ve ilgi alanına sanat ve edebiyat yoluyla hükmetmeye, onun dünyasını mümkün olduğu kadar daraltmaya çalışır. Halbuki kapitalizmle birlikte insanın dünyası daha da büyümüştür.

Kapitalist toplumun yarattığı sorunların gerçek kaynakları ve bunların çözüm yolları insanlar tarafından kavrandıkça, burjuva sanat ve edebiyatında tam tersi bir çıkışla insanların düşünce ve hareket birliğinin parçalanması için bir çabanın harcandığını görmekteyiz. Toplumda ancak milyonda bir rastlanan olaylar ve insanlarla toplumsal ve tarihsel gerçekler açıklanmaya çalışılır. İnsanların kitlesel gücü, yaratıcı çalışması yerine tesadüfler, bireysel kurtuluş umutları vb. anlayışlar insanlara benimsetilmeye çalışılır. Sanat ve edebiyatta gelişme adı altında, insanların gerçek büyümesi ve gelişmesinden çok, onun düşünce ve ilgisini boş ve tali sorunlarla yormak, esas konular üzerinde yoğunlaşmasını engellemek amacıyla sanat ve edebiyat türleri adı altında fanteziler geliştirilir. Bu tür sanat anlayışıyla, insan doğasında varolan gerici, tembel, bencil, teslimiyetçi ve vurdumduymaz yönler geliştirilir; insanların sahip oldukları erdemler ve üstün meziyetler köreltilir.

Proletaryanın düşünce ve eğilimiyle kendisi için bir güç olmadığı dönemlerde, kapitalist üretim ilişkilerinin insanların önüne koyduğu sorunlar sanat ve edebiyatın konusu olur. Fakat bu dönemde tıpkı politikada olduğu gibi, sanat ve edebiyatta da sorunun gerçek kaynağı ve çözüm biçimini görmek olanaksızdır. Sorunlar ve bu sorunların yarattığı sonuçlar kaba biçimde gözler önüne serilir. Sürekli bir şikayet vardır. Ama bundan kurtulmanın yolları görünmemektedir.

Feodal dönemde tamamen kilise ve saraya hapsedilmiş sanatın, kapitalizmin ilkel birikim ve ortaya çıkış dönemlerine tekabül eden Rönesans dönemiyle birlikte yeni toplumun yaşamına yöneldiğini görmekteyiz. Artık bir sanatın ille de toplumda yönetici durumda olan insanları konu alması gerekmemektedir. Feodal toplum hakim sınıflarının der vermediği insanlar, kapitalist burjuvazinin üretim araçlarını kullanmakta ve bu bakımdan eğitimden tutalım da kültürel ve ruhsal durumlarına kadar her şeyiyle toplum için önem kazanmaktadırlar. Feodal soyluların aşkları, hanedan savaşları ve saray dedikoduları kapitalist yaşam koşullarına göre artık masal gibidir. Bilim ve teknik üretimde büyük rol sahibi olup insan yaşamına doğrudan girmesiyle birlikte sanat ve edebiyatın da konusu olur. Sanat ve edebiyat da yavaş yavaş gökyüzünden yere iner.

Burjuva sanatı, her şeyden önce, feodal yaşam tarzı ve değer yargılarıyla birlikte, bu dönemin çokça yüceltiği kahramanları ve bunların meziyetlerini gülünç duruma sokar. Örneğin bu dönemde yazılan Don Kişot romanı, ortaçağ şövalyeliğinin saçmalığını ortaya koyar. Feodal gurur ve kahramanlık ölçülerinin ayağı yere değmeyen boş ve günü geçmiş bir tutku olduğunu bu romanın kahramanı şahsında işler. Kuşkusuz böylesi bir tip, burjuvazinin ihtiyaç duyduğu bir tip değildir. Kapitalist burjuvazinin yüceltmek istediği tip, bilim ve teknikle tanışmış, üretim araçlarının kullanımını bilen, düzenle uyum içinde olan tiptir. Halbuki feodalizm için buna hiç gerek yoktur. Senyör için gerekli olan, serfin tarlada çalışıp kendisine bağlı olmasıdır. Bunun için ise pozitif bilimlerle tanışması değil, karacahil olması daha yararlıdır.

GOYA'nın bir resmi: 2.5.1808, Madrid'e Fransız ordusuna karşı ayaklanma...

Burjuva sanatı, konusunu yeni yaşamın ilişki ve çelişkileriyle birlikte bu sistemin kesitlerinden alır. Yeni yaşam ve kültürün meşruluğu insanların bilincine yerleşir. Bu yolla eski yaşam ve değer yargıları ortadan kalkarken, insanlar özellikle burjuva edebiyatının olayları ve insanları şahsında toplumdaki yerlerini almaya çalışırlar. Eskiden prens, prenses ve feodal soylulara özgü olan aşk, kahramanlık ve toplumun ilgi alanı olan olaylar ve kişiler artık toplumun diğer kesitlerinden insanları da konu alır. Burjuvazi topluma dayattığı yaşamın her yönüyle yeterli ve tam olduğunu, insanların bütün arzu ve özlemlerini bu yaşam içinde aramalarını, sanat ve edebiyat yoluyla topluma enjekte eder. Yeni toplumun erdemleri ve kahramanları ile birlikte burjuva değer yargıları da sanat ve edebiyat yoluyla topluma benimsetilir.

Kapitalizmin gerici bir karakter kazanmasıyla birlikte, bu sistemin yarattığı kötülükler devrimci sanat ve edebiyatın konusu olmaya başlar. Burjuvazi buna karşılık olarak sanatın sınırlarını daraltmaya, sanatı herkesin uğraş alanı olmaktan çıkarmaya yönelir. Burjuva sanatçıların geliştirdikleri ince ölçüler, sanatçılığı ve sanatı ulaşılamaz bir meziyet gibi göstermek ve devrimci halk sanatının kalitesiz olduğunu göstermek içindir. "Sanat sanat içindir" şeklindeki boş laf, sanatın topluma bir şeyler vermesini engellemek içindir. Bu anlayışa göre biçim her şey, içerik hiç bir şeydir. Fakat devrimci sanat anlayışı bunun tersidir. Devrimci sanat, her şeyden önce sanatın bir zevk, eğlence ve kişisel tutku olmaktan çıkarılıp zengin bir içerikle toplumu eğitmesidir. Sanat tamamıyla biçime indirgendiğinde toplumun boşu boşuna uğraştığı bir uğraş olmaktan öteye gidemez. Örneğin bir şiirin ölçü, uyak ve diğer biçimsel özellikleri ne kadar yetkin olursa olsun, dönemin gerçek sorunlarını çözmede yol gösterici bir konuya sahip değilse bir değeri olmaz. Bu durum bütün sanat türleri için geçerlidir. Sanat ve sanatçı, toplumun ve sınıfın içinden geçtiği siyasal ve tarihi sürece olumlu yönde katkıda bulundukları ölçüde değer taşırlar.

Günümüzde, kapitalizm kötülükten başka bir şey üretmediğinden bu özelliği sanata da yansımıştır. Proletaryanın sınıf mücadelesi yükseldikçe, burjuvazi insan düşüncesini kendisine yabancılaştırmak ve onu üretemez duruma getirmek için sanata çokça yüklenmek zorunda kalmıştır. Tabii ki bunun sadece ismi sanattır. Örneğin günümüzde binlerce türü olan batı müziğinin, insanın duygu ve düşüncesinden çok hayvani hisleri üzerinde etkili olduğunu söylemek mümkündür. Burjuvazinin tek istediği, gün boyu makine başında çalışan insanın akşamları uyku saatine kadar tepinip tüm enerjisini boşa harcaması, sınıfın temel sorunlarını düşünmeye vakit bulamamasıdır. Binlerce insanlık sorununun varolduğu günümüzde proletaryanın boş zamanlarını eğlence yerlerinde geçirmesi korkunçtur, ama burjuvazi bunu başarmıştır. Rengarenk ışıklar altında, onlarca müzik aletinin çıkardığı gürültü insan beyni üzerine balyoz gibi iner. Bu durumda sağlıklı kafayla düşünmek ve yorum yapmak imkansızdır. Bu durum televizyon yoluyla evlere kadar sokulmuştur. İnsanlar her gün sayısız ses ve gürültüyle yüzyüzedirler. İnsan beyninin insiyatifi kaybetmesi ve tamamen edilgen bir duruma bürünmesi kaçınılmaz gibidir. Batılı çevrelerin çokça kullandığı "kim hiçbir şey görmek istemiyorsa televizyona baksın" sözü anlamlıdır.

Sinema ve televizyonla birlikte yazılı edebiyat önemini kaybederken, bu araçların kapitalist tekeller eline geçmesi sanat ve sanatçı üzerindeki hakimiyeti mümkün hale getirmektedir. İnsanların ilgi alanlarını özgürce seçmesi büyük ölçüde engellenmiştir. İnsanlığı doğrudan ilgilendiren sorunların yerini çok tali sorunlar almıştır. İnsan kendi sorunlarıyla ilgilenmek yerine fantezilerle karşı karşıya bırakılmıştır.

DEVAM EDECEK

Destpêk di rûpela dawî de

van derdoran bi tevayî zivirandin û qul bi qul li pêşmergeyên ARGK geriyan. Armanca dagirkaran ev bû, ku li cihên parêzgehî û baregehî, hêzên me yên rizgariya neteweyî bizivirînin û wan bi tevayî tunebikin. Lê dagirkar bi van operasyonên xwe yên dawiyê jî, negihan armancên xwe. Binkeftineka seranser bû pişka hêzên mêtinger. Operasyonên, ku bi xerçkirina bi milyaran Lirên Tirkî, hatibûn amade kirin pûç derketin û mêtinger disa dest vala man. Ji aliki morala hêzên leşkerî yên dagirkaran xweş jêr ve çû, ji aliyê din ji hima wan a cengî, lêdanên mezin xwar. Di dawiyê de mêtinger, hêrsa xwe ji mirovên Kurdistanê yên bêguneh girtin. Destpêkirin, ku mirovên ji sefên gel bigirin û wan bidin ber işkenceyan. Li gundan pikoliyeka dijwar bikaranin û bayê terora xwe dagerandin.

Berî hilgavtina berxwedana neteweî, ku bi destpêka biharê wê birêve bikeve, mêtinger dixwestin hêzên me melûl bikin û bi vi awahî encamekê bi destê xwe ve binin. Lê weke me gotî, weke ku mêtinger negihan van armancên xwe, wusa jî rastî hundabûnên daringî û giyanî bûn. Otoriteya wan, disa lêdanên mezin girt, ku disa nekaribe bê bilind kirin. Nejêhatîbûna artêşa Tirk a mêtinger li Kurdistanê, carek din bi zelalî derkete pêşiya çavan.

Operasyonên dagîrkaran avê de çûn
TEKOŞÎNA ME BILIND DIBE Û DIDOME

Ev binkeftina mêtingeran li Kurdistanê, bû sedem ku disa hinde tedbîrên nuh ji xwe birêve bibin. Pêwist, niha gava mêtinger ber bi hilbijartinan ve diçin, êdî tirsa xwe ya mezin jî venaşêrin. Roj bi roj daxweyanî çêdikin, ku PKK wê êrişên herifandinê bikarbîne û wê hilbijartinan sabote bike; wê livbaziyên mezin bi cih bîne. Tirsa xwe ya di vê barê de ji, eşkere tînin zimên.

Weke tê zanin, mêtinger li gelek bajarên Kurdistanê û li Stanbolê hinde operasyon pêkanîbûn. Di encama van operasyonên dorfireh de, bawer dikiran, ku PKK li bajaran lêdanên mezin girtiye, an ji PKK hatiye rawestandin. Lê niha, hin çend meh derbas nebûne, disa bi devê xwe itiraf kirin, ku ev bawerî bê bingeh in. Niha disa dêhn û bal dikişînin ser rêkxistinên PKK ên li bajaran û livbaziyên, ku wê li bajaran pêkbêne. Ji bona ku li hemberê pêşveçûnan xwe amade bikin, mêtinger ketine nava keftûlafteka mezin û xebatên tund datinin pêşiya xwe.

Di Meclisa Tirkiyê ya Neteweî de, di vê dawiyê de civînek çêbû û di vê civînê de mêtinger hemû tirsên xwe anîn ber zimanên xwe. Di encamê de biryar dan, ku bikaranina girêdana awerte, ku ji sala 1984'ê vir ve li Kurdistanê hatiye danezane kirin, çar meh din bê dirêj kirin. Ev ji tê wê maneyê, ku ew iddayên wan pûç bûne, ku digotin insiyatîf û serdestî, di destê me de ye.

Ji aliyê din ve, li hemberê pêşveçûna têkoşîna me, mêtinger ketine nava rewşekî, ku êdî nekaribin hevxebatkarên xwe û saziyên xwe yên abori û politikî biparêzin. Lewma dest pêkirine, ku hinde tedbîrên parastinê yên nuh ji xwe re peyda bikin. Di meha Sibatê de biryarek dan xweya kirin, ku keyên gundan û encûmanên gundan ên ku di xeterê de ne, ji aliyê parêzkarên gundan ve bên parastin. Ev jî dibe nimûneyek ji vê rastiyê re, ku mêtinger li her derê ketine nava tengezariyê. Mêtinger ketine nav tirsa parastina jiyana xwe. Em dev jê berdin, ku bikaribin êrişê bikin, êdî nikarin xwe bi xwe jî biparêzin.

Mêtingerên, ku divîbû saziyên xwe yên fermî biparêzin, niha vî karî hiştine bo xebatkarên van saziyan. Bi vî awahî dixwazin, ji aliyekê ve jî, zagona "Yekitiyên Parastinê yên Êrdimî" di karvaniyê de bikar binin. Lê hin di destpêka bikaranina vê zagonê de, hinde pevçûn, dubendî û tevlihevî di nav hêzên dijmin de derketin holê. Ev jî dibe nimûneyek jî bo tengezariya mêtingeran. Dewleta Tirk, ku divîbû ew bibe hêza parastinê, xebatkarên saziyan dike hedefên pêşveçûnan. Ev jî wê bibe sedemek, ku dubendiyên di nava dewletê û civakê de kûrtir bibin. Bi vî awahî jî, pişangî û rabirina dagirkaran wê bêhtir xwe bilezine.

Pêşveçûnên vê dawiyê, danin holê, ku mêtinger, li Kurdistanê roj bi roj bêhtir dikevin nava şehtineka seranser. Her xebata ji bo xwerizgarkirina ji vê şehtinê, mêtingeran zêdetir serjêr dibe. Gav bi gav mêtinger, ber bi mirina xwe ve diçin. Têkoşîna me ya rizgariya neteweî ku pêşvediçe û livbaziyên me yên ku zêdetir dibin, vê şehtina mêtingeran zelaltir dikin, kûrtir dikin û wan dikujin.

Vekirina "Geliya Kasaban" tê xwestin

Piştî ku eşkere bû pêve, cesedên serleşker û têkoşerên ARGK ên ku di pozberiyan de û işkencan de hatine kuştin, ji hêla mêtingeran di sêrgoya belediya Sêrtê ya bi navê ,,Geliya Kasaban" (Nevala Kasaban) de hatine binaxkirin û avêtin, hinde tevlihevî û berhevavêtinên tunde li ser buyeran destpêkirin. Saziyên mafên mirovan û hinde mebusên Tirkiyê, daxweyaniyên cure-cure çêkirin û vekirina ,,Geliya Kasaban" xwestin. Herweha gelek dengên prostoyê, ji welatên Ewrupî ji bilind bûn.

Di vê dawiyê de, komisyoneka bin serokatiya Sekreterê Gelemperiya Partiya Sosyalist Yalçin Büyükdagli, li dûv şopa buyeran çû. Yalçin Büyükdagli, daxweyan kir, ku Komara Tirk dixwaze, berpirsiyarî û sucên vê buyerê têxe stuyê karkarên belediyê. Herweha Büyükdagli got, ku gelê navçê û mirovên kuştiyan, ji tirsan nikarin xwe nêziki pirsê bikin û tên tehdit kirin; ji ber ku ji hatina xwe ditirsin, xwe dûr digirin û nawêrin serî bidin berpirsiyarên dewletê, bo teslim girtina cesedan, an vekirina ,,Geliya Kasaban"

Guman hene, ku miriyên 46 kesan di ,,Geliya Kasaban" de hene. Li ser encama van kesan, çi agahî di destan de ninin, û tu kes nizane çi bi serê wan bi rastî hatiye. Hinek ji wan hatibûn girtin û hinek jî di şer û pozberiyan de hatibûn kuştin û heya hiha tu agahî li ser wan di destan de nebûn.

Ji alîkî pirsyarî berdewam dikin û ji aliyê din ji hinde salox û agahiyên nuh ji eşkere dibin. Niha em ji daxweyan dikin, ku 6 cesedên serleşker û têkoşerên ARGK di vir de ne, ji yên ku em bi esehî dizanin. Ji ber ku miriyên 6 endamên ARGK, mêtingeran dabû belediyê. Di nav van de, cesedê serleşkerê ARGK ê êrdîma Garzanê, Hamît DAGTEKÎN ji heye. Ji bilî vê, şervanên ARGK ên ku hatine kuştin û cesedên wan avêtine ,,Geliya Kasaban" û navê wan ji hêla me tên zanin ev in : Ahmet TAYÇUR, Cemal TEPE, İbrahim TÜRCAK, İsmail û Ekrem. Bilî van navan, herwusa hat eşkere kirin, ku dadgeha mêtingeran ji navê 4 têkoşerên ARGK dizane, lê heya niha eşkere nekiriye. Cesedên van 4 kesan jî, di ,,Geliya Kasaban" de ne.

Piştî ku gelî bê vekirin û pirsyarî bên kûrkirin, tewan û genehên mêtingeran ji, wê yeko yeko derkevin holê. Rûçikê mêtingerên Tirk ên faşist, wê çêtir derkeve ronahiyê. Nêziki 50 têkoşer bi hovitiyekê hatine kuştin, ku di dîrokê de kêm hatiye dîtin. Paşê jî avêtine sêrgoya (zibilxana) belediyê. Ev tişt gunehkariyeka mezintirine, ku li dijî mirovayetiyê bikar hatiye. Mêtingerên Tirk, ku bikaranînên erzantirin li dijî şervanên me bikar tînin, ku jî bo serxwebûn û azadiya welatê xwe şer dikin, wê bersivên van sucên xwe bidin. Rêheval û berdewamkarên doza wan, wê tolê bi destê xwe hilînin. Çi suc û tewana li dijî mirovayetiyê, bê bersiv namîne. Ew karê ku bo heywanan jî ne layiqe, mêtingerên Tirk bi serê lawên gele me yên hogirtirin tînin, lewma jî çi tişt û çi kes nikare sucên mêtingeran veşêrin û wan jî bersivên xwe biparêzin. Luleyên çekên gelê me, wê mejiyê van gunehkaran belav bike û gelê me wê disa nehêlibe, ku ev sucên xwe li dijî mirovayetiyê berdewan bikin.

Hatina nav refên yekîtiyên ARGK berdewam dike

Xort û ciwanên Kurdistanê, her rojê kom bi kom xwe digihinin ARGK. Di van rojên dawiyê de, komek ji xortên Kurdistanê, li Şirnexê xwe gihand ARGK. Komek ji xortên Kurd, ku di navbera navçeyên Şirnex û Cizîra Botan de, li Çiyayê Kerê çûbûn dar û êzingan, li wir rastî pêşmergeyên ARGK bû. Pêşmergeyên ARGK, ji bo wan axafên bangeşî çêkirin. Di encamê de 8 xortên Kurd ên di komê de, biryara xwe dan, ku tevlî hêzên ARGK bibin.

Pêşmergeyên ARGK, ku bi têkoşîna xwe, di nava gelê me de sempatî û baweriyeka xurt, ji bo xwe afirandine, roj bi roj xurttir dibin. Her rojê xortên nuh xwe digihînin wan û tevlî şerê şoreşa Kurdistanê dibin. Li gelek deran, bi sedan xort, li delîvekê digerin, ku bikaribin xwe bigihînin ARGK û gava delîv dikeve destê wan xwe tevlî hêzên şoreşê dikin. Buyera li Şirnexê, li Çiyayê Kerê jî, nimûneyek ji bo vê rastiyê ye, ku gelê Kurdistanê û ciwanên Kurdistanê, dixwazin di vî şerê serxwebûn û azadiyê de, cihên xwe rind bigirin. Daxwaza gelê me, ji bo şerê li dijî dagirkaran, her kêliyê mekîntir û xurttir dibe.

Li Hezexê mêtinger lêdanek girtin

Şeva 23'ê Sibatê, li bajarê Mêrdînê navçeya Hezexê gundê Cerrahî (Yuvalı), yekitiyeka leşkerî ya dagirkaran, kete kemîneke hêzên ARGK. Gerîlayên ARGK, gelek serbazên dijmin kuştin û gelek jî birîndar kirin. Dijmin, disa weke hercarê, hejmara kuştî û birîndarên xwe veşartî hişt. Di daxweyaniya xwe de, mêtinger eşkere kirin, ku tenê serbazek birîndar ketiye.

Pêşmergeyên ARGK, di encama vê livbaziya xwe ya jêhatî de, bê hundabûn, vegeriyan parêzgeha xwe û xwe jî cihê buyerê dûr kirin.

Li Bismilê şerekî mezin

Li bajarê Amedê navçeya Bismilê gundê Kazanciya Jor, di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dagirkaran de, şerekî mezin derket. Şer şeva 26'ê Sibatê çêbû. Di şer de gelek polêsên taybetî, yên endamên bizava taybetî, hatin kuştin û hinek jî birîndar ketin. Mêtinger di daxweyaniya xwe de, eşkere kirin ku tenê polêsek hatiye kuştin. Herweha danezane kirin, ku 5 pêşmergeyên ARGK ji, di şer di jiyana xwe hunda kirine.

Lê saloxên dorfireh li ser vî şerî, hîn negihane ber destê me. Lewma niha em nikarin, nûçeyên zelal, li ser encama vî şerî, bi xwendavanên xwe bidin nasîn.

„Amnesty International" bang li rejîma Iraqê kir, bo rawestandina îşkenceyên li ser zarokên Kurdan

Navenda ,,Amnesty International" a li bajarê Londra welatê İngiltere, daxweyaniyek çêkir û da bihistin, ku rejîma Iraqê, bo girtina muxalifên xwe yên politîkî, zarokên wan digire û her babêt hingavtinê bi serê van zarokan de bikar tîne. ,,Amnesty International" ji rejîma Iraqê xwest, ku bikaranîna van hingavtinan ên li ser zarokên Kurdan, birawestîne.

,,Amnesty International" da zanîn, ku heya niha agahî li ser 61 zarokên Kurdan, ku hatine bidarvekirin, gihaye destan. Herweha da zanin, ku di van salên dawiyê de, bikaranînên li ser zarokan, bi taybetî zêde bûne.

,,Amnesty International" daxweyan kir, ku ev işkence bi zarokên pêşmergeyan û kesên opozisyon ên politîkî, bi destê rejîma Iraqê tên kirin. Herweha ,,Amnesty International" da zanîn, ku zarokên tên girtin, bi dijwarî tên işkence kirin, leşkerên Iraqê wan didin ber gulle û fîşekan û tecavuza wan jî dikin. Gelek ji zarokan, piştî ku hatibûn girtin, neynukên wan hatine kişandin û paşê hatine kuştin. Hinek zarok ji li ser kuç û zikakan, bi reşandina berikan, hatine kuştin. Gelek ji zarokên hatine kuştin, hin zarokên biçûk in û nuh dest bi dibistanê kiribûn. Ev jî tiştekî bi sixlet a mezine, ku bala cihanê kişande ser xwe.

,,Amnesty International" dibêje, ku bikaranînên li ser zarokên Kurdan, xwe gihandine merhelekê, ku êdî nekaribin bên debar kirin û mirovayetiyê dibihîtînin. Roja 6'ê Adarê sala 1988'ê jî, gava ku bombeyen kimyewî û jehrî, leşkerên Iraqê yên hov, avêtibûn bajarê Helepçe, disa bi piranî zarokên Kurdan hatibûn qirkirin. Rejîma Iraqê ji alîkî zarokên Kurdan di işkencan de dikuje, ji aliyê din ji, dixwaze bi girtina zarokan, bavên wan ên pêşmerge bi destê xwe ve bîne.

,,Amnesty International" hinde nimûne, li ser girtin û hingavtina zarokên Kurdan ji da naskirin. Daxweyan kir, ku sucên mezin li dijî mafên mirovan tên birêve birin. Kurê pêşmergeyekî Kurd, zarokê 6 salî, ji bo bidestveanîna pêşmergeyî, hatiye girtin û rejîma Iraqê vî zarokê 6 salî daye ber işkencê.

Berî niha ,,Amnesty International" disa daxweyan kiribû, ku Tirkiye jî zarokên Kurdan dide ber işkencê û wan digire, dixe girtigehan. Weke rejîma Tirk a faşist, rejîma Iraqê jî, serî dide azînên hingavtin û kuştina zarokên Kurdan. Ev nimûne şanî me dikin, bê çuqas dijminên gelê Kurdistanê, xwediyê taybetiyeka hov û dirinde ne.

,,Amnesty International" herweha berî çendekê daxweyan kiribû, ku mêtingerên Tirk gelek têkoşerên Kurdistanê di işkencan de kuştine û işkenceya sistematîk li Tirkiyê berdewam dike. Gelek rojname, radyo û televizyonên cihanê, li ser van buyeran bi firehî rawestin.

Di daweya PKK a Sêrt û Mêrdînê de biryara bidarvekirinekê

Dîe daweya PKK a koma Mêrdîn û Sêrtê de, ku di Dadgeha Parastina Dewletê-DGM de dihat dîtin, biryar di pirsyariya roja 20'ê Sibatê de daxweyan bû. Pirsyarî ji 6 mehan vir ve berdewam dikirin û 31 şoreşger derdixistin pêşiya dadgehên dagirkaran.

Dadgeha mêtingeran li dermafê keseki bi navê Nihat Çelik, biryara bidarvekirine da û li dermafê 30 kesan ji biryara berdanê da. Li dermafê hinde kesên wê bên berdan ên bi navên Ramazan Borali, Hasan Çetik, Mustafa Bayik, Ali Aykoç û Ahmet Ünal, dadgeha mêtingeran pêşî bidarvekirin dixwest.

Weke ku di van nimûneyên vê dawiyê de eşkere tê dîtin, mêtingerên Tirk di dadgehên xwe de prensîbên dadvaniya xwe bi xwe naynin ber çavên xwe û bala xwe nadin zagonên xwe bi xwe. Li dermafê mirovên ji rêzê ji, bi hesanî cezaya bidarvekirinê dixwazin an jî wan bi cezayên hepsê yên giran ceza dikin. Ev ji, şanî me dikin, ku dadgehên dagirkaran di daweyên PKK de, bi tewayî biryarên polîtîkî daxweyan dikin. Di xwestina cezayên ji hêla dadgehên mêtingeran de, li gora rewşa kesan û sixletên wan, cezayên babêtî û ji hev cuda xwe şanî dikin.

Di Dadgeha Parastina Dewletê de li bajarê Meletî daweya PKK a koma Çukurova destpêkir

Di sala borî mehên Cotmeh û Mijdarê de, hezên leşkerî yên mêtingeran, li bajarên Edene, Mersîn û Antakiya, operasyonên leşkerî birêvebiribûn. Di encama operasyonan de, hinde welatperwer hatibûn girtin. Niha daweya van dîliyên şer ên koma Çukurova, di Dadgeha Parastina Dewletê-DGM de li bajarê Meletî, destpêkir.

Di vê daweyê de dîliyê şer ê bi navê Şemsettin Kara, weke berpirsiyarê PKK ê êrdima Çukurova tê pirsyarkirin û dadgeha mêtingeran 15 sal cezayên hepsê li dermafê wî dixwaze. Şemsettin Kara bi xwe 53 salî ye û li kêleka wî, keça wî Gûlhatun û zavayê wî Necmettin Karadag ji, ji eyni dawê tên pirsyarkirin. Li dermafê van herdu kesan ji, ji bo heryekî 5 sal heps tê xwestin.

Şemsettin Kara, li pêşiya dadgehan bi navê koma Çukurova ya PKK dipeyive. Şemsettin Kara, di pirsyariyên heya niha bûne de, gelek caran li pêşiya dadgeha mêtingeran rabuye serxwe û destura axiftinê xwestiye û axiftiye. Piştî pirsyariyên yekemîn, dadgeha dagirkaran berdewa pirsyariyan, hişt ji bo rojên pêş.

Biryara daweya PKK koma Ankara, bersiva xwe bi dîrûşma "Bijî PKK, bijî APO!" girt

Di daweya PKK a koma Ankara de, ku ji demeka gelek dirêje didoma, biryar hatin eşkere kirin. 13 şoreşger dihatin pirsyarkirin. Dadgeha mêtingeran, biryara berdana 8 kesan dan. Li dermafê şoreşgerê bi navê Mehmet Aslan ji, 15 sal cezaya hepsê ya giran hat dayin.

Pirsyarî, di Dadgeha Parastina Dewletê de li bajarê Ankara dibûn. Biryar, roja 23'ê Sibatê eşkere bûn. Berî ku biryar bên eşkere kirin, Mehmet Aslan destura axiftinê xwest û di pêşiya dadgeha dagirkaran de wusa got: "Ez endamê ERNK û hêsîrê cengê me." Paşê Mehmet Aslan, got ku dadgehên niha mina dadgehên berê ne yên bi navên "İstiklal Mahkemeleri", ku di dema serhildanên Kurdan ên berê de hatibûn damezirandin. Axiftina xwe wusa berdewam kir: "Ez endamê ERNK me. Ez hêsîrê cengê me. Lewma hun nikarin pirsyariya min bikin. Ji ber ku ez şervanekî serxwebûnê me, tenê dadgeha gelê me ya netewî, dikare pirsyariya min bike."

Piştî ku biryar hatin daxweyanîkirin, Mehmet Aslan, dirûşmên nola, "Bijî PKK!", "Bijî ERNK!" û "Bijî serok APO!" bangi. Tevlî dirûşmên xwe, meşî ser heyeta dadgeha mêtingeran. Şoreşgerên ku biryara berdana wan hatibû dayin, di wê navberê de, ew ji ji yek dev û bi yek dengî, dest bi bangina dirûşman kirin. Hema di yek kêliyê de, teviya eywana dadgehê ket bin posideyên dirûşman.

Şoreşgerên bi navên Hasan Haciogluı, Mehmet Nuri Ozmen, Gürdal Aksoy, Timsal Saçkan, Bercan Batur, Nadire Gültaş, Nuray Arıduru û İhsan Pekel, ku biryara berdana wan hatibû dayin, piştî bangina dirûşman, disa ji hêla polêsên politîkî hatin girtin û wan birin işkencexaneyên xwe.

Saziya sawciyê Ankara, daxweyan kir, ku yên wê bihatan berdan, ji ber dirûşmên piştgiriya PKK, wê disa bên pirsyar kirin. Sawciyê Ankara niha dest bi pirsyariyan ji kiriye û biryara birina wan, ber destê işkencevanan jî, ji devê sawciyê Ankara derketibû.

Piştî ku dadgeha mêtingeran biryara xwe da daxweyanîkirin û şoreşgeran ji bi dirûşmên weke "Bijî PKK, bijî APO!" bersiva wan dan, dadgeha mêtingeran niha dixwaze cezayên giran ji ber vê buyerê bide şoreşgeran. Mêtingerên Tirk, bi cezayên giran, dixwazin ku bi destê xwe ve binin, ku şoreşger ji daw û doza xwe dûr bikevin, dev ji bîr û baweriyên xwe yên şoreşîn berdin. Lê di vê daweyê de ji, carek din hat ispat kirin, ku mêtinger tucaran nikarin bigihin armancên xwe. Wê şoreşger ji, bilî hemû zehmetiyan, di bin hemû hoy û şewan de, doza xwe herdemê biparêzin. Ev buyera li Ankara ji, ji bo vê rastiyê bû nimûneyeka berçavî. Şoreşgerên ku wê bihatan berdan, bê tirs û xof, girêdana xwe bi doza xwe re anin zimên. Ev ji işareteke, ku PKK di dilê gelê me de ciheki mezin û xurt bo xwe çêkiriye.

Hevkarî ji malbatên girtiyan

Roja 9'ê Sibatê di girtigeha bajarê Eskişehirê de, dîliyên cengê, endamên PKK, dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kiribûn. Ji bo hevkariya vê berxwedanê, malbat û merivên girtiyan ji dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirin.

Roja 22'ê Sibatê malbatên girtiyan çûn Komela Mafên Mirovan li bajarê Ankara û li wir daxweyaniyek ji bo rojnameyan çêkirin. Malbetên girtiyan di daxweyaniya xwe de, eşkere kirin, ku hevkariya berxwedana li Eskişehirê dikin. Ji ber ku mafên girtiyan ji holê tên rakirin, êrişên nuh diçin ser girtiyan, malbatên girtiyan ji dest bi livbaziyan kirin, û şanî kirin, ku lawên û keçên xwe di vî şerî de tenê nahêlin. Lewma malbat û merivên girtiyan, dest bi livbaziyeka xwe kiribûn. Malbatên girtiyan, di daxweyaniya xwe de, dîtinên xwe yên li ser girtigehan wusa anîbûn zimên: "Roja 15.2.1989'ê, gava me xwest em herin mirovên xwe yên di girtigehan de bibînin, em agahdar bûn, ku girtî ji roja 9'ê Sibatê pêve, dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirine. Herweha em hatin agahdar kirin, ku lewma destura hevdîtinê ji ne pêwist û bi derfete..."

Paşê malbatên girtiyan, di gel sawcî Ugur İbrahîm Hakkioglu dipeyivin. Sawcî wusa dibêje malbatan: "Zarokên we terorist in. Her kesek ji wan, 8-10 kes kuştine. Ez çawa bi qencî binêrime wan..." Malbatên girtiyan dûv re daxweyan kirin, ku sawcî bi van gotinên xwe, hingavtina law û keçên me yên di girtigehan de, pikoliya li ser wan, mafdar dibîne û hovîtiyê diparêze.

Piştî daxweyaniya malbatan, serokê Komela Mafên Mirovan liqê Ankara, Muzaffer Erdost ji, daxweyaniyek çêkir. Muzaffer Erdost got, li dijî pikoliyên deri-mirovayetî yên ku di girtigehan de tên bikaranîn, di destê girtiyan de bilî xwebirçîhiştinê çi haceteka parastina rûmetiya mirovayetiyê nemaye. Ji ber vê yekê Muzaffer Erdost vê hevkariya xwe danî holê: "Ji bona ku em awira gelemperî agahdarî pirsgirekan bikin, emê pirsgirikan bi dijwarî deynin holê û emê wan ronahî bikin. Divê rewşa girtiyan bê başkirin. Em daxwazên girtiyan gelek mafdar û mirovî dibînin..." Bi vî awahî liva xwe, gelek eşkere danî holê.

Weke nuçeyên di vê dawiyê de gihane rojnameya me, daxweyan dibe, ku meriv û malbatên girtiyan dev ji berxwedana xwe ya xwebirçîhiştinê û livbaziyên hevkariyê, berdane. Dawî bi berxwedana xwe anine, ji ber ku daxwazên û armancên girtiyan hatine bi cih anîn û girtiyên di girtigeha bajarê Eskişehirê de ji, dawî bi berxwedana xwe ya xwebirçîhiştinê anine.

Livbaziyên hevkariya berxwedana xwebirçîhîştinê ya di girtîgeha bajarê Eskîşehîrê de

Duisburg/Almanya Rojava: Roja 21.2.1988'ê, komek ji dilxwazên ERNK, avahiya liqa „Türkiye Ziraat Bankasi" vegirtin. Welatparêzên Kurdistanê, belavokekê li ser daxwazên livbaziya xwe amade kiribûn û belavokê, li cihê livbaziyê belavkirin. Welatperwer, armanca livbaziya xwe bi berpirsiyarên bankê, wusa dan xweya kirin; hevkariya bo berxwedana xwebirçîhiştinê ya di girtigeha bajarê Eskişehire de û protestokirina xulam û hevxebatkarê Komara Tirk a faşist, welatfiroş Kamran İnan, ku hatibû Almanya Rojava. Polêsên Almanî hatin cihê buyerê û bi bikaranîna zor û kotekê, xwestin welatperweran ji avahiyê derxinin. Gava vêca welatperweran li ber xwe dan, polêsan koteka xwe dijwartir kirin û bi kişkişandinê welatperweran ji avahiyê derxistin. Piştî ku welatperwerên Kurd, ji avahiyê hatin derxistin, dest bi xwepêşdanekê kirin û biqasî 500 metran mêşiyan. Paşê dawî bi livbaziyên xwe anîn.

Bonn/Almanya Rojava: Jinên Kurdistanê, yên endamên Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê-YJWK, ji derdorên bajarên Bonn û Kolnê, roja 24.2.1989'ê, bi armanca hevkariya berxwedana xwebirçîhiştinê ya dîliyên cengê, avahiya partiya SPD vegirtin. Jinên Welatparêz, mebestên livbaziya xwe û daxwazên dîliyên şer, bi berpirsiyarên SPD dan naskirin. Berpirsiyarên SPD, soz dan, ku rewşê bibin parlamentoya Almanya Rojava û bi hemû saziyên weşanan bidin zanîn.

Rojnameya „Presse" û rojnamevanekî Bulgarî ji ajansa BTA, hatin cihê buyerê. Welatparêzan, bersiva pirsên wan, dan. Rojnamevanan baş agahdar kirin. Herweha, jinên welatparêz, hevdîtinekê bi serekê gelemperiya SPD ê kevin Willy Bradt re ji çêkirin û daxwaza xwe bi wî ji dan naskirin. Willy Brandt, daxweyan kir, ku ji vê hevdîtinê gelek dilxweş bû, dilgerm bû û wê daxwazan bi bal bine ber çavên xwe û li ser wan bifikire.

Polês ji hatin cihê buyerê. Berpirsiyarên SPD, ji alîkî bi dizî şiyandin pey polêsan, ji aliyê din ji bi sixletên demokrasiyê, sextekariya xwe danin holê. Pêşî polêsan xwest, ku jinên welatparêz bitirsînin. Lê gava welatperweran li biryarî li ber xwe dan, polês neçar man ku xwe paş ve bikişînin.

Livbazî, ji destpêkê heya dawiyê, tevlî dirûşmên dengbilind, bi moraleka mezin derbas bû. Nêzikî 80 jin û zaro, tevlî livbaziya vegirtinê bibûn.

Bielefeld/Almanya Rojava: Roja 20.2.1989'ê, li bajarê Bielefeldê 20 welatparêzên Kurdistanê dest bi livbaziyeka xwebirçîhiştinê kirin, ji bo hevkariya berxwedana dîliyên şer, endamên PKK, ên di girtigeha Eskişehirê de.

Weke ku komîteya amadekirina livbaziyên xwebirçîhiştinê bi rojnameya me daye nasin, li bajarên Berlina Rojava, Hamburg, Hannover, Koln-Bonn û hinde bajarên din jî, livbaziyên xwebirçîhiştinê hatine durustkirin. Livbaziyên xwebirçîhiştinê yên ku destpêkirine, hîn jî berdewam dikin.

Li bajarê Bielefeldê, gelek dostên gelê Kurd ên Almanî, berpirsiyarên partiyên politîkî, berpirsiyarên hinde rêkxistinan û kesên pêsveçuyî û demokrat ên Almanî, hatine cihê livbaziya xwebirçîhiştinê û hevkariya xwe daxweyan kirine.

Partî û rêkxistinên bi navên TKP-B, Volksfront, BWK, VSP û dilxwazên hinde rêkxistinan hevkariya xwe ji bo livbaziyê pêşkêş kirin û di karvaniyê de arîkariyên xwe danin holê.

Stuttgart/Almanya Rojava: Roja 23.2.1989'ê, komek ji jinên welatparêz, endamên YJWK, tevlî zarokan, büroya „Amnesty International" ziyaret kirin. Armanca jinên welatparêz ev bû, ku bi cihanê bidin nasin, dîliyên şer, endamên PKK dest bi berxwedanekê kirine. Endamên YJWK, daxweyaniya bo rojnameyan ya malbatên girtiyan û nameya daxwazan a ku ji hêla YJWK hatibû amadekirin, dan berpirsiyarên „Amnesty International". Li ser daxwaza welatperweran, berpirsiyarên „Amnesty International" soz dan, ku wê armancên welatparêzan bi nameyekê bişînin navenda xwe ya li İngiltere, bajarê Londra û Wezîrê Karên Derveyî yê Almanya Rojava.

Şadîmaniyên Yekîtî, Serhildan û Berxwedanê destpêkirin
NEWROZ, LI DU BAJARÊN NORVEÇÊ PÎROZ BÛ

Destpêk di rûpela dawî de

şoreşgerî û berxwedanê pêşkêş kir. Şeva şadimaniyê bi kilam û govenda "Apo hate Hilwanê" dawî bû.

Şeva pîrozkirina Newrozê li bajarê Stavanger, bi xurtî biserket. Dostên Norveçî, arîkarî û nêzîkahiyeka mezin şanî kirin. Dostekî Norveçî, di dawiya şevê de, his û ramanên xwe wusa anî zimên: "Di serî de mêtingerên Tirk, hêzên emperyalîst xwestin pirsa Kurdistanê bi gelên cîhanê bidin ji bîr kirin. Lê niha, berxwedana ku PKK bilind dike, hebûna gelê Kurdistanê û mafdariya têkoşîna vî gelî, dîsa bi gelên cîhanê dide nasîn. Ez bawerim, arîkariya û hevkariya bo gelê Kurdistanê wê bidome û wê her hebe..."

Şeva pîrozkirina Newrozê ya duwemîn, roja 19'ê Sibatê li bajarê Trondheim çêbû. Bajarê Trondheim 1.200 kîlometre ji bajarê Stavanger dûre. Gava koma çandê ji bajarê Stavanger derket û 300 kîlometre bi rê ve çû, ku biçe bajarê Trondheim, buyereka trafîkê çêbû. Ji 25 endamên koma çandî, 10 welatperwer birîndar ketin. Niha ev deh welatperwer hîn di nexweşxanê de ne, lê rewşa wan baştir buye.

Nêzîkî 300 kesan, beşdarî vê şevê bûn. Ji van jî, nêzîkî 100 kesî dostên biyanî bûn.

Şadîmaniya pîrozkirina Newrozê, bi silava bo şehîdên şoreşên cîhanê û Kurdistanê destpêkir. Koma stranan xoşxaneyên şoreşgerî xwend û bername bi axiftina polîtîkî, berdewam kir. Koma govenda zilaman ji bajarê Trondheim, bername domand û paşê, hozanekî welatparêz ji wê êrdimê stranên xwe xwend. Di bernameya şano de, bikaraninên mêtingerên Tirk ên terorîst, ên li gundê Cinbirê navçeya Cizîra Botan, hatin şanîkirin. 2 welatperwerên ku li Danîmarka diminin, bi stranên xwe yên şoreşgerî tevlî bernameyê bûn. Koma govenda zarokan ji Swedê û "Koma Nûjîn" govend û stranên xwe pêşkêş kirin. Ev şev jî, bi govend û kilama serpêhatinê, "Apo hate Hilwanê" dawî bû.

Di şevê de, berpirsiyarekî Partiye Karkerên Norveçê û berpirsiyarekî biyaniyên li bajarê Trondheim, axiftinên xwe bo hevkariya Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistan, pêşkêş kirin.

Radyo û televizyonên Norveçî hatin cihê şadîmaniyê û bernameyê ji xwe re kişandin. Weşan û rojname, bi firehî hatin agahdar kirin.

Welatperwerên ku bi hezaran kîlmetre ji welatê xwe dûr in, di şevên Newrozê de carek din jiyana Kurdistana xwe di dilê xwe de sehkirin û şehîdan, dîliyên şer û berxwedana li çiyan anîn bîra xwe.

Welatperwerên piştgirtiya rizgariya netewî dikin, daxweyan kirin, ku wê welatên Skandînavya jî bikin ciheki berxwedanê û ji destê revrevokan derêxin...

Komcivîna HUNERKOMê ya Şeşemîn çêbû

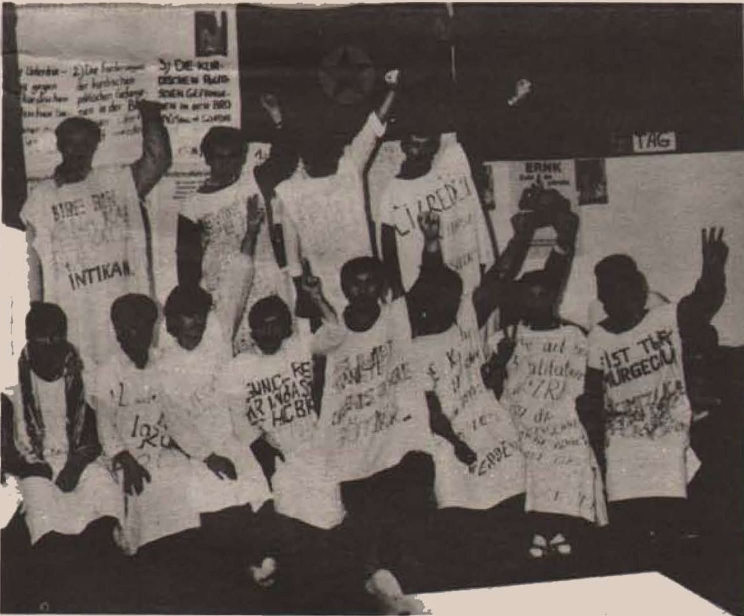
Di rojên 11 û 12'ê Sibatê 1989'ê de, Komcivîna HUNERKOMê ya Şeşemîn çêbû. Komcivîn li bajarê Bonnê welatê Almanya Rojava çêbû. Bêhtirî 70 endam û gelek vexwendî beşdarî komcivînê bûn.

Komcivîn bi silava ji bo bîranîna şehîdên Kurdistanê destpêkir. Paşê xebatên komelê yên salekê hatin nirxandin û ji ber çavan derbaskirin. Di rapora xebatê de, ya li ser xebatên dema bihurî, rexne hatin pêşkêş kirin. Paşê pêşniyar û dîtinên li ser xebatên pêşîn, daku xebat profesyoneltir bên birêvebirin û xebatên çandî bi her awahî bên xurtkirin, herweha eniya çandî rista xwe di têkoşîna rizgariya netewî de bikaribe çêtir bileyize, hatin diyarkirin.

Ji bo xebatên pêşîn, pilaneka xebatê hate amadekirin. Herweha gelek biryar li ser şaxên xebatên çandî, pêşkêşî komcivînê bûn. Benda dawiyê ya Komcivînê, bi hilbijartina komiteya kargêriyê (birêvebirinê) ya nuh, dawî bû.

Piştî, ku dawî bi komcivînê (kongrê) hat anîn, bernameyeka çandî destpêkir. Bernameya çandî ji bi dilxweşî birêveket, hemû endam û vexwendî, gelek bi bernamê dilxweş bûn. Endamên HUNERKOMê, ji niha ve dest bi karûbarên xwe kirin û xebatên xurt dimeşînin.

Protestoyên li dijî operasyon û terora faşîst

Destpêk di rûpela dawî de

dijwar li Ewrupa birêveket. Xwepêşdan, vegirtin û livbaziyên xwebirçîhiştinê hatin pêkanîn. Livbaziyên ku gihabûn me, me berî niha di rojnameya xwe de weşandibûn.

Nûçegihandvanên Berxwedanê, ji bo vê hejmarê jî, hinde agahiyên livbaziyan gihandin ber destê me. Livbaziyên, ku hîn nehatine weşandin ev in:

Rotterdam / Hollanda: Dora 50 welatperwerên Kurdistanê, roja 2'ê Sibatê, li bajarê Rotterdam, bûroya THY (Reya Asmanan a Tirkiyê) vegirtin. Livbazî bi biryarî û serketî derbas bû. Rojname û weşan hatin cihê buyerê. Piştî ku daxwaz hatin pejirandin, dawî bi livbaziya vegirtinê ji hat.

Brûksel / Belçika: 30 dilxwazên ERNK, bûroya Komela Mafên Mirovan vegirtin. Li ser daxwaza welatperwerên Kurdistanê, berpirsiyarên komelê, pirsê bi "Amnesty International" dan nasîn û bi teleksê, li bajarê London, wan agahdar kirin. Berpirsiyarên komelê, ji "Amnesty International" xwestin, ku li hemberê buyerên li Cizîra Botan bêdeng nemînê. Ji rojnameya "Cumhuriyet", rojnamevanek hate cihê livbaziyê. Armancên livbaziyê ji wî re jî hatin gotin.

Bîelefeld / Almanya Rojava: Piştvanên rêkxistinên ERNK, TKP-B, Ekim û Av. Dev-Genc, roja 4'ê Sibatê xwepêşdaneka bê destur çêkirin. Nêzîkî 40 kesan, beşdarî livbaziyê bûn. Livbazî di navenda bajêr de, di cihê bazarê de, di demekî xilbe de hat çêkirin. Nêzîkî 2 seetan berdewam kir. Li cihê livbaziyê axiftinên bi zimanên Almanî û Tirkî, li ser armancên livbaziyê hatin xwendin. Bêhtirî 1.500 belavok, hatin belavkirin. Bêhtirî 2.000 kesan, temaşeya livbaziyê dikiran.

Herweha, dîsa dilxwazên rêkxistinên li jor, roja 7'ê Sibatê jî, di Zaningeha Bîelefeld de, dîrûşmeyek daleqandin. Dîrûşme hefteyek daleqandî ma. Bi hezaran belavok hatin belavkirin û di zanîngehê de fîlmek, li ser Kurdistanê hate şanî kirin.

Frankfurt / Almanya Rojava: Livbaziya xwebirçîhiştinê, ku bi têkiliya 14 welatparêzên Kurdistanê û demokrateki Yewnanî, roja 30'ê Çilê destpêkiribû, di roja yanzdehan de, roja 11'ê Sibatê, dawî bû. Livbaziya xwebirçîhîştinê, giha armancên xwe. Livbazî bi moraleka xurt û giyaneka yekitî û hevkariyê derbas bû.

Roja 3'ê Sibatê jî, civîneka bo rojnameyan çêbû. Radyona "Hessische Rundfunk", rêkxistina "Medico International" û rojnameyên Frankfurter Neue Presse, TAZ, Pflasterstand û Hürriyet hatin civînê.

Roja 4'ê Sibatê, nêzîkî 100 welatparêzên Kurdistanê, tevlî yên di xwebirçîhiştinê de, li pêşiya balyozxana Tirkiyê li bajarê Frankfurtê, xwepêşdan û mitîngeka protestoyê pêkanîn. Li vir axiftinek, li ser pîkoliyên dewletên Tirk û Almanî li dijî gelê Kurdistanê, hat pêşkêş kirin. Dîrûşmên nola, "Li şûna yekî hezar, li şûna xwînê xwîn, tolehildan tolehildan!", "Bijî berxwedana Cizîra Botan!" "Bijî serok APO!" û "Bimirin dagîrkarî û emperyalîzm!" hatin bangîn. Mirovên li derdorê, bi sempatî livbazî şopandin. Piştî ku ala Tirkiyê hat şewitandin pêve, rêveçûneka biqasî 100 metran jî çêbû û dawî bi livbaziyê hat anîn.

Wîen (Viyana) / Avusturya: Komek ji welatperwerên Kurdistanê, roja 9'ê Sibatê, li pêşiya balyozxana Tirkiyê xwepêşdanek çêkir. Livbazî bi bangîna dîrûşman û şewitandina aleka dewleta Tirk destpêkir. Welatperwerên ku hatibûn livbaziyê, tev xwe bi zincîran girêdabûn û derfet nebû, ku polês wan ji hevdu qutbike. 2 welatparêz jî, bi benzîna tevlî xwe anîbûn, xwestin xwe bişewitînin, lê polêsan nehişt û vê livbaziyê rawestandin. Livbazî biqasî seetakê doma û hate dawî kirin.

Livbazî gelek bi koordîne, serketî û bi biryarî pêkhat. Posîdeyên mezin li ser awira giştî hişt. Televizyon û radyonên Avusturya di bernameyên xwe yên nûçeyan de, livbazî dan bihîstin û belavkirin. Rojnameyên mezintirîn ên Avusturya Kurier, Krone û rojnameyên din, livbazî tevlî wêneyan 2 rojan li dûv hev, weşandin.

Li Berlîna Rojava liqê HUNERKOMê dameziri

Roja 5'ê Sibatê 1989'ê, bi durustkirina şeveka çandî, liqekî HUNERKOMê li bajarê Berlîna Rojava welatê Almanya Rojava, hat damezirandin. Damezirandin di şeva çandî de danezane bû.

Nêzîkî 200 welatperwerên Kurdistanê beşdarî şeva çandî bibûn. Şev bi silava bîranîna şehîdên Kurdistanê destpêkir. Paşê armancên damezirandina liqê HUNERKOMê li bajarê Berlîna Rojava, bi axiftinên bi zimanên Kurdî, Tirkî û Almanî hatin danezane kirin. Koma govenda zarokan bernameya şeva çandî domand. Paşê bi rêzê, hozan û "Koma Botan" stranên gelêrî û şoreşgerî pêşkêş kirin. Koma govenda ciwanan jî, govendên Kurdistanê yên babetî leyist. Di şevê de şanoyek ji hate şanîkirin. Gelek mesajên hevkarî û piştgiriyê gihan komiteya amadekirina şeva çandî. Şev, bi govend û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şeva damezirandinê ya çandî, ji destpêkê heya dawiyê, bi dîrûşmên xurt û awazî, hat xemilandin û bi dilxweşî biserket.

Kamran Înan hat protesto kirin

Roja 21'ê Sibatê 1989'ê Navenda Legerînan a Tirkiyê û Koma Parlamenterên Almanî û Tirk, bi hevkariya "Bussines and Banking" a Rojhilata Navîn, seminerek li paytextê Almanya Rojava, bajarê Bonnê, çêkirin. Wezîrê Dewletê yê Tirkiyê, Kamran Înanê, neviyê Şêx Îdrîsê Bitlîsî, nola axifdarekî beşdar bû. Civîn û hatina Kamran Înan, ji hêla welatparêzên Kurdistanê hatin protesto kirin.

Naveroka civînê, li ser "Projeya Başurê-Rojhilatê Anadolu - GAP"ê bû. Weku ku tê zanîn, Kamran Înan bo hikûmeta Turgut Ozal, weziriya GAPê jî dike. Lewme Kamran Înan, di gel hinde saziyên navnetewan hevdîtinan çêdike û ji bo GAPê li arîkariyan digere.

Serokê Navenda Legerînan a Tirkiyê Faruk Şen û mebusê Almanya Rojava, Heinz Schwarz, civîn amade kiribûn. Heinz Schwarz, herweha wezîrê dewlete ye ji fraksiyona CDU/CSU, pêşaxiftkarê Wezîrê Karên Dêrveyî ye û serokê Koma Parlamentarên Almanî û Tirk e. Ev herdû kes berpirsiyariya civînê dikiran û Kamran Înan vexwendî kiribûn.

Daku ev proje, li pêşiya Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistan bibe çeper û dîwarek, dewleta Tirk pêwistiyeka mezin dide vê projeyê. Kamran Înan jî, bilî weziriya bo GAPê, bo likidasyona (hilweşandina) Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistan, tê tevgerandin. Torinê Îdrîsê Bitlîsî, Kamran Înan, hevxebatkar û xulamekî dewleta Tirk ê herî mezintire li Kurdistanê. Lewma, li ser banga Feyka-Kurdistan, dora 200 welatparêzên Kurdistanê xwe dan hev û çûn, li pêşiya avahiya ku civîn li wir çêdibû, protestoya xwe rakirin. Di domana livbaziyê de dîrûşmên awazî hatin bang kirin û xoşxaneyên nola "Ey raqip" hatin xwendin.

2 berpirsiyarên welatparêzên Kurdistanê, di gel Faruk Şen peyivîn û armanca protestoyê diyar kirin. Nameyeka protestoyê jî dan destê wî, ji bona ku bide Kamran Înan û yên di civînê de li ser protestoyê agahdar bike.

Gelek daxweyanî, li ser armancên livbaziyê, ji bo rojnameyan û şaxên weşanan hatin belavkirin. Herweha rojnameyên bi navên Anadolu, Generalanzeiger, Hürriyet, Bonner Rundschau û Tercüman hatin cihê protestoyê. Bi wan re hevpeyvînên kin hatin çêkirin û hinde rojnameyan wêne ji bo xwe kişandin. Piştî ku armanc bi vî awahî gihan serî, dawî bi livbaziyê hat û welatperwer vegerîn komela xwe.

ŞEV Û CIVÎNÊN HEVKARIYÊ

Şeva hevkariya şehîd û girtiyan

Roja 29'ê Çilê 1989'ê li kantona St. Gallin welatê Swis, şeveka hevkariyê çêbû. Dora 600 welatperwer beşdar bûn.

Ji bona xurtkirina şerê serxwebûna Kurdistanê û şanikirina girêdana bi şehîd û girtiyan û ji bona layiqê wan buyin, şeveka çandi hat durustkirin. Şev ji hêla liqê HUNERKOMê yê li Swisê hatibû amade kirin.

Şev bi kêliyeka biranina şehidên Kurdistanê destpêkir. Koma stranen a ji 30 kesan, bername domand. Piştî xwendina xoşxaneyên berxwedanê, bi rezê komên govendê ya ji bajarê Burk û HUNERKOMê leyistokên xwe pêşkêşkirin. Di birê bernameyê yê mûzikî de, komên mûzikê yên welatperwerên ji bajarên Basel û Burk, koma mûzikê ji bajarê Zûrich û hozanên Xelîl Xemgin û Zelal, stranên berxwedanê xwendin.

Di şevê de axafeka konevani ji çêbû. Dûre bernameya şano destpêkir. Şano, azinên şerê taybeti pişange dikir. Şev bi kilama "APO hate Hilwanê" dawi bû. Di domana şevê de beşdar, bi dirûşmên xwe yên awazî, girêdana xwe bi şehidan û girtiyan anin zimên.

Dêriyekî tixûbî yê Almanya Rojava hat vegirtin

Roja 21'ê Çilê 1989'ê, 60 dilxwazên ERNK, bo armanca protestokirina bikaraninên derî-demokrati yên dewleta Almanya Rojava li diji girtiyên politiki yên Kurd, deriyekî tixûbî li bajarê Aachen vegirtin Welatperwerên Kurd, daxwazên xwe bi nameyeka nivisi pêşkêşi berpirsiyarên Almani kirin. Polêsên Almanya rojava, bi liva xwe ya nebaş, xwestin polêsên Belçika li diji welatperweran germ bikin û bihêlin ku êrişî weltperweran bikin. Lê welatperwer xwe hişyar ragirtin û leyistokên wan di avê de birin.

Di domana vegirtinê de, riya ku ji deriyê tixûbê derbas dibe, ji bo hatin û çuyina tomofilan hat girtin. Karvaneki biqasi kilometreyek û nivê, çêbû. Di encama van buyeran de, berpirsiyareki polêsên Almani got: "Ji çar aliyan ve Kurd Almanya vedigirin. Ev çi dibe?" Bi vi awahi şaşbûna xwe ani zimên. Paşê li ser daxwaza welatperweran, bi telekse name ji bo Wezirê Karên Hunduri yê Almanya Rojava re ji bajarê Belga Dundan hat şiyandin. Piştî ku bersiva nameyan vegeri pêve, livbaziya vegirtinê ji giha armancên xwe û dawi bû.

Li Belçîka "Komîteya Hevkariya Kurdistanê" dameziri

Bi armanca piştvaniya Têkoşina Rizgariya Netewê Kurdistanê, roja 25'ê Çilê 1989'ê, li welatê Belçika "Komiteya Hevkariya Kurdistanê" dameziri. Gelek dostên gelê me beşdari civina damezirandinê bûn û li ser têkoşina me ya rizgariya netewî û pêşveçûnên politik ên vê dawiyê, hatin ronahî û agahdar kirin.

Civina damezirandinê biqasi sê seetan doma. "Komiteya Hevkariya Kurdistanê" danezane kir, ku welatê Kurdistanê welateki bindest e û hatiye dagirkirin, lewma dîsa têkoşîna rizgariya gelê Kurdistanê bi xurti wê hevkari û piştvani bibine. Arikariyên karvani, bo gelê Kurdistanê wê bên pêşkêş kirin. Komite herweha, mafdariya Şerê Rizgariya Netewê Kurdistanê ani zimên û xwest, ku hemû hêzên çep ên li Tirkiyê û Ewrupa, li diji êrişên Komara Tirk ên li diji Kurdistanê birawestin; li diji şerê taybeti yê mêtingerên Tirk bi dijwari bitêkoşin û arîkariya gelê Kurdistanê bikin. Komite bêdengiya van hêz û derdoran rexne kir û bang li hemû hêzên demokrat û pêşveçuyî kir, ku dev ji liva xwe û tevgera xwe ya nebaş berdin û bi lez arikari û hevkariya Têkoşina Rizgariya Netewê Kurdistanê bikin.

Komite, eşkere kir, ku liva hinde hêzan ji bini nayê fahmkirin û bi çi awahi ne rast û mafdare. Lewma divê zû rastiyan bibinin û dest bi delametên xwe bikin.

Civîna hevkariya 14 welatperwerên polîtîkî ku li Almanya Rojava girtî ne

Roja 10'ê Sibatê 1989'ê, li bajarê Stuttgartê, bi armanca hevkariya 14 welatparêzên politiki, ku li Almanya Rojava girti ne, şeveka hevkariyê, ji aliyê Dostên Gelê Kurdistanê çêbû.

Rêkxistinên bi navên BWK, Volksfront, VVN û Feyka-Kurdistan piştgiriya civinê kirin. Abukatê welatperwerê girti Ali Haydar Kaytan ji beşdari civine bû. Dora 70 vexwendi, hatibûn civinê.

Berpirsiyareki Dostên Gelê Kurdistanê, axiftina destpêkê çêkir û armancên civinê daxweyan kir. Paşê berpirsiyareki Komiteya Kurdistanê axafek çêkir û li ser politikaya şoreşgeri ya li diji emperyalizma Almani û dewleta Tirk a faşist rawesti. Abukatê mêhvan Michael Hubert ji axafek çêkir. Di axafa xwe de got, ku dewleta Almanya Rojava dixwaze li diji Têkoşina Rizgariya Netewê Kurdistanê şerbike û vê yekê ji tevli Komara Tirk birêve dibe; dewleta Almanya Rojava, lewma welatperwerên Kurd dixe bin pikoli û nirên xwe. Abukat daxweyan kir, ku pêşemin êrişên li diji Ali Haydar Kaytan gelek dijwar in.

Ji aliyê sazi û kesên beşdari civinê bibûn, nameyeka protesto, ji bo sawciyê federal Kurt Rebmann hate şiyandin. Herweha ji ber ku polêsan dixwest civinê birawestinin, nameyeka protest ji, ji bo serekê belediya Stuttgartê, Rommel, hat şiyandin. Li ser vê pirsê daxweyaniyek, ji bo rojnameyan ji hate amadekirin.

Dostên gelê Kurdistanê divê civînê de herwaha daxweyankirin, ku di demên peşiya me de ji civinên vê nolê wê bên berdewamkirin.

Civîneka hevkariyê

Roja 1'ê Sibatê 1989'ê, li bajarê Schweinfurtê, Komiteya Kurdistanê û demokratên Almani bi hev re civînek çêkirin. Civîn li ser rewşa di girtigehan de û liva Almanya Rojava bû.

Li ser rewşa 14 welatperwerên politik ji, bi taybeti axaf çêbûn.

Di civinê de biryarek hat girtin, ku komiteyek here Kurdistanê û di gel diliyên şer, endamên PKK, biaxife.

Rêkxistinên bi navên BFG, IG, DKP, DGB, berpirsiyareki bajarê Kreis Zingshausen û rojnamevaneki Yewnani beşdari civînê bibûn.

Şeva hevkariya gelê Kurdistanê

Roja 3'ê Sibatê 1989'ê li bajarê Kopenhaag welatê Danimarka, şeveka hevkariyê çêbû. 200 kes beşdar bûn.

Şeva hevkariyê di pirtûkxaneya Brondbystrand de çêbû. Navenda Çanda Kurdistanê li Danimarka, şev amade kiribû.

Di şevê de axafeka konevani ji çêbû. Li ser rewşa Têkoşina Rizgariya Netewê Kurdistanê û delametên welatperweran hat rawestandin. Komên govendê û mûzikê, bernameyên xwe pêşkêş kirin. Komeka stranan a zarokan ji tevli bernamê bû û herweha, şanoyek ji hate şani kirin.

Di dawiyê de "Koma Nûjin" şahî ani bernameyê. Şev bi kilama "APO hate Hilwanê" dawî bû.

Civîna agahdariyê

Roja 15'ê Sibatê 1989'ê li bajarê Duisburgê welatê Almanya Rojava, di fakûlteyeka zaningehê de, civineka agahdariyê çêbû. Civin ji hêla demokratên Almani hatibû durust kirin. Civin li ser Têkoşina Rizgariya Netewê Kurdistanê bû. Komela çandî ya gelî Kurdistanê li bajarê Duisburgê ji. vexwendiya civinê bibû.

Schweinfurt / Almanya Rojava: Komek ji welatperwerên Kurdistanê, tevlî zorakan, bi armanca protestokirina bikaraninên dij-demokrati yên Almanya Rojava, roja 8'ê Sibatê avahiya partiya SPD vegirtin. Piştî sê seetan, daxwazên welatperweran hatin bi cih anin. Berpirsiyarê SPD, nameyek ji bo serokê SPD şiyand û wi li derheqê livbaziyê agahdar kir.

I

Ji kêr dibin kemer bestan
Çav westiyan li ber destan
Rahêje tivingê zû bi destan
Tu pir sekvanî li zordestan
Xwîne bixe çem û bestan

Va ARGK nav şêrînê
Pêncê meha vê kanunê
Mizgînek hat ji Mêrdînê
Cudî kirin keleha xwînê
Neyar ji hev dipijilînê

Rabûn neviyên Rûstem û Xurmuzan
Pîroz dikin her roj li welat Newrozan
Geşkirin brûskên agirî xwedî sozan
Ji bo welat sazbû meşa dozan
Çendî berfa baran û bahozan

Welat gevzeka pîling û şêran
Bombe û tiving bûn xemla wan
Çavên mîna ar bûn Bêrîvan
Ew in ronahiya me Kurdan
Ji bo serxwebûna Kurdistan

II

Gazî dikim ax û welat
Şehîd ji bo te em in xelat
Soz û peyman pir li te hat
Şev û rojê dikin xebat
Serok ji me heval Egîd

Panzer danîn her çar milan
Ji xwîna te Gebar şilan
Tejî av da baxê gulan
Pir şêrînî li ber dilan
Serleşkerê heval Egîd

Mesken Botan, ax Cizîrê
Keç û xortan kir tedbîrê
Kedxwar reşîn wekî girê
Heyfa Egîd tînin bîrê
Şerê Kurdan heval Egîd

Soz rakirin kur û bavan
Dijmin îro li nav agiran
Li goristan bûne zavan
Ji bo Kurdistana navan
Ji bîr nabê hogir Egîd

Dilbirîn

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00	$
Avusturya	18.00	s.
Belçika	60.00	bfr.
Danimarka	8.00	dkr.
Fransa	6.00	ff.
Hollanda	3.00	hfl.
İngiltere	0.80	£
İsveç	6.00	skr.
İsviçre	2.50	sfr.
Norveç	10.00	nkr.

"Baweriya Êzîdiyan bi şoreşa APO xurtbuye"

Îroj rewşa me ya aborî yên ku li Ewrupa dijin, hebekî xweş e. Lê divê em rewşa xwe ya civakî û ramyarî jî çêtir zanibin û fêrbibin.

Heye ku hinek bêjin çawa? Gotineka bavpîrên me heye dibêje; **"Mirov di zikê dayika xwe de hoyî deynkirinê nabe!"** Ev gotin bixwe gelek rast e. Heke mirov xwe tevlî tevgerekê neke an jî nekeve hundurê komeka ramyarî û bi heval û hogirên xwe re, bi yên dûrî xwe re nede û nestîne, mirov nikare fêrî gelek tiştên giranbûha bibe.

Di vê nivîsa xwe de, ez dixwazim baweriya xwe li ser partiyekê an tevgerekê bidim xuyakirin. Di nav hemû netewan de û bi taybetî jî di nav netewê Kurdistan de, gelek komik-tevger û partî hene. Bîr û baweriya her yekî ji van, nerîna wan ya zanistî, bi şêweyekê ye. Ji ber vê yekê, tişteki gelek giranbûha li pêşiya mirovên Kurd heye û gelek tişt ji mirovên Kurd dihê xwestin. Barekî pir giran li ser milê her Kurdekî dilsoz heye. Mirov ji kîjan çînê be bila be, pêwiste berî her tiştî rewşa welatê xwe, rewşa gelê xwe û rewşa rewşenbîrên xwe rind zanibe. Paşê tevgereka hêja ji xwe re bibîne û xebata xwe ya gelparêzî têde bike.

Di van salên dawiyê de, li ser çend şoran pir axaf hatin kirin. Ez bawerim, ku piraniya me guhên xwe dan şîrovekirina van şoran. Di axaftinên civatan de û li ber ronahiya ronakbîrên cîhanê xebatên lêgerîn û lêkolînê hatin birêvebirin. Ji aliyê gotinê ve, ev şor pir bi nirx in, lê mejiyê zanayên Ewrupî van şoran tevlîhev kirine, wusa ku mirov nezanibe çine ev şor: **"Azadî-mafên mirovan, ji bo jiyaneka azad û serbixwe!"**

Heke em çar-pênc salên buhurtine, rewşa ku li ser me derbas buye û hîn derbas dibe bi kûrî bixwînin an jî bi melûlî bi ser xwe ve bifikirin, em wê karibin rûn (nivîşt) ji mastê xwe derînin. Lê hezar-car mixabim, em tu caran fêrî ketin û rabûna jiyana xwe nebûne. Tu caran em nebûne şêrê vê yekê, lê belê em tim bûne **masî** û radibin hevûdu.

Ez nizanim, kîjan mirovê Kurd xwediyê wê mafeyê, ku di vê demê de seriyê xwe bike ber xwe û gotinên bi ken bibêje û dijî şoreşa Kurdistanê zimanê xwe bilivîne. Heke jiyaneka bindest bi dilê çendekan be, ma pêwiste bi dilê her Kurdekî be? Ew mirovên ku wan gotinan ji devên xwe derdixin, bila baş bizanibin ku ew gotin ên mêtingeran in, ên dijminan in. Em gişt dibînin, komikên weke **"Komkar"** û xudanên rojnameya **"Kurdistan Press"**, herweha komikên ku bi navê **"kûltûr"** bang dikin, dixwazin jiyana xwe li Ewrupa bi firotina xwîna mendal û şehîdan, xweş bikin. Lê bila ew rind zanibin û tim di bîra wan de be, biyaniyên ku welatê me kirine bin koteka xwe, çi Faris-çi Ereb û çi Tirk, tim bi alîkariya me dewleta xwe ji hundakirinê parastine û dure jî, ji me re gotine; **"Kurd ker in"**. Bixwe wê tim ji me re vê bêjin, heya ku mirovên bê mejî yên weke Beko û serkarên din di nava me de hebin.

Xuşk û birayên dilovan,

erka her Kurdekî perwer ev ve, ku mirovên weke van tazî bike û di nav gelê me de wan rûreş bike.

Di vê sedsala bîstan de tu netewek nemaye, ku negihîştibe mafên xwe. Lê em Kurd mane ber top û lêdanê, em dihên belavkirin, şewitandin, dihên şerpeze kirin. Dijmin ji xwe re dibistan û nexweşxanan ava dikin, ji me re zindan û girtîgehan amade dikin. Van karên xwe ne tenê li Kurdistanê dikin, vaye karên xwe gihandine heya Almanya Rojava!

Di nav rûpelên pir pirtûk û rojnameyan de, me xwendiye ku serokên şoreşên Kurd, her gavê bi şêweyekê destên xwe avêtine zordarekî, xwe bi wan girtine û bi baweriyeka xurt daxwaza azadkirina Kurdan û otonomiya Kurdistanê kirine. Di dema Atatûrkê zalim de, êlperestên bê mejî ji bo liştên xwe û daku gundên xwe biparêzin xwe avêtin hembêza faşîstan û Atatûrk, dilreşiya xwe li gelê wan spî kir. Em pir dûr nerin, rewşa Kurdistana Başur û Kurdistana Rojhilat, rewşa komikên Kurdistana Bakur li pêş çavan e. Şoreşa Barzanî û leyistokên di vê şoreşê de nasin. Di panzdeh salan de şoreş hebû, dawiyê hat şerpezekirin. Gelo di nav van hêzan de Kurdekî bi mejî tuneye, ku gil bide xwe û bêje: "Ji bo çê? Çiye sedema van hilweşandinan? Çima bi hezaran şehîd û candayên keleş bê tirs xwîna xwe rijandin bo Kurd û Kurdistanê? Çawa Kurd heya niha seriyên xwe ji van êlperestan re xwar dikin, ên ku ji şoreşê revîn û niha li Ewrupa kêfa xwe dikin?"

Bixwe ez gihîştime gelek tiştan. Ne tenê ji pirtûkan. Ji fîlmên video û ji wêneguhazan (televîzyon) jî min gelek tişt şopandin. Ew şoreşa ku me serê xwe pê radikir, li pêşiya çavan e û sistiya wê eşkereye. Saddamê El Tikrîtî, pirtûka Quranê bi navê birayetiya Misilmanan daniye pêşiya serok Barzanî. Paşê derkete holê, pêwendiyên "polît bûro" yên bi hêzên biyanî re... USA, Îsraîl,Îran ûhw...

Rêkxestinên nola **"Amnesty International-Azadkirina Navnetewan"** û **"Gesellschaft für bedrohte Völker-Komela Gelên Ber Tehdîtê"** çi kirin bo Kurdan? Ez bawerim, ku hovên çiyayên Kurdistanê jî dizanin, ku tevger û hêzên xwînmij di bin kirasê mafê mirovan de çi anîn ser gelê Kurd.

(...)

Weke ku em gişt dizanin, gelek Kurdên ji olê **Zerdeştî** hene. Ji wan re dibêjin **Êzîdî**. Baweriya Êzîdiyan, di van salên dawiyê de, bi şoreşa APO xurtbuye. Bi taybetî, Êzîdiyên ku li derveyê welat in û li Almanya Rojava bûne penah, ku berî niha di bin zilma axan û began de bûn û sofî û miftiyan, nerind li van meyzedikiran, bûne dilxwazên PKK. Bi liva şêrên PKK, zor û sîtema şêxan û êlperestan ji ser Êzîdiyan hebekî rabuye. Têkoşer û leşkerên PKK, kirin ku Êzîdî jî ji bo mafê xwe, ola xwe, jiyana xwe rabin û seriyên xwe hildin. Lêhin de Êzîdiyên xwefiroş jî hene. Li Ewrupa xwe difiroşin, xwe diparêzin rêkxistinên nola "Gesellschaft für bedrohte Völker". Daku kanibin li Almanya Rojava jiyana xwe bidomînin, xwe diavêjin hembêza kesên nola Alexander Stenberg. Ev kes, xebata mafê îltîca ji wan re dikin û wek Fillehan, Êzîdiyan jî nola **"Êzîdiyên Tirk"** şanî dikin.

Ev tengezariya xwefiroşan bû xalekî qelsiyê, ya bi nirx û sûd ji bo rêkxistinên nola "Gesellschaft," pêşemîn jî ji bo kesên mîna Alexander Sternberg re. Niha gelek kêfa van derdoron dihê, ji ber ku delive ketiye destê wan, ku karibin jehra xwe bi ser Êzîdiyan bibarînin. Lê rastî ev rewş, ne cara yekemîn e. Berî Alexander Sterberg, **Prof. Dr. Gernot Wissner** di pirtûka **"Die Kurdischen Yezîdî"** de gotiye, ku **Êzîdî hîç ne Kurd in, ji nîjada Ereban in"**.

Heval û birayên Welathêz! Êzîdîno! Zerdeştîno!

Hun bi Xudanê xwe kin û bêjin, dengê xwe bilind bikin! Bêjin; "Hey Gesellschafta ku gelê Kurd hunda dike, hey Alexander û Wîssner! Hun şagirtê dijminên gelên bindest in û we zanistiya xwe ji bo diravan firotiye!"

Alexander Sternberg, di nivîseka xwe ya meha gûlana 1988'ê de, nivîsiye, ku "Êzîdî di bin zoreka dijwar de ne, ev zor ji aliyê PKK dihê. PKK malê Êzîdiyan dişewitîne, zarokên Êzîdiyan ên biçûk direvîne. Lêxistinên PKK, ji bo gundên Êzîdiyan bûne kelem..." Ji serî heya dawiyê li dijî PKK nivîsiye. Tu dibêjî qey, çuqas zalim û sextekar li Tirkiyê hebin, hatine cem PKK! Lê yên wek Alexander û xulamên wan, bila rind bizanibin, serxwebûna Kurdistanê wê ji wan re bibe agirê dojehê.

Ez hêvîdikim, ku Êzîdiyên me çav vekirîbin. Bi leyistokên bê şerefan û dijminê teres, hişyarbin, daku karibin xwe ji dafên wan biparêzin. Bila em nebin perçe û pergende. Mirin an jî birçîbûn, bi rûmetiya xwe hezar carî ji stuxwarî û bergerî çêtire.

Êzîdiyo! Tu caran te stuyê xwe li ber kedxwaran xwar nekiriye. Dê rabe, dema te hatiye! Ev şoreş, şoreşa gelê Kurdistanê ye. Çi ol be bila be, mafê her kesî di şoreşê de hatiye parastin. Şehîdên me pir in. Mirovên me di hebs û zindanan de ne. Di zindanên Almanya Rojava jî mirovên me dihên girtin. Bibe gulle ji bo olê xwe, êla xwe û rûmetiya xwe. Şêxê te, Pîrê te, Zerdeştê te, Kawa- Gûhderz û Rûstemê te, rizgariya welatê te ye. Heke welat rizgar bibe, her tiştê te rizgardibe. Divê tu vê bizanibî!

Hêviya we yekbûna gelê Kurd e! Hêvî hun bixwe ne ! Ne Alexander, Wîssner an dewleta Rebmanne! Ez bang li we dikim, mil û pişta xwe bidin PKK, xwe li dora PKK kombikin! Ev erka we ya mezin e!

Êzîdiyekî welatperwer

"Dîtinên min yên li Kurdistana Bakur"

Piştî ku gelek caran lêşkerên dewleta Tirk li nav tiştên min geriyan, em gihan bajarekî li ser tixup. Dawiyê leşkerekî ji artêşa Komara Tirk dîsa li nav tiştên min geriya.

Tevgera mirovan ji alî dîtinê ve normal bû. Lê mirov tev di çayxanan de rûniştîbûn, weke ku civînên gelî çêbikin. Mirov dikarî li gelek deran, komên xortan bibîne. Bê tirs bi hevre bûn û di nava xwe de diaxifîn.

Lê tiştê ku bi taybetî çavên min çû ser, liva leşkerên artêşa Komara Tirk bû. Sisê an çar serbaz bi hevre li enîşkan sekinî bûn. Çekên wan di destên wan de ji bo reşandinê hazirbûn. Te digot hema wê bireşînin. Serbaz, ne li çepê û ne jî li rastê nedinêrîn. Tiving di destên wan de bûn û hema li aliyê gel dinêrîn.

Li her cihî jîpên leşkerî digerîn. Di nav bajêr de û derveyî bajêr, diçûn û dihatin. Ev rengê çekdariyê, xuyadikê ku şerekî mezin li van deran heye. Ango haziriya şerekî heye!..

Piştî ku min van giştan dîtin, em çûn bajarekî din. Bajerekî ne gelek mezin bû. Lê di çiyê de bû. Dîsa me dît, ku leşkerên artêşa mêtingerên Tirk li her derdorê belav bûne. Xuyadikir, ku gelê me hişyar buye. Eşkere dibû, ku gelê me weke volkan dikelê. Lewma jî dijmin wusa li welatê me dikir û şev û rojan lêşkerên xwe dilivand.

Em ji bajêr derketin. Bi aliyê deştê ve çûn. Me li ser reya xwe gelek gund û cihên xweş dîtin. Dure me xwe gihand cihekî. Malên vê cihê, erdekî fireh girtibûn. Bajarek di nava wan gundan de bû. Li wê derê em bi gelek mirovan re rûniştin. Hinek bajarî bûn, hinek jî ji gundan hatibûn bajêr. Me dît, ku baweriya gel bi şoreşê pir bilind e. Girêdana wan bi partiyê re, bi welat re heye.

Li her derê dihê gotin, ku gerîlla êrîşan dihênin ser artêşa Tirk û parêzkarên gundan. Gel, bi van êrîşên şoreşgerî pir dilxweş dibe. Perdeya reş a tirsê, ji mêj çiriyaye. Rihê berxwedanê pir bilind buye.

Li cihên em çûnê, girsên gel dilxwaz û alîkarvanên şoreşê bûn. Bi her awahî alîkarî dikin. Ji aliyê din jî, tirs ketiye dilê dewleta Tirk. Dewleta Tirk dixebite, ku xwe bi bajêr û gund de şanî bike. Ji ber ku dîtiye, bi zora li ser gel, daxwaz naçin serî. Ji salên 1980 heya 1984'ê bi hovitî tevlî zar, jin û kalan pir mirovên me dikuştin. Lê niha dibînin, ku li Kurdistanê hêzeka şoreşgerî heye û ji bo gelê Kurdistanê şerdike. Li hemberê artêşa Tirkan a Faşîst, hêza berxwedana neteweyî Kurdistan heye. Gel jî vê dizane, dijmin jî vê rind dizane.

Ji ber vê yekê, dijmin ditirse ku kotekê li gel bike. Ji rabûna gel, ji peqîna nola volkan bizdaye.

Gelê me baş dizane, ku "mehmetçîk" çuqas bê bingeh e. Tirsonek û revok e. Ev tişt xuyakir, piştî ku şerê berxwedana neteweyî pêşveketiye.

Dure, em ji deştan ber bi çiyê ve çûn. Warên serbilindî û berxwedanê. Xortek bi me re bû, ku xwe gihandibû şoreşê. Ev xort tevlî 16 kesan xwe gihandibû şerê şoreşgerî.

Piştî 2 seet meşa bi lingan, em gihan gêliyekê. Li wê derê em bi wan xortan re rûniştin. Xortên me xurt û jêhatî bûn. Rihê hevaltiyê di nav wan de gelek bilind bû. Xortekî serkêşiya komê dikir. Baweriya wî bi wî û hevalên xwe xurt bû. Serokatî, nola berpirsiyariyeka dîrokî didît û dixebitî, ku wezîfeya xwe rast bicih bîne.

Me gelek pirs ji van şoreşgeran kir. Me ji wan pirsî, çawa xwarina xwe peyda dikin. Yekî li me vegerand: "Her tişt li çiyayên me hene, ku bikarbin şoreşgeran xwedî bikin. Derfeta berdewamkirina karê şoreşgerî, rizgariya gel û welat heye." Dure got: "Hêza me ji gelê me ye, bê gel em nikarin çi gavan biavêjin. PKK her tiştên me bicih dihêne. Ji me dihê xwestin, ku em têkoşîna berxwedana neteweyî li hemberê dijmin xurt bikin... ji bo serxwebûn û azadiyê..."

Welatperwerek ji Kurdistana Başura-Rojava

Strana Tolehildanê

Çemê Diyarbakir'a şewitî pir dirêjo, pir dirêjo
De bistirê lo birao kul û kederê me birêjo
Ew kul û kelemên ku xayin Tirko kirî vê kezebo
De bistirê lo birao ji hindiro

Erê dibêjin derd û kulê me Kurdan zaf girano, zaf girano
De bistirê lo birao lo birao bila derd û kul derkevin ji vê cano
Bila erd û ezman tev hev bibin şahidên me Kurdano
Heyfa mêr û mêrxasên me namîne li ba Tirkano

Dîsgotin

Erê bira Kurdistana Kurdan îro şiyar bûye, şiyar bûye
Va ye pê re Partiya Karkerên Kurdistan damezriye
Pêşberiya tolehildanê bû serbilindî daye ber xwe
Serfermandarê vê xebatê Tolehildêrê Apo ye

Dîsgotin

Gelî birano tev werin vî şerî û vê dîlanê, vê dîlanê
Berxwe bidin heta doze giran heta serxwebûnê
Azadî heye ma kî bitirse ji mirinê
Ji bo serkeftinê bidin ser hev gulleyên tolehildanê

Dîsgotin

8'ê Adarê:

Roja Yekîtî, Hevkarî û Têkoşîna Jinên Cîhanê

Destpêk di rûpela dawî de

Roja 8'ê Adarê piroz be, ji bo hemû jinên cîhanê!

Ev bû 84 sal in, ku jinên cîhanê vê serpêhatina şoreşgerî piroz dikin. Têkoşînên nuh pêş ve dibin û bi kûrkirina naveroka vê rojê, vê rojê piroz dikin. Jinên cîhanê vê rojê, ji xwe re kirine pêlikek di têkoşîna civakî de. Vê rojê, nola hîma hişyarbûna şoreşgerî dibînin û rûmetiya mirovbûnê di dilên xwe de dijîn.

XEBATKAR Û PARÊZKARÊN NIRXÊN ME YÊN NETEWÎ, JINÊN WELATPARÊZ ÊN GUNDÎ, HEMÛ JINÊN CIVAKA ME!..

Hun, ên ku di jiyanhiştina nirxên gelê me de keda we heye, ne tenê di vê rojê de, di hemû domanên dîroka gelê me de, di hemû kêliyên dîrokê de, we cihek ji xwe re çêkiriye. Em rûmetiya we dibînin, em bîranîna we buha dizanin, em li we digerin... Em buhatiya we dizanin û em we nola nirxên xwe yên resen dinasin... Em di we de kurdayetî û Kurdistanê dibînin. Em di we de, şopên tivancên zilma sê-sed hezar salan dibînin. Em di we de, serpêhatinên têkoşînê dibînin, ku li rex mêran li dijî dagirkaran bi keleşî ji aliyê we, tê bilindkirin.

Dîroka me, şervaniya we jî dinivîse. Pelên dîrokê, bi nimûnên girêdana bi nirxan ve yên jinên Kurdan, bi nimûnên rind û baş, tijî ne. Ey jîna Kurd!.. Te di rojên Newrozan de, govenda xwe kire remza agirê AZADIYÊ... Te li Dêrsîmê bi hezaran Besê afirand... Di dîrokê de, tu buyî ew jina bedew û leheng, ku mirov di oxira te de bi dilxweşî bimire. Gelek efsane hatine afirandin, li ser lehengiya te... Tu zimanê me yî, tu çanda gelê me yî. Tu dayika me yî, ku şîrê pak û spî bi me dîdî mijandin. Te şîrê xwe ji bo hogir û egîdan helal kiriye, bi hezaran car ji bo tirsonek û bêbextan heram kiriye. Tu ew jina Kurd î, ku hişk bi serpêhatinên xwe, te xwe girê daye.

Tu jîna Kurd, a ku di dagirkariyan de, di hingavtin, qirkirin û koçberkirinan de: di wê nîzama talan, zilm û wêrankirinê de bi hezaran salan cefa, êş û keser dîtiye... di her şabûn û mizginiyeka ku azadiyê nêzîk dike de, di her serkeftinekê de, di vê bêhtirîn, tu dilovan bibî... bêhtirîn, tu dilxweş û serbilind dibî... Tu, di vê paradoksa xetertirîn de, mîna rojê, mîna tîrêjên tavê radiwestî. Aliyekî te sor û ronî, aliyê din jî kul û derdan şewitî...

Lê mafdarî, bilindahî û şahiya têkoşînê, derd û kulên te radiwestînin. Û niha di vê rojê de tu, li dijî hemû hovîtiyên zilmê, bi dilêrî xwe diavêjî nava şer... Çiyayên welatê me hene, heryek ji wan buye himbêza dayikan bo pêşmergeyên me... Yek ji wan jî, tu bi xwe yî. Çi operasyonên leşkerî, çi hingavtin, çi pirsyarî, çi heps û zindan; çi tişt, nekarin wê rihê te yê ji bo vê dozê tune bike... ev giyan nikare bê tunekirin. Jî ber ku te wê dermanê peyda kiriye, ku bikaribe birînên te bipêçe, eş û tivancên te bivemirîne... Derman eve: Cihgirtina di nav refên şerê rizgariya netewî de, ku bi destê PKK tê bilindkirin... Cihgirtina û têkoşîna di nav refên Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê de... Ev şerê te, li te piroz be!

Ev şer, şerê te bi xwe ye. Şîrê xwe yê spî helal bike! Vê strana ku bi van gotinan destpêdike, ji ser zimanê xwe hilnede!

,,Here lawê (keça) min here şoreşê
Şîrê min ê spî li te helal bê!..''

Bi vê stranê keçên xwe, lawên xwe bişîne qadên cengê! Bişîne, daku heryekê bibe lûla çekan di kozên cengê de!.. Govendên te, ji bo têkoşînên nuh, bila bibin ferman û bangek!.. Ji bo pêşmergeyan parola, bo dijmin daf û kemîn...

Şerê me, bi şîrê singê te yê spî mezin dibe!

JINÊN KARKER ÊN KURDISTANÊ!

Tu vê rastiyê bi xwe dibînî û dijî; ,,Kurdistan buye depo ji bo hîma kar a erzan.'' Ev rastî baş tê dîtin. Dagirkar û hemû dijminên kedê, te tevlî keda te derdixînin qada kirin û firotinê. Te ji kirine nav tora bazarganiyeka koletiyê, ku bo serdema nuh buye rûçikê reş û bi tenî. Niha di metropolên emperyalîst de, ji bo keda we jinên Kurdistanê ji, proveyên zilmê yên nuh tên amadekirin û pêşve birin.

Tiştê ku tê dizin, ma gelo tenê kede ? Bi yek gotinê... na! Vê carê jî dixwazin te di aşê çanda emperyalîst de hûrbikin û bikin ard. Dixwazin, ku tu çanda gelê xwe, zimanê xwe û dîroka xwe ji bîr bikî. Hemû dijminên kedê, dixwazin te bi çandeka biyan bihêrin. Ew bawer dikin, ku di van hêlînên ,,bajarvaniyê'' de, wê te ji kesaniya te ya resen, ji şerê te yê netewî dûrbikin û bikaribin vê bibin serî. Lê keftûlafta wan bêhodaye!...

Îroj Kurdistan, bi agirê têkoşîna rizgariya netewî dişewite. Ev agirê şoreşê, bala hemû gelên cîhanê dikişîne ser xwe. Sempatî û arîkariyeka mezin birêve dikeve.

Li Kurdistanê ked, buye bingeha têkoşînê. Ked, meydan dixwîne ji bo dijminên kedê. Xudanên zilma dagirkariyê, li hemberê rûmetiya têkoşînê, her rojê, her kêliyê yeko-yeko piçûk dibin, nizm û serjêr dikevin.

Ev şer, şerê jinên Kurdistanê yên karker, şerê jinên xebatkare jî. Pîroz be şerê we yê çînî!

Ji bo debariya jiyana malbata xwe, tu li bajarên Ewrupî hîma xwe ya kar difiroşî, lê herweha tu baş dibînî, ku dixwazin şerê jiyana gelê me bi xwînê bifetisînin. Tu vê rastiyê baş dizanî û dibînîsî. Ev şer bi kijan kedê hatiye bilind kirin û bi kîjan êş û keseran hatiye xwedî kirin, êdî tu baş dizanî. Bi vê zanabûnê, li her deran xwedî li hebûna xwe derkeve! Hebûna xwe bigihîne hîma têkoşînê!..

Di vê tu bizanibî, her arîkariya bo şervanên azadiyê, wê şerê gelê me xurttir bike. Wê rûmetiya kedê biparêze. Wê hatina te ya azad, nêziktir bike. Rizgariya we jinên karker, di vî şerî de ye. Hun jî bibin endamekî çîna karkeran, ku pêşeng û şoreşvanê vê têkoşînê ye! Hun jinên karger, xwe bi zanyarî û zanabûna çînî bitevgirînin! Tevlî birayên xwe yên çînî, bibin bingeha vê têkoşînê û têkoşînê berfireh bikin!

Ev têkoşîn, ji we dixwaze, ku hun xwedî li hebûnên xwe yên zikmakî û resen derkevin. Têkoşîn li benda arîkarî û hevkariya we ye. Têkoşîn ji we dixwaze, ku hun xwe di bin ala têkoşîna Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê de rêz bikin û hîm bidine têkoşîna rizgariya netewî. Têkoşîn, ji we dixwaze, ku hun bi rihê têkoşînê vegerin Kurdistanê. Têkoşîn, ji we dixwaze, ku hun şervanên azadiyê yên ku li çiyayên Kurdistanê ditêkoşin, xurttir bikin. Hun xwe bigihînin wan û hun pêşmergeyên nuh bigihînin wan.

Tevlî birayên xwe yên çînî, bibezin qadên cengê... Haydê rabin!..

DAYIKÊN ME YÊN DILPAK Û FEDAKAR!

Reya girtîgehan, ji bo te buye reya lehengiyê...Reya girtîgehan, ji bo te buye reya hêviyê.

Te lehengiyê kire navnanê hêviyê û buyî jina berxwedanê bo parastina rûmetiya têkoşînê, dayikê! Te aliyekî dilê xwe ji bo zarokên xwe vekir, ku di zindanan de, dilê xwe, viyana xwe û zanîna xwe diajon xetên şer û têkoşînê.

Çi dilekî mezin, çi dilekî bilind te heye dayikê! Ew dilê te yê ku wusa dilşewate, ew dilê te ku buye bizotên agirî, di xwe de çi keç û lawên qehreman veşartiye! Law û keçên agirî, di wan dilên ji agirî de, textên xwe damezirandine. Me dilê te danî nav dilê xwe!..

Li pêşiya girtîgehan, li ber dergehên zilmê, te xwe birçî hişt, te xwe berda destê mirinê. Qadên bajaran, bûn şahid û delîlên agirê pêl bi pêl bilind dibû. Ji ber berxwedana te, zilm û sitem ne yek zileh, hezar zileh li ser rûçikê xwe dît. Aleka têkoşînê ji, te çikand li ser birçên zindanan. Zordarî, her kêlî hebek din dihele ji ber awazên te. Gava tu bi kirasê xwe yê agir pêketî, rêve diçî, wê azadî bikene ji bo te û zarokên te...

Me carek bo te, û carek ji bo Kurdistanê got DAYIKÊ! Dayikbûna te, li te piroz be!..

HEMÛ ENDAMÊN YEKÎTIYA JINÊN WELATPARÊZÊN KURDISTANÊ, RÊHEVALÊN JIN!

Şoreşgeriya li welatekî mîna Kurdistanê, hildana doza şoreşê li ser milan, ne hesanî û rihet bû. Berî her tiştî ji têkoşîna jinan û rabûna jinan hîç ne hesanî bû.

Ji ber vê yekê, bilî hemû hoyên nebaş ku çar-dorên te girtine, gava tu ji dil biryara xwe bidî, wê tu kesbûna xwe peyda bikî û ev biryar, ji bo livekî giring e. Divê tu bizanibî, zanatiya şoreşgerî, biryardayîn, girêdana bi şoreşê re, bawerî, fedakarî û dilsozî, ji bo vê kesbûna nuh, ji bo kesbûna azad bingehên pêşemîn in. Vaye, di peydakirina vê kesbûnê de PKK, mifteyeka pêwîst daye destê te. Daku tu him û karînên xwe bigihînî hemû qadên cengê, PKK te gihandiye kesaniya te, kesaniya ji bo te zor giring e. Reya van giştan, ji bo te ronahî kiriye. Tiştê ku dibe karguzariya te, vekirina vê reyê ye. Ji ber ku şêweya jina şoreşger li Kurdistanê, di kesbûna te de tê afirandin û bilind kirin. Bi vê zanabûnê te xwe avêt nav agirê têkoşînê, û bi vê zanabûnê tu dibezî qadên cengê. Wusa tu şerê xwe bilind dikî.

Niha em xebatên te, yên ji bo afirandina jina şoreşger li Kurdistanê baş dibînin, em keda te yê di têkoşîna rizgariya netewî de ji nêzîk ve dibînin û em bi van gelek dilxweş û şa dibin. Ev xebat û keda te, wan baweriyên paşverû, ji rê derketî û kevneperest ku ji hezar salan vir ve bûne serpêhatinek, heya konaxeka pêwîst rûxandin û di civaka me de, nêrîna şoreşgerî di pirsa jinan de, pêşve ketiye. Ev xebata te, rêhevalên Partiyê, gelê me û hemû hêzên şoreşê xurttir dike û baweriya wan mekîn dike. Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê, ku pratîka vê xebatê ye, ji bo gelê me û hemû jinên Kurdistanê pîroz be!

Diho li welatên mîna Frense, Îspanya, Rusya, Bulgaristan, Vietnam, Kuba, Nîkaragua û gelek welatên din, jinan di barîkatan de, di kozên cengê de, di hemû qadên şer de, bi şerê xwe di şoreşê de ristek leyistin. Îroj jî hun, wê ristê di şoreşa Kurdistanê de dileyizin. Bê guman, ev aliyê têkoşînê yê serketî û bi nirx e. Seriyên me bi vê bilinde e. Lê divê kesbûna me, tu caran şaşî, xeletî û kêmasiyên me neniximînin an jî em wan ne pêwîst nebînin.

Em gişt dizanin, gelek aliyên nebaş li ba me hene, ku me ji civakê girtine û me ji ser xwe neavêtine an jî me nekariye wan ji ser xwe biavêjin. Ev, di xebatên me de, bo serkeftina me dibin girek, dibin çeper li pêşiya me. Heya ku ev hebin, mîna di pirsên din de, di nêrîna me ya ji bo pirsa jinan de ji, wê kêmasî û şaşî hebin. Ev, di karvaniya hemû şoreşan de hebûn û wê her hebin jî. Tiştê pêwîst eve, ku em van bi zanabûn û nêrîna Partiyê bihilweşînin; em destur nedin van ku xusar li pêşveçûnê bikin an jî xebata şoreşgerî tenik bikin. Divê em nehêlin, ku ev nirxên piroz bikin bin siha xwe. Eve ya pêwîst û lîva rast.

Baweriyên derî-şoreşgerî tenê li ba rêhevalên zilam nîne, ev li ba rêhevalên jin jî xwe şanî dikin. Em dikarin bibêjin, ku ev li ba rêhevalên jin bêhtirin. Divê ev bi nêrîneka şoreşgerî û verîstineka şoreşgerî, bi azînên hewce bên rakirin. Divê em xwe bigihînin kesbûna PKK û şêweya jina şoreşger ku PKK bi rê ve xistiye, biafirînin. Ev delameta me ya yekemîn e. Ev delamet, divê yek kêliyê jî neyê dereng hiştin. Divê em xwe bigihînin wê xetê, ku têkoşîn xwe gihandiye wir. Ger me vê yekê kir, hingê şaşî û kêmasiyên me ji wê bêne tunekirin. Tenê bi vî awahî em dikarin biserkevin.

Heke îroj, li gundan, bajaran, çiyan, deştan û di eniyên şer ên pêşemîn de; ango di her qadên cengê de, bikaribin te bibînin; heke îroj em te di nav şehîdên xwe de, Çiçek, Bêrîvan, Ayten, Xanim û Nafiyan tênin bîra xwe, bîranîna gelek şehîdên xwe yên jin, ji xwe re dikin rêber, eşkereye ku êdî jin ne yeko-yeko ditêkoşin. Ew bi sedan, tevlî refên cengê dibin. Di hemû komîteyên Partiyê de, em te ji li ser kar dibînin. Bê ku tu bikevî nav baweriyên subjektîf, tu ala têkoşînê hildidî baniyan. Ev gişt ji bo te, dibin hîma serbilindiyê, hîma agirê dilên pak û serkeftî, û divê ev, bê gotin her wusa be. Li şûna ku ji ber kêmasiyan tu bikevî nava tirsê, bi daxwazên şoreşgerî bide ser van kêmasiyan. Divê tu destur nedî, ku ev kêmasî, di têkoşînê de rê ji bo serjêrçûyinê re vekin.

Têkoşîna şoreşê, li ser fedakariyên mezin, erk û armancên mezin pêk tê. Têkoşîna vê rojê jî, li ser ked û fedakariyên mezin bi cih hatiye. Em gişt vê yekê dizanin. Lê belê, di vî şerî de, hinde bêbext jî derketin. Ev jin an mêr bin, tiştekî naguhurîne. Di vê pirsê de cudayî nîne. Tiştê giring li vê derê, di vê pirsê de, guhartina di kesbûnê de ye. Kesên ku xwe bi têkoşînê girênadin, her dem jêr ve diçin. Ev kes bêbextî li dozê dikin. Lê dîsa jî em baş dizanin, ku hejmara van kesan gelek hindike.

Em dibihîsin, hinde keçên me yên ku di vê têkoşînê de cih girtibûn, keda xwe pêşkeşî têkoşînê kiribûn, û bi ked û şer xwe gihandibûn kesbûnekê, niha van kedên xwe ji bîr kirine. Kedan perçiqandine û pişta xwe li têkoşînê zivirandine. Bûne jinika mala xwe, pireka hêlîna xwe. Ango, şabûna xwe, di wê cîhana xwe ya piçûk de peyda kirine, an ji li wê geriyane! Em ji wan dipirsin, ma gelo niha hun dilşa ne?

Şerê me yê ku dilşabûneka bê dawî wê ji me re bîne, roj bi roj mezintir dibe û xwe diqulibîne çê û bedewiyên nuh. Ma hun, yên ku pişta xwe li me zivirandine, di wê cîhana xwe ya piçûk de, hunê bigihîn bedewiya dilxweşiyê? Li aliki cîhaneka mezin, û neteweyekî bindest ê mezin heye, ku giringe em evîndarên wî bin, bi hezaran zarokên me hene, ku divê em wan mezin bikin, tu çawa bi mêrekî û tenê zarokên xwe dilşa dibî, ma evîn eve, ma şabûn eve? Ma tu dikarî wusa evînê peyda bikî?

Ne rêhevalên min ne, evîn evîna têkoşînê ye li ba me! Evîn ew bedewî ne, ku evîna têkoşînê wan afirandiye... Belê, di kozên cengê de, li ser bandevên çiyan, di berxwedanên karkeran de, di zindanan de, di mitîngan de, di boykotan de evîn û ramanên wusa hene, ku evîna têkoşînê xwedî kirine; evînên rind, dilketiyên buha, desgirtiya jî dil di vir de bilind bûne... Lê hinde kes, van evînan ji têkoşînê bilindtir dinasin. Rastî eve, ku ev evîndarî giyana nuh didin giyana têkoşînê, karguzariya têkoşînê dikin û xwe tevlî têkoşînê dikin. Bedewî û herheyînî di vir de cihê xwe girtiye, di vir de cihê xwe digire... Ji ber ku, tu çekê xwe ji destê xwe bernadî û narevî, tu terka evîna têkoşînê nakî, tu pişta xwe nadî rêhevalên xwe, milê xwe ji yê wan dûrnakî. Ango tu şermuzariya evînê nakî, evînê erzan nakî!.. Vaye evîn tenê eve!..

Ev evîn pîroz be li te!

Niha dîsa em ji wan dipirsin. Çi zû we ji bîr kir, wan darên ku li pişta we diketin, hestuyên we dinimandin? Çi zû we ji bîr kirin, gava we tazî di çarmixan de we didaleqandin? Çi zû we ji bîr kir, wan têlên elektrîkê, ku bi serê memkên we ve girêdidan??? Heya ku ev tên bîra we, çawa hun dikarin dilxweş û şabibin? Ma agahî nagihîn we? Ma hun nabihîsin sing ber sing şerê li hemberê dijminan? Ew lehengên ku bi mêrxasî dikevin axê, ma dilên we naşewitînin? Çiye mirovayetiya we? Li hemberê lehengan hun ji xwe fedî nakin? Heke di dilê we de biqasî serê derziyê şermî hebe, hun çawa dikarin dilşa bibin? Lê em baş dizanin, şermuzariya rûçikê we de tu caran nayê xwarê!.. Şerê jinên Kurdistanê, wê we di nava wê şermiya we de, bixeniqîne...

Ji bo kesên, ku di şer de bêbextî bilind kirine û ixanetê kirine kar û barê xwe, em çi bibêjin? Ev kesên di şiklên mirovan de, ku bi tirsê hatine îstirandin, piştî ku ji kesbûna xwe derketine, hêrsa xwe diverişînin li ser bedewiyên têkoşînê niha. Zarokên tirsê yên nemafdar, her babêt bênamusiyê û bêşerefiyê ji xwe re hilbijartine. Li şûna jiyana serbilind, bûne heviirê rûreşiyê. Lê têkoşîna me jî, di her kêliyê de, van kesan sed caran dikuje. Nêzîk an dereng, wê bersiva bêbextiya xwe bidin, xilasbûna ji ber vê rastiyê nîne...

Rêhevalino! Çawa ku şer, jinên qehreman diafirîne; çawa ku kirasên sor bi qulilkên sor, zêviya têkoşîna me dixemilînin, wusa jî di nav heriya bêbextiyê de hinde jinên xayin ji wê derkevin, ku wê kirhiyê bikin remza kesbûna xwe. Belê jinên, ku wê bibin teniya rûçikên bi şerm, wê hebin. Ev diyar e.

Mixabim, ew keçên tirsê yên nemafdar, ku doza şoreşê ji bo hisên xwe yên gemar dikin feda, li welatê me ji derketine û we hin ji derkevin.

Heye ku ev bêbext, do hevalên me yên nêziktir bûn, heye ku do milên xwe dabûn milên me, heye ku jîna me, keça me, bûka me, xuşka me bin. Rastî, ev ji binî ne pêwîste. Ya pêwîst eve, em wan bi wê teniya reş a li ser rûçika wan binasin û em mafê jiyanê bo wan nehêlin. Di vê barê de, divê em têkoşîna xwe bi biryarî pêşve bibin û van bêbextan bipelixînin. Di vê meşa bi biryar de, bêbextî ji binî bila hîkariyên xwe li te neke!

PÊŞENGÊN JINÊN KURDISTANÊ, RÊHEVALÊN LEHENG, ENDAMÊN PARTIYÊ!

Li ser bingeha giyana şoreşgerî ya 8'ê Adarê, xwedîkirina têkoşîna jinên Kurdistanê, bi giranî li ser şax û milên te ye. Şerefa bilindkirina vî şerî, ji aliyê te hatiye bilindkirin. Em ji kûraniya dilê xwe bawerin, ku wê tu vê delameta xwe li ser reya Partiya me PKK, pêşengê me APO, eniya me ERNK û artêşa gelê me ARGK, bi biryarî, dilêrî û lehengî heya dawiyê bi cih binî. Baweriya me bi vê meşa te xurt e. Têkoşîna te, naveroka 8'ê Adarê, serpêhatina şoreşgerî ya jinên cîhanê, xurttir dike. Vê roja piroz, zindetir dike.

- Her kêliya têkoşîna te, bila bibe 8'ê Adarê!
- Ev roj piroz be li te!
- Bijî 8'ê Adarê!
- Bijî Partiya Karkerên Kurdistan!
- Bijî serok APO!
- Bijî têkoşîna jinên Kurdistanê yên welatparêz û şoreşger, dij dagirkariyê!

Sakine CANSIZ
Girtîgeha bajarê Amasya

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

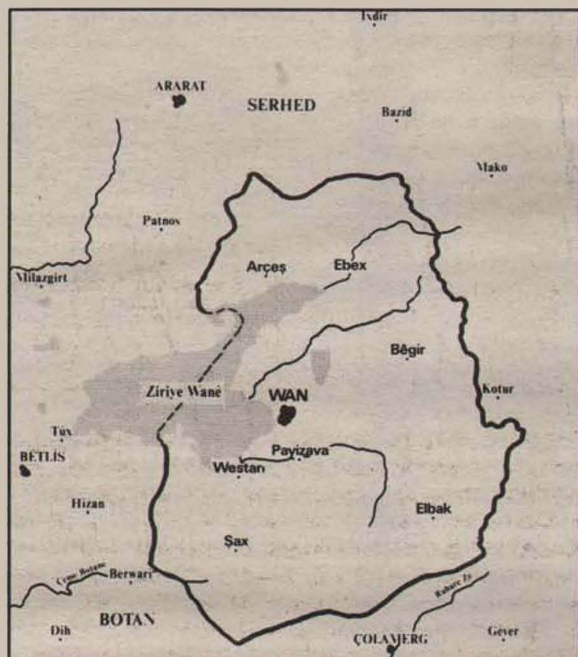
Êrdîmeka niştîman ku bi zozanên bilind û zîreya xwe tê nasîn

WAN

– I –

NAVÊ WANÊ JI KU TÊ?

Weke ku di dîrokê de hatiye gotin, bajarê Wanê, di kevnariya dîrokê de, ji hêla Urartuyan nola navçeyekê hatiye avakirin. Dayika qrala Urartuyan Semîramis a bi navê Urartu, ji bo vê navçeya li keviya zireyê, navê „Turuşpa" lêvkiriye. Paşê, piştî ku ev navçe kete destê Medan, serleşkerekî Kurdan ê bi navê „Wan", navçe ji nuh ve da tîmarkirin. Serleşkerê Kurdan Wan, navçe wusa xweşik da avakirin, ku şênî gelek pê dilxweş û şa bibû. Ji vê demê pêve, navçe buye bajarek. Gel ji, li şûna „Turuşpa", gotiye „bajarê Wanê". Di peyvajoya demê de, navê bajêr, buye tenê „Wan".

DÎROKA WANÊ

Derdorên Wanê di sedsala XIV. B.z. de, pêşemîn di bin hikmê Huriyan de bûn. Guman heye, ku pêşemîn, di dema Huriyan de mirov li Wanê bûne danişvan. Di vê dema Huriyan de, Hîtîtî jî bi şêweyeka bajarvanî jiyan dikiran. Lê dîsa jî Hurî, ku nola şaxekî Mîtaniyan tên nasîn, li derdorên Wanê, tenê bi serê xwe serdest bûne. Bilî hemû êrişên Hîtîtan, Asuriyan û Babîliyan, êlên Hurî bi şêweyeka dijwar derdorên Wanê parastine û xebitîne, ku ev êrdim ji destê wan dernekeve. Ji ber ku, ji şop û nexşên dîrokî jî wusa xweya dike, Hurî, nizama xwe ya sermirî li vê êrdimê navendî kirine.

Di sedsala IX. B.z. de, Urartu bûne hikmdarên vê êrdimê û navê „Turuşpa" dane navçeyekê, ku ew bi xwe avakirine. Weke tê zanîn, Ermenî şaxekî bajarvaniya Urartuyan in. Serdestiya Urartuyan, bêhtirî 200 salan domaye. Di navbera salên 830 û 694'an de, bajarê Wanê, buye paytextê (serekbajarê) qraliyeta Urartuyan. Di salên paşê de, hikmdariya Asuriyan pêşveketiye, ku heya êrdima Wanê xwe dirêj kirine.

Di sala 612'ê B.z. de Medan, împaratoriya Asuriyan hilweşandin. Xwe li derdorên Zireyên Wanê û Urmiye, bi cih kirin. Di vê domanê de, serleşkerekî Kurdan ê bi navê „Wan", ku ew bi xwe gelek bi nav û deng bû, navçeya Turuşpa ji nuh ve bi tevayî dide tîmar û avakirin. Navçe, diqulibine bajarekî çê û bedew. Di vê demê de bajarê Wanê, li bakûrê Zireya Wanê hatibû avakirin. Piştî Medan, serdestiya Persan (Farisan) li ser êrdimê xurt buye. Di sala 331'ê B.z. de, qralê Mekadonyayên Yewnanî, Îskenderê Mezin (Zulqurneyn), serdestiya Persan şikandiye û hikmê xwe li ser herêmê damezirandiye. Piştî mirina Îskenderê Mezin (di sala 225'ê B.z. de), xanedaniya Partan a împaratoriya Farisan bû serdestê êrdimê. Di sala 226'ê B.z. de, Sasanî cihê Partan girtine. Sasanî, heya sala 339'ê P.z. de, tevlî şêrê li dijî Bîzansiyan, serdestiya xwe domandine û doliwgeriya xwe parastine.

Bi destpêka sedsala VII.'an pêve, împaratoriya Erebên Misilman afirî û pêşve ket. Di demeka kin de, împaratoriya Sasanî binxist û rûxand. Di vê demê de, begên Ermeniyan, ku berî hingê ji hindekî serdestê êrdimê bûn, li dora Wanê saziyeka qraliyetê damezirandin. Di sedsala X.'an de ev împaratoriya Ermeniyan, di gel împaratoriya Îslamî peymanek çêkir û tevlî wan, ket nava hevxebatekariyekê. Bi vî awahî, paşê qraliyeta Ermeniyan bi împaratoriya Îslamî hat girêdan û gelek begên Ermeniyan piştî ku bûn Misilman, di nav Ereban de heliyan. Lê dîsa jî di vê demê de, hêzên ku Kurdistan dagir kirîbûn bi dijwarî li dijî hev şer dikiran. Lewma jî, li gelek cihan û di gelek deman de, hîma van hêzên dagirkar tenik diket. Hinde serekên êlên Kurdan, deliv ji vê rewşê, ji xwe re peyda dikiran û xwe xurt dikiran. Di salên paşê de serekên êlên Kurdan, dewleta Kurdî ya bi navê Mervanî damezirandin, ku êrdima Wanê jî tevlî mîrîkdariya xwe kirîbûn. Lê hevxebatkariya serekên êlên Kurdan, bû sedem, ku temana vê dewletê kin bibe û bihilweşe. Dewleta Mervanî, piştî demeka kin, bi tevayî belav bû.

Bi destpêka sala 1071'ê, êlên Tirkan xwe dirêjî Kurdistanê û Anadoluyê kirin. Êrdima Wanê jî, ji hêla êlên Tirkan hate dagir kirin û vegirtin. Ji van salan heya sedsala XIII.'an, car-caran serdestiya Kurdan, car-caran serdestiya Ermeniyan xwe li ser êrdimê dagerandin, lê di dawiyê de Tirkên Selçukî, serdestiya wan bi xwînê rûxandin û pêşveçûna herdu gelan rawestandin.

Di sala 1507'ê de, Safevî xwe li hawirdorên Wanê bi cih kirin. Safevî dixwestin, êrdima Wanê, ji destê êlên Tirkan derxînin û tevlî axê xwe bikin. Di sala 1514'ê de, sultanê Tirkan Yavuz Selîm, bi arîkariya serekên êlên Kurdan ên hevxebatkar, şerek li dijî Safeviyan da destpêkirin. Welatê Farisan binkeft û Yavuz Selîm, serdestiya xwe li Wanê hişk damezirand. Paşê, di sala 1548'ê de, sultanê Tirkan Süleyman, êrdima Wanê tevlî împaratoriya Osmanî kir û Wan bi tevayî kete bin doliwgeriya Tirkan. Tirk, Wan ji xwe re kirin, navenda eyaletekê.

Di sala 1895'ê de, Ermeniyan serî hilda û êriş anîn ser Wanê. Lê Osmanî, serî dan zorê û vê serhildanê perçiqandin. Roja 20'ê Gûlanê 1915'ê, bi arîkariya Rusan, bajarê Wanê kete destê Ermeniyan. Li ser vê yekê Osmaniyan, hêzên leşkerî yên Tirkan şiyandin ser bajarê Wanê û Ermeniyan dan ber devê şûran. Osmanî, qirkirineka gelek mezin li ser gelê Ermenî pêkanîn. Tevgera qirkirina Ermeniyan, di vê demê de li bajarê Wanê bi destê serdestên Tirkan pêk hatiye û ketiye nav rûpelên dîrokê. Bêhtirî milyonek Ermenî, bi hovîtiyeka herî mezin hatin kuştin. Erdima Wanê, bi vî awahî dîsa kete destê Osmaniyan.

BERHEMÊN DÎROKÎ LI WANÊ

Êrdima Wanê bi zozanên xwe yên bilind û zîreya (behra) xwe tê nasîn û bi nav û deng e. Weke me li jorê jî daye xweya kirin, êrdima Wanê di dîrokê de, rastî gelek bajarvaniyên curbecur buye. Gelek hêzan doliwgeriya xwe li vir damezirandine û êrdima Wanê jî, ji bo wan buye qada şer û cengê. Sixlet û taybetiya Wanê ya girîngtir eve, ku Wan di dîrokê de herdemê buye deriyek ji bo ber bi rojhilatê ve çuyinê. Êrdima Anadolu, bi rojhilatê ve girê dide. Gelek hêz, ji bona ku ji rojhilatê xwe ber bi Anadoluyê ve bibin, êrdima Wanê nola deriyekî ji xwe re bikaranîne. Wan, vê rista xwe, di dîrokê de gelek caran leyîstiye. Lewma jî rastî doliwgerî, dagirkarî û vegirtina gelek hêzan buye. Ev hêzên babêtî jî, jêmayên berhemên xwe, li Wanê li şûn xwe hiştine. Domaneka dirêj Wan, mabû bin doliwgeriya Urartuyan û biqasî 65 salan jî, bibû paytext. Niha bêhtirîn, berhemên Urartuyan li Wanê hene. Berhemên dîrokî yên Urartuyan, li hemû deverên Wanê tên dîtin. Berhemên dîrokî yên navdêrtirîn ev in:

Keleha Wanê: Berhema dewlemendtirîn, li vê êrdimê Keleha Wanê ye. Ev keleh, ji hêla Urartuyan hatiye çêkirin. Mirov guman dike, ku ev keleh xwediyê dîrokekî 3.000 salan e. Keleha Wanê, 2 kîlometra dûr ji Zîreya Wanê, li ser gireka li lat û zinarên bilind, hatiye avakirin. Keleh, biqasî 1.800 metran dirêj û 80 metran bilind e. Berhema kesekî bi navê Tupas e, ku Tupas bi xwe jî, ji Urartuyan bû. Di sala 855'ê B.z. de, ji hêla qralê Urartuyan Sardurê Yekemîn, hatiye çêkirin. Keleh, di domana êrîşeka Asuriyan de, carekê hatiye hilweşandin û şewitandin. Paşê dîsa hatiye tîmarkirin û firehkirin. Di sala 1.889'ê de, arkeologekî bi nav û deng, ê bi navê Layard, hinde lêkolîn di kelehê de çêkiriye û hinde şopên dewlemend, ên ji qurnên pêşemîn û navîn peyda kiriye. Berhemên peyda kirîbûn, tevlî xwe biriye welatê xwe. Du rimên nekşandî û ji zêrî, yên Keleha Wanê, niha li Îngiltere, eywanên „British Meseum" dixemilînin.

Ji kelehê, ji ser pêlekeka ji 1.000 qatî û dik, mirov xwe berdide bajarê Wanê. Sardurê Yekemîn, birceka bi navê Madir jî daye çêkirin. Birc, 28 x 51 metran mezin e û 4,5 jî bilind e. Ev birc, bê bikaranîna gêçê (xerc) hatiye çêkirin û nola blokên latên bilind xweya dike. Li ser ruyê bircî, li aliyê başûr, hinde nivîsên kevn bi zimanên Urartu û Asuriyan hene. Nivis ji devê Sardurê yekemîn bi xwe ne. Sardur dibêje, giraniya vê bircê 35 ton e û ji blokên keviran hatiye çêkirin. Herweha dibêje, ku ev kevir ji bajarê Alnium hatine anîn. Guman heye, ku bajarê Alnium, bajarê Malazgirtê be. Di kelehê de mizgeftek, hinde ambar, gelek mezel, hinde dikan, kişlekî leşkerî, birên avê û kûmbetên dorvekirî hene. Li aliyê başûr jî, tirbên qralan hene, ku di keviran de hatine kolandin. Gava mirov bixwaze here mezelên di kelehê de, mirov neçare ku jî hinde rêbazên jêrê wan neval e, derbas bibe. Li ser deriyên mezelan hinde nivîsên kevin û hinde nivîsên kesên ku di demên berê de hatine vir, hene.

Mizgefta Hûsrev Paşa: Li başurê Keleha Wanê û li bajarê Wanê yê kevn, dimine. Di sala 1.565'ê de, ji hêla Kose Hûsrev Paşa hatiye çêkirin, ku hingê ew waliyê Wanê bû.

Mizgeft, bi kevirên reş û belek ên birrî, rêz bi rêz hatiye avakirin. Li aliyê bakûrê rojavayê mizgeftê, minareyeka bilind heye, ku bingeha wê li ser çarçivekê bi giroverî hatiye danîn. Herweha qubbeyeka mizgeftê jî heye, ku hundurê wê bi qeleman hatiye xemilandin. Mihrabekî mizgeftê jî heye, bi motîfên geometrî û çiçekan hatiye xemilandin û jî keviriye.

Tûrbeya Hûsrev Paşa: Li başûrê Keleha Wanê dimîne. Di bajarê Wanê yê kevn de ye û li kêleka Mizgefta Hûsrev Paşa hatiye çêkirin. Di sala 1.586'ê de hatiye çêkirin.

Ev tûrbe, ji kevirên hatine birrîn, hatiye avakirin. Aliyê jêr bi pîramîdeka nola kumekê şeşçivî û aliyê jor jî donzdehçivî, hatiye niximandin. Li hemû aliyên tûrbê, pencereyên ku keviyên wan bi sûtun in, hene. Keviyên derî, bi motîfên geometrî û çiçekan hatine xemilandin. Hundurê Tûrbê jî, gelek sade ye. Di vê tûrbê de, waliyê Wanê Kose Hûsrev Paşa ku di sala 1.590'ê de miriye, hatiye binaxkirin.

Keleha Xoşavê: Li ser nivê rîya bajarê Wanê û navçeya Elbaxê hatiye avakirin. Di sala 1.643'ê de, ji aliyê serekê Kurdan, Sûleymanê Mahmudê Zer, hatiye çêkirin. Keleh, li ser blokên keviran ên bilind û bala hatiye avakirin, ku navê wan, „Hêlîna Teyran" hatiye danîn. Keleh, bi sê surhan hatiye zivirandin. Li jêrê kelehê, Rubarê Xoşavê diherike. Navê xwe jî, ji vê rubarê û qopaniya „Xoşavê" girtiye. „Xoşav", tê maneya „ava xweş". Keleh ji aliyê hosta Tilan hatiye çêkirin. Tê gotin, daku hosta Tîlan, dîsa kelehekê mîna vê çêneke, destên wî hatine birrîn. Çîrokeka vê nolê, ji bo hostayê Pira Delal, li navçeya Zaxo jî, tê gotin. Li aliyên bakûr û rojavayên kelehê, hinde derî hene. Li ser deriyan, endizên du şêran hene. Herweha şeş rêzikên nivisê, bi Farisî hene. Dora nivîsan jî, bi motîfên geometrî çêkirine. Aliyên başûr û rojhilatên kelehê, gelek dik in. 365 mezel, 2 mizgeft, 3 hemam, mezelên zindanê, birên avê û hinde ambar di kelehê de hene. Li aliyên rojava û bakûr, quleyên nobedaran, ên ku her diçe fireh dibin, hene.

Ji ser kendala li başûrê kelehê, Pira Xoşavê hatiye çêkirin, ku di binê wê de Rubarê Xoşavê diherike. Pira Xoşavê jî, her di wê demê de, ji hêla mîrekî Kurdan ê bi navê Zeynel Begê, hatiye çêkirin. Tê gotin, ku Zeynel Begê, di sala 1.500'ê de vê pirê daye çêkirin. Li aliyên rojhilat û rojavayê pirê, nivîsên Farisî hene, ku dibêjin ji hêla Zeynel Begê di sala 1.500'ê de, ev pir hatiye avakirin.

Keleha Biçûk: Li ser reya bajarê Wanê û navçeya Erdîşê, 15 kîlometre dûr ji Wanê, li nêzîkî gundê Kelehê hatiye çêkirin. Ji aliyê Urartuyan hatiye çêkirin. Di sala 944'ê B.z. de, ava buye. Niha bi tevayî hilweşiye. Li ser lat û zinarên pênci-şest metre bilind, hatiye avakirin. Li hinde deran, surhên kelehê, di keviran de hatine kolandin. Sarincên avê yên 10 metre kûr di kelehê de hene, ku di keviran de hatine kolandin. Bi nêrdivanên ji keviran, mirov dadikeve sarincan.

Keleha Axê: Li aliyê bakûrê rojhilatê Wanê dimîne. 2 kîlometre ji bajêr dûr e. Li ser lat û zinarên bilind ava buye. Ji ber ku ji axê hatiye çêkirin, navê kelehê danîne „Keleha Axê". Çend arkeolog hinde lêkolîn çêkirine û paşê jêmayên kelehê derketine holê an hatine peyda kirin. Di nav jêmayan de, hat dîtin, ku di kelehê de rîya avê, wek xwe maye û hilneweşiye. Lêkolîn, paşê di sala 1961'ê de, dîsa çêbûn. Hinde îbadetxaneyên 13.80 x 13.80 metran mezin, nekropon, ambar û sarincên avê hatin peyda kirin. Berhemên dîrokî yên vê kelehê, niha di „mûzeya arkeolojî" de li bajarê Wanê ne. Di kelehê de şikefteka ku di keviran de hatiye kolan heye. Di şikeftê de jî reyek heye, ku bi 55 pêlikan derdikeve serê gira kelehê.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Operasyonên dagîrkaran avê de çûn TEKOŞÎNA ME BILIND DIBE Û DIDOME

Di meha Sibatê de, mêtingerên Tirk operasyonenên xwe li Kurdistanê bi dijwarî berfireh kirin. Lê belê, bilî van operasyonan, têkoşîna me ya rizgariya neteweyî ji pêşveçûna xwe domand û mêtingeran xist nava tengasiyên mezin. Dagirkaran neçare man, ku di vê mehê de hinde tedbîrên nuh ji xwe re birêve bibin. Ji destpêka nivê meha Kanûnê 1988'ê heya meha Çilê 1989'ê operasyonên lêşkerî bi dijwarî dihatin berfireh kirin. Operasyonên tunde, di meha Sibatê de jî, pêşemin li êrdimên Botanê û Dêrsimê hatin domandin.

Yekitiyên hêzên artêşî yên dagirkaran, ku hejmara wan digiha hezaran, komên taybetî û parêzkarên gundan, bi çek û hacetên cengê yên nûjentir derketibûn operasyonan. Ev hêz ji roj bi roj hatin teküz kirin û xurtkirin. Operasyon, li êrdima Botanê navçeya Şirnexê, li Çiyayê Cudî derdorên Yekmalê û li Çiyayên Dêrsimê, bi xurtî dihatin birêve birin. Di meha Sibatê de mêtinger,

Dûmahik di rûpela 17'an de

8'ê Adarê:

Roja Yekîtî, Hevkarî û Têkoşîna Jinên Cîhanê

JINÊN KURDISTANÊ YÊN WELATPARÊZ

Berî niha û bi heştê û çar salan, di vê rojê de, dilxweşiya serkeftinê li bajarê Kopenhaagê hat jiyan kirin. Ev dilxweşî, dilxweşiya **Yekîtî, Hevkarî û Têkoşînê** bû, ango dilxweşiya al kirina kedê bû. Ev, gihandina têkoşînê ber bi kozên nuh bû; giyana têkoşînê qulibibû şerê hevkar. Dilxweşî ji vir dihat. Di vê rojê de, bajarê Kopenhaagê bi qêrînên dilxweşî û şabûnê diheji.

Îroj, jinên cîhanê yên ku di civakê de paştirin hatine hiştin û bi hemû xalekên koletiyê hatine giredan, bi zanabûna şoreşa civakî xwe livandine û sund bo têkoşînê kirine.

Her tevgereka nuh, afirandkarê nûjeniyê ye, vê nûjeniyê ber bi pêş ve dibe. Di vê rojê de, jinên pêşveçuyî û şoreşger ên gelek welatan, jinên karker, gundî û kedkar, wan tovên têkoşînê ku çinandibûn, li bajarê Kopenhaagê gulibandine fêkiyên xwe. Ev hişyarbûn, ev serîhildan, ji bo tevgerandina hemû dinamikên civakê yên din, risteka mezin leyist. Di vê rojê de, pirsa jinan giha wê koçberê, ku bikaribe bibe birek ji vêristina pirsgirêkên civakî.

Di vê rojê de, ango roja **8'ê Adarê 1905'ê**, pêşengên pirsa jinan **Clara ZETKIN, Rosa LUXEMBURG** û gelek jinên şoreşger, ku ji dinamikên civakê xwe dabûn pêş, li ser reya veristina pirsa jinan gavên pêşemin ên pêwîsttir û şoreşger avêtin.

Di vê rojê de, ew biryardariya têkoşînê ku li çar aliyên cîhanê bilinddibû û ew êvîna têkoşînê, li bajarê Kopenhaagê bibû yek deng û yek kulm... Jinên karker, gundî, kedmiz, pêşveçuyî û şoreşger, bo jiyanhiştina serkeftinên têkoşînê, bo bêhtir dorfirehkirina van û bi zanîna ku pirsa jinan tenê bi şoreşê dikare bê veristin û bireka şoreşe ye, sundên nuh ji bo têkoşînê kirine. Ji yek dev û bi yek zimanî, stranên serfiraziyê xwendin û vê rojê pîroz kirin... Vê rojê, ango roja **8'ê Adarê**, mina **Roja Yekîtî, Hevkarî, Têkoşîn û Rizgariya Jinan di Navnetewan** de danezane kirin.

Dûmahik di rûpela 22'an de

Di girtîgeha Eskîşehirê de daxwaz hatin pejirandin

● Xwebirçîhiştina 203 şoreşgeran di roja nozdehan de, ji ber ku daxwaz hatin pejirandin, dawî bû. Bi vî awahî dîliyên şer, êrîşên li dijî mafên xwe, rawestandin.

Roja 9'ê Sibatê, di girtigeha bajarê Eskîşehirê de, bi têkiliya 203 şoreşgeran berxwedaneka xwebirçîhiştinê destpêkiribû, ji ber ku mêtinger, bi êrişên xwe, dixwestin mafên ku di berxwedana mehên Cotmeh û Mijdarê sala 1988'ê de ketibûn destan, ji holê rakin.

Mêtinger, ji bo rawestandina vê berxwedanê, pêşî disa dest avêtin komployên xwe yên her demê. Di rojên pêşin ên berxwedanê de, ji binî dengê xwe dernexistin û xwe kehr kirin. Lê gava dîtin, ku şoreşger di berxwedana xwe de bi biryar in, dest ji liva xwe berdan û rûniştin, bo lihevhatinekê.

Di domana berxwedana mehên Cotmeh û Mijdarê de, pêwist li derveyî girtîgehan, arîkarî û hevkariyeka xurt bilind bibû. Ev pêşveçûn, çavê mêtingeran xweş tirsandibû. Niha disa, gava meriv û malbatên girtiyan pê agahdar bûn, ku di girtîgehê de berxwedan destpêkiriye, livbaziyên xwe bilind kirin û dest bi kiryariyên nola xwebirçîhiştinê kirin. Ev pêşketin, wê disa agirê livbaziyên girseyî, pêxista...

Ji ber ku mêtinger ditîn, ku livbaziyên girseyî wê birêve bikevin û berxwedan wê tirêjên xwe biavêje girtîgehên din jî, û hilbijartinên ku nêzîk dibin, wê bikevin bin xeterê, zû xwe nêzîkî lihevhatinekê kirin. Berxwedanên girseyî wê mina horêsên berfê mezin bibuyan û wê prestija ANAPê xweş bilerizandana, di vê demê de ku hilbijartinên herêmî wê çêbin. Lewma hikûmet ji vê rastiyê tirsiya û li hemberê berxwedanê gavên paş ve avêt û daxwazên girtiyan bi tevayî pejirand.

Piştî ku daxwaz hatin pejirandin, berxwedana xwebirçîhiştinê roja nozdehan de, hat dawî kirin.

Gava ku dîliyên şer, endamên PKK, di girtigeha bajarê Eskîşehirê de dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirin, girtiyên li bajarên Amed, Ceyhan û Çanakkalê jî, bo hevkariyê dest bi berxwedanê kirin. Roja 21'ê Sibatê li van bajaran jî berxwedanên xwebirçîhiştinê destpêkirin. Bi vî awahî, hejmara dîliyên şer ên di berxwedanê de, xwe gihandibû 500 kesî. Di domana berxwedanê de, li Eskîşehirê rewşa şoreşgerên bi navên Şükrü Goktaş, Erdogan Sonmez û İhsan Açıkça nebaş bibû.

Weke em dibînin, di dawiyê de dîliyên şer, bi berxwedana xwe ya xurt, daxwazên xwe dan pejirandin û biserketin.

Şadîmaniyên Yekîtî, Serhildan û Berxwedanê destpêkirin NEWROZ, LI DU BAJARÊN NORVEÇÊ PÎROZ BÛ

Şadimaniya yekemin a yekitî, serhildan û berxwedanê, cejna Newrozê, roja 17'ê Sibatê 1989'ê li bajarê Stavanger welatê Norveçê hat çêkirin û piroz kirin. Bajarê Stavanger bi hezaran kilometre ji welatê me dûr e û nêzîkê pola (kutba) bakûre. Herçuqasî welatperwerên li vir dijîn, bi hezaran kilometre ji mêtingeran reviyabin jî, ji ber ku niha gihana pêşengeki rizgariyê mina PKK, niha wusa dibêjin: "Em li kutba bakûr jî bibin, em xwedî li têkoşîna xwe ya rizgariya netewî derdikevin, li êrdima em têde, em girêdana xwe bi PKK ya têkoşer, şehidên Kurdistanê û rêberê gelê me APO re şanî dikin û heke hewce be, emê di pratîka xwe de tevgera vegerîna welat û kehniya jiyana xwe, bi cih binin."

Tevlî 30 demokratên Norveçê, nêzîkî 180 kesî beşdarî şeva Newrozê bûn.

Şev bi silava bo şehidan destpêkir. Bi helbest û xoşxaneyên koma stranan doma. Axiftineka polîtîkî li ser pêwîstî û naveroka şevê hat pêşkêşkirin. Axaf, gelek caran bi kutana çepikan û bangîna dirûşman, hat xurtkirin. Hozaneki welatperwer ji Norveçê, stran û helbestên şoreşgerî xwend. Paşê komeka govendê ya ku jî welatperweran hatibû amadekirin, leyistokên babêtî ji Kurdistanê pêşkêş kir. Koma zarokan ji Swêdê, govendên xwe kişand. Di birê şano ya programê de jî, komployên mêtingeran hatin rabirrin û pişange kirin. Hozan Dilgeş, bi stranên gelêrî û şoreşgerî tevlî bernameyê bû. Disa komeka govendê, ku ji Swêdê hatibû, leyistokên xwe pêşkêş kir. Di dawiya bernameya şadimaniyê de, "Koma Nûjin" stranên

Dûmahik di rûpela 19'an de

Protestoyê li dijî operasyon û terora faşîst

Bi destpêka mehên zivistanê, dewleta Tirk a faşîst, dest bi operasyonên leşkeri kiribû. Di domana van operasyonan de, bikaraninên mêtingeran li derdorên Cizîra Botan, gihabûn hovîtiyeka seranser. Ev hovîtî, li welat û derveyî welat, di qada navnetewan de, bi dijwarî hat protesto kirin. Di vê domanê de, welatperwerên Kurdistanê yên li Ewrupa jî, rabûn ser xwe. Bi gelek babêt û şêweyan, bi sedan livbaziyên protestoyê bikaranin.

Ji bo protestokirina bikaraninên mêtingeriya Tirk a faşîst, zelalkirina sixlet û taybetiyên mêtingeran, kampanyeka

Dûmahik di rûpela 19'an de

Welatperwerno, pêşverûno, demokratno!

Tevlî şadîmaniyên NEWROZ'ê, şadîmaniyên Yekîtî, Berxwedan û Serhildanê bibin!

Bi jiyan û zindebûna his û ramanên me yên netewî, bi bêhtir geşbûna agirê serxwebûn û azadiya Kurdistanê, em ketin domaneka cejna netewî, pirozkirina NEWROZeka nuh. Tevlî bilindbûna dilxweşiya têkoşîna me ya rizgariya netewî, niha em disa cejna xwe piroz dikin.

Her NEWROZeka saleka nuh, tê maneya hilgavtinên nuh û serfiraziyên nuh di diroka niştiman û têkoşîna me de. Em NEWROZa vê salê jî, bi amadekariyên hilgavtin û serfiraziyên nuh, piroz dikin û em xwe digihinin şadimaniyên cejna netewî. Têkoşîna me ya serxwebûn û azadiyê, ku bi rêberiya PKK bilind û bala dibe, bi pêşveçûnên heri gewre û piroz, ber bi NEWROZa isalîn ve diçe. NEWROZa ku di diroka gelê me de, li gora maneya xwe û nevaroka xwe, bi mezinahî dihê piroz kirin, dibe destpêka riyeka nujen, ji bo diyarî û xelat kirina rojên nuh bo gelê Kurdistanê.

Piştî ku roja 21'ê Adarê 1982'ê de rêberê gelê Kurdistanê Mazlum DOGAN giha sixleta Kawayê Hemdemî û roja 21'ê Adarê 1985'ê de jî, gava yekitiya gelê me ya buhatir ERNK hate danezane kirin, NEWROZ xwe gihand serpêhatinekê jî, ku ji demên kevnare dirêjî mejuya nûjen dibe û berpirsiyariya vê rastiya dirokî dike. Ango bi vî awahî, serpêhatina yekitî, berxwedan û serhildana gelê Kurdistanê, cejna NEWROZê, xwe gihand van rojên nuh ên serhildan u berxwedanê.

NEWROZ, di rojên me de, bi şerê rizgariya neteweyî ku PKK bilind dike, çêtir giha naveroka xwe. PKK, NEWROZê ne tenê jiyan û zinde dihêle, herweha bi damezirandina ERNK û bi afirandina Kawayê Hemdemî Mazlum DOGAN, maneyeka serdemî ji da vê roja piroz.

Ji bona ku em yekîtiya xwe di NEWROZê de xurtbikin, ku gihaye naveroka xwe ya serdemî jî, ji bona ku em berxwedanê xurttir bikin û ji bona ku em serpêhatina serhildana gelê xwe disa bijin, em gişt beşdarî û tevlî şadimaniyên NEWROZê bibin. Di NEWROZa vê salê de, ku me xwe gihandiye serfiraziyên nuh, daku em vatinî û delametên xwe bi cih binin, em cihê xwe di seferberiya rizgariya netewî de bigirin.

– Bijî NEWROZ, cejna Serpêhatina Serhildan, Berxwedan û Yekitiya gelê Kurdistanê!
– Bijî şerê me yê serxwebûn û azadiyê, di bin pêşengiya PKK de!

Şevên pîrozkirina cejna NEWROZ-1989

(Cih û mêjû)

Gotebourg - Swêd	4 Adar 1989
Nürnberg - Almanya Rojava	4 Adar 1989
Frankfurt - Almanya Rojava	11 Adar 1989
Duisburg - Almanya Rojava	11 Adar 1989
Saarbrücken - Almanya Rojava	12 Adar 1989
Avusturya	12 Adar 1989
Hamburg - Almanya Rojava	18 Adar 1989
Stockholm - Swêd	18 Adar 1989
Paris - Frense	18 Adar 1989
Oslo - Norveç	19 Adar 1989
Stuttgart - Almanya Rojava	25 Adar 1989
Bonn - Almanya Rojava	26 Adar 1989
Brûksel - Belçîka	26 Adar 1989
Hannover - Almanya Rojava	1 Nîsan 1989
Hollanda	1 Nîsan 1989
Swîs	8 Nîsan 1989
Bielefeld - Almanya Rojava	9 Nîsan 1989
Avusturya	15 Nîsan 1989
Danîmarka	22 Nîsan 1989
Marsîlya - Frense	23 Nîsan 1989
Metz - Frense	29 Nîsan 1989
Berlîna Rojava - Almanya Rojava	29 Nîsan 1989
Îngiltere	Gûlan 1989